Forssa

Helminpäivän laulajaiset torilla

TALOUSARVIO 2019

TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 10.12.2018

FORSSAN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA 2019-2021

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2019 1

1 YLEISTÄ 3
1.1 Forssa – koko elämän väärtti - kaupunkistrategia 3
1.2 Yleinen talouskehitys ja Forssan kaupungin talous 5
1.3 Väestötavoitteet 9
1.4 Maakunta- ja soteuudistus 9

2 ESITYSTAPA, RAKENNE JA SITOVUUS 10
2.1 Esitystapa ja rakenne 10
2.2 Sitovuus 13
2.3 Käyttösuunnitelmat 14
2.4 Talousarvion toteutumisen seuranta ja arviointi 14

3 KÄYTTÖTALOUSOSA 15
Käyttötalousosan laskentaperusteet 15
Keskushallinto 20
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut 30
Teknisen ja ympäristötoimen palvelut 60

4 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA 83
4.1 Tuloslaskelmaosa ja rahoituslaskelma 86
4.2 Verotulot 86
4.3 Valtionosuudet 87
4.4 Korkotuotot ja muut rahoitustuotot 87
4.5 Korkokulut ja muut rahoituskulut 87
4.6 Poistot ja arvonalentumiset 88
4.7 Poistoeron ja varausten muutokset 88
4.8 Tulorahoituksen korjauserät 88
4.9 Antolainauksen muutokset 88
4.10 Lainakannan muutokset 88
4.11 Muut maksuvalmiuden muutokset 89
4.12 Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista 89

5 INVESTOINTIOSA 90

6 RAHOITUSLASKELMAT 91

7 LIIKELAITOS 93

8 KONSERNIYHTEISÖT 98
- Forssa-asunnot Oy 98
- Forssan Yrityskehitys Oy 99
- Loimijoen Kuntapalvelut Oy 100
- Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä. 101
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä. 102

LIITTEET

1 Kaupungin arviointijärjestelmän kuvaus 104
2 Graafiset esitykset 110
3. Toimielimen ja palvelualueen tilivelvolliset 2019 115

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi Forssan kaupunginjohtajan virassa lähenee päätöstään. Voin todeta, että lukuisten tapaamisten ja tapahtumien kautta Kanta-Häme kuntineen sekä ihmisineen alkaa tuntua tutulta. En voi yhtyä siihen, että "Hämeessä oltaisiin hitaita", välillä on toimittu todella rivakasti. Tärkeintä päätöksenteossa on se, että se perustuu hyvään valmisteluun, maali on selvä ja kaikilla toimijoilla on yhteinen tilannekuva.

Sote- ja maakuntauudistusta on kuluvan vuoden aikana tehty kiivaasti. Tällä hetkellä näyttää kuitenkin taas siltä, että aika loppuu kesken. Odotamme mitä perustuslakivaliokunta sanoo valinnanvapauslain viimeisimmästä versiosta. Olen tullut siihen johtopäätökseen, että näin suuria kaikkia koskevia muutoksia peruspalveluissa tulisi valmistella parlamentaarisesti. Hyvään politiikantekoon kuuluu kyky tehdä kompromisseja. Se, että maanlaajuiset uudistukset eivät ole edenneet suunnitellusti, näkyy myös Kanta-Hämeessä. Kunnat ovat joutuneet miettimään omia suuntautumisiaan uusista lähtökohdista. Kanta-Hämeen menestymisen kannalta on keskeistä, että löydämme yhteisen tahdon ja tavan toimia kolmen seutukunnan kokonaisuutena.

Talousarviovuoteen ja taloussuunnittelukauteen eli vuosiin 2019 - 2021 osuu monia toimintaympäristöön liittyviä muutoksia ja epävarmuuksia, joilla on oleellista vaikutusta kuntien ja myös Forssan kaupungin talouteen. Kuluvana vuonna tehty päätös koskien Monitoimikeskuksen rakentamista antaa meille kuitenkin kyvyn vastata osaan tulevista haasteista. Niin Forssan kaupunkiseutukunnan kuin Kanta-Hämeenkin väkiluku jatkaa laskuaan, se tulee vaikuttamaan palveluratkaisuihimme.

Uusiin haasteisiin on lähdetty etsimään uusia ratkaisuja. Kaupunkiseudun elinvoiman kasvattamiseksi aloitettu imago- ja elinvoimaselvitys tuotti tuloksekseen tusinan Forzan seudun elinvoimatekoa. Tiivistäen voisi sanoa, että parempi huominen edellyttää yhdessä tekemistä. Työstä on valittu kolme kovaa kärkihanketta (työ, koulutus ja brändi), joita nyt lähdemme yhdessä viemään eteenpäin. Toivon, että seudullinen yhteistyö löytää jatkossa oikeat toimintamallit niin, että kaikki seutukunnan kunnat voisivat keskittyä omien vahvuuksiensa kehittämiseen.

Kaupungin vuoden 2019 talousarvio on tasapainossa. Valtuuston asettama raami oli tiukka ja vaati kaikilta toimialoilta asioiden perinpohjaista miettimistä. Prosessia varten perustettiin Pärjäävä Forssa – ryhmä, joka koostui virkamiehistä. Ohjausryhmänä toimi kaupunginhallitus. Ryhmässä ymmärrettiin, että tavoitteen saavuttaminen vaatii muutoksia toimintatapoihin ja rakenteisiin. Olen ylpeä saavutetusta tuloksesta ja siitä, miten luottamushenkilöorganisaatio on siihen sitoutunut. Muutos on mahdollisuus ja se tulee jatkumaan koko suunnittelukauden. Toimintamenot ovat 121,4 miljoonaa euroa ja toimintatulot 26,3 miljoonaa euroa. Vuosikate on 7 miljoonaa euroa eli 413 euroa/asukas. Talousarvio on ylijäämäinen 0,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainamäärä nousee maltillisesti ja on vuoden 2019 lopussa 2.100 euroa eli selvästi alle maan keskiarvojen. Hyvä näin, koska investoinnit kasvavat ja lainaakin tullaan tarvitsemaan.

Kaupungin tehtävänä on tuottaa palveluja. Tarvitsemme myös uusia ja innovatiivisia avauksia tänä vuonna - sellainen on ollut mm. yhteistyö HAMKin ja Edunationin kanssa. Tarkoituksena on saada HAMKin Forssan yksikköön ulkomaalaisia opiskelijoita, joista voisi myöhemmin tulla yrittäjiä ja työntekijöitä alueen yrityksiin.

Meidän on jatkuvasti mietittävä omia prosesseja ja pystyttävä vastaamaan muuttuvaan toimintaympäristöön. Näin pystymme turvaamaan palvelut. Tähän palvelutehtävään tarvitsemme hyvän ja motivoituneen henkilöstön. Päätökset tehdään yhdessä luottamushenkilöorganisaation kanssa. Virkamiesten tehtävänä on edelleenkin valmistelu ja täytäntöönpano ja luottamushenkilöiden tehtävänä on päättää. Pidetään huolta kaupungistamme yhdessä ja yhteen hiileen puhaltamalla. Tämä talousarvio antaa siihen hyvät lähtökuopat.

27.11.2018

Jari Kesäniemi
Kaupunginjohtaja

YLEISTÄ

1.1 FORSSA – KOKO ELÄMÄN VÄÄRTTI KAUPUNKISTRATEGIA

Forssan kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.4.2014 Forssa - koko elämän väärtti -kaupunkistrategian. Kaupunkistrategiaa on päivitetty 30.5.2016. Päivitetty kaupunkistrategia on tarkoitus hyväksyä valtuustossa vuonna 2019.

Kaupunkistrategia sisältää vision, strategiset tavoitteet ja kriittiset menestystekijät, joita on yhteensä 15 kappaletta. Talousarvion tavoiteasettelu perustuu kaupunkistrategiassa määriteltyihin strategisiin tavoitteisiin ja niistä johdettuihin kriittisiin menestystekijöihin.

Forssa - koko elämän väärtti -kaupunkistrategia hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 14.4.2014. Kaupunkistrategiaa on päivitetty 30.5.2016. Kaupunkiorganisaatiolla on vain tämä varsinainen strategia-asiakirja. Strategiaa toteuttavat osaltaan seuraavat poikkihallinnolliset ohjelmat:

Lasten Forssa, vastuuhenkilönä Jarmo Pynnönen
Järkivihreä toimintatapa, vastuuhenkilönä Antti Heinilä
Hihat heilumaan henkilöstöohjelma, vastuuhenkilönä Esa Sinisalo
Pärjäävä Forssa- talouden sopeuttamisohjelma, vastuuhenkilönä Leena Järvenpää
Hankintaperiaatteet, vastuuhenkilönä Matti Pietilä
Viestintä ja markkinointi -käytännöt, vastuuhenkilönä kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi
Kaupunkikonsernin elinvoima-ohjelma, vastuuhenkilönä kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi

Strategia tehdään eläväksi toimialoilla, palvelualueilla ja jokaisella työpaikalla!

Kuntalain mukaan talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa ja talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta. Keskeistä kaupunkistrategian toteuttamisessa onkin kiinteä yhteys taloussuunnitteluprosessiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Talousarvio on myös strategian arvioinnin ja seurannan väline. Tällöin arvioidaan, miten strategia näkyy talousarviossa.

Tavoiteasettelu kytketään suoraan kaupunkistrategian strategisiin tavoitteisiin ja kriittisiin menestystekijöihin. Kriittiset menestystekijät ovat asioita, missä ehdottomasti pitää onnistua, jotta strateginen tavoite saavutetaan. Talousarviossa kaupunkistrategian jokaisen strategisen tavoitteen osalta esitetään tavoitteet palvelualueittain seuraavasti:

Kriittiset menestystekijät (valitut, joihin voidaan vaikuttaa)	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso v. 2019

Strategian toiminnallistaminen ulottuu aina palveluyksikkö- ja henkilötasolle käyttösuunnitelmissa ja kehityskeskusteluissa.

1.2. YLEINEN TALOUSKEHITYS JA FORSSAN KAUPUNGIN TALOUS

Talousarviovuoteen ja taloussuunnittelukauteen osuu monia toimintaympäristöön liittyviä muutoksia, joilla on oleellista vaikutusta kuntien talouteen; esimerkkinä kilpailukykysopimus, joka on keventänyt tuntuvasti kuntatyönantajien toimintamenoja. Lomarahaleikkaukset päättyvät vuonna 2019. Tulopuolelta nämä hyödyt vastaavasti ovat leikkaantuneet joko saamatta jäävinä verotuloina tai valtionosuuksien vähennyksinä. Suunnittelukauden loppuun ajoittuu mahdollinen maakunta- ja soteuudistus, jonka vaikutukset kuntien tehtäviin ja rahoitukseen ovat mittavat.

Suomi noususuhdanteen huipulla

Valtionvarainministeriön syksyn 2018 taloudellisen katsauksen mukaan vuodesta 2018 on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3 %. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 %:n vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021-2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Vuonna 2019 talouskasvu ennusteen mukaan hidastuu 1,7 %:iin. Kovin investointivaihe on ohitettu. Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 %:iin v. 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3 %:iin kiihdyttää edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palauttaminen.

Vuonna 2019 kuntien menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kuntaalan palkankorotukset ja kilpailukykysopimuksen lomarahaleikkauksen päättyminen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Kuntien valtionavut laskevat vuodesta 2018, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Myöskään indeksikorotusta vuodelle 2019 ei tule.

Verotulojen kehitys:

Verotulokehityksen ennakoidaan suunnittelukaudella olevan hidasta lukuun ottamatta vuotta 2019.Verotulojen kasvua v. 2019 kiihdyttävät mm. poikkeuksellisen matalat verokertymät v 2018 ja kertaluonteinen verotulojen lisäys liittyen siirtymisestä verotuksen verovelvolliskohtaiseen valmisturniseen. Suomen Kuntaliiton 8.11.2018 ennusteen mukaan kuntien verotilitysten arvioidaan kasvavan koko maassa 6,1 % vuonna 2019.

Kaupungin verotulojen ennustetaan putoavan edellisvuodesta vuonna 2018 1,2 miljoonalla eurolla eli – 1,9 %. Kasvua tästä ennusteesta vuoteen 2019 kertyy siten 4,2 %. Talousarviosta 2018 talousarvioon 2019 muutos on kuitenkin vain 0,7 miljoonaa euroa eli 1,1 %. Ennuste perustuu Kuntaliiton 9.11.2018 päivittämään veroennusteeseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2018 pitää kaupungin tuloveroprosentin entisellään samoin kiinteistöveroprosentit.

Valtionosuuksien kehitys:

Kunnan valtionosuus koostuu aina kahdesta osasta:

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 1704/2009
2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuudesta

Kuntien valtionavut laskevat vuodesta 2018, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Myöskään indeksikorotusta vuodelle 2019 ei tule. Kaupungin valtionosuuksien ennustetaan pysyvän edellisvuoden tasolla.

Valtionosuusarvio perustuu Suomen Kuntaliiton 6.11.2018 päivättyyn ennakkolaskelmaan.

Lopulliset päätökset vuoden 2019 valtionosuusrahoituksesta tehdään joulukuun 2018 lopussa.

Vuoden 2019 talousarvion valmistelun lähtökohdat:

Valtuusto hyväksyi 3.9.2018 vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2019 - 2021 siten, että kaupungin talous pidetään tasapainossa.

2.Kaupungin talouden tasapainottamisohjelma laaditaan rinnan talousarviovalmistelun kanssa siten, että em. tavoitteeseen päästään ja valtuusto voi sen hyväksyä kokouksessaan 12.11.2018.

3. Määräaikaisen henkilöstön käyttöä vähennetään ja eläköitymisen tuomat mahdollisuudet hyödynnetään suunnitelmallisesti ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla.Osana tasapainottamissuunnitelmaa laaditaan selkeä ohjelma (tavoite, toimenpiteet toimialoittain), jolla henkilötyövuosien määrää vähennetään vuosittain suunnittelukauden aikana.

4. Vesihuoltoliikelaitoksen kaupungille vuonna 2019 maksaman tuloutuksen määrä pidetään samalla tasolla kuin vuonna 2018. Tuloutuksen määrää on vähennetty vuosina 2017 - 2018.

5. Kaupungin maksuosuudet Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymälle (FSHKY) kuluvan vuoden sopimuksen mukaan 60,5 miljoonaa euroa, jossa on kuluvalle vuodelle 1 miljoonan lisämäärärahatarve. Kuntien maksuosuuksien ennakoitu nousu ensi vuonna 3 prosentilla ei ole mahdollinen kaupungin tulorahoituksen kehityksen huomioon ottaen. Kaupunki edellyttää, että FSHKY laatii talouden sopeuttamisohjelman/tuottavuusohjelman, jolla kuntien maksuosuuksien nousua voidaan hillitä merkittävästi nyt ennakoidusta.

6. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tulee käynnistää toimenpiteet, joilla palvelujen hintoihin kohdistuvia nousupaineita voidaan alentaa.

7. Kaupunginhallitus vahvistaa talousarvion laadinta-aikataulun mukaisesti lopulliset yksityiskohtalset talousarvion laadintaohjeet kokouksessaan 10.9.2018. Samalla tarkennetaan ohjeistusta toimialoille talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta.

Kaupunginhallitus linjasi yksityiskohtaisesti kokouksessaan 10.9.2018 tasapainottamisohjelman sisältöä ja laatimista. Samalla kaupunginhallitus hyväksyi yksityiskohtaiset vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019-2021 taloussuunnitelman laadintaohjeet. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018 Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019-2021.

Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelma v. 2019-2021

Kaupungin talousnäkymät ovat kiristyneet, ja talous uhkaa kääntyä alijäämäiseksi. Kaupungin talous pidetään tasapainossa, jotta kaupunkilaisten palvelut voidaan tulevaisuudessakin turvata. Suurimman haasteen muodostavat kaupungin ikärakenteen muutos ja väestön väheneminen ja sitä kautta tulevat muutospaineet palvelutoiminnalle ja palveluverkolle. Kaupungin verotulojen kehitys on ollut hidasta ja näköpiirissä ei ole suuria

muutoksia tulevillekaan vuosille. Vuoteen 2019 on ennakoitu normaalia suurempaa verotulokasvua johtuen kertaluonteisista tekijöistä. Kaupungin investointitarpeet ovat kasvussa, ja samalla kaupungin lainamäärä kasvaa. Vuosiin 2019 - 2021 ajoittuvat noin 30,8 miljoonan euron investoinnit.

Valtuuston linjauksen mukaisesti Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelma laadittiin vuosille 2019 – 2021 rinnan talousarviovalmistelun kanssa. Talouden tasapainottamisohjelma sisältää tasapainottamistarpeen määrittelyn vuosille 2019 - 2021, tasapainottamistoimenpiteet vuosittain sekä henkilöstösuunnitelman.

Talouden tasapainottamisohjelma laadittiin toimialoittain, ja se sisältää mm. seuraavat osa-alueet:

1. Organisaation ja palveluiden toiminnalliset ja rakenteelliset muutokset, joilla on positiivinen vaikutus meno- tai tulokehitykseen
2. Henkilötyövuosien vähentäminen ja ennakoiva henkilöstösuunnittelu
3. Omaisuuden myyminen yms. keinot
4. Maksut ja taksat, verotuloprosentit
5. Henkilöstön työhyvinvointi ja palkitseminen
6. Raami vuoden 2019 talousarvion valmistelulle

Pärjäävä Forssa on jatkuva prosessi, ja esimerkiksi palvelu- ja työprosessien tehostamistyö jatkuu. Henkilöstökysely on juuri tehty, ja siinä oli uusi osio liittyen tuloksellisuuteen ja tuottavuuden parantamiseen. Samalla siinä kysyttiin henkilöstön ideoita ja kehittämisajatuksia Pärjäävä Forssa -toimenpiteiksi. Myös työhyvinvointiin liittyviä kehittämistoimia valmistellaan henkilöstökyselyn tulosten pohjalta.

Esitettyjen Pärjäävä Forssa -tasapainottamistoimenpiteiden vaikutus on 1,4 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 1,9 miljoonaa euroa vuonna 2020 sekä 2 miljoonaa euroa vuonna 2021. Näiden käyttötalouteen kohdistuvien toimenpiteiden avulla kaupungin talous pidetään ylijäämäisenä. Näin huolehditaan myös kaupungin tulevasta lainanhoitokyvystä.

Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tasapainottamisohjelma ei sisällä veroprosenttien tarkistamista.

Forssan kaupungin keskeisten talouden tunnuslukujen kehitys ja tulorahoituksen riittävyys

Kuntataloudessa on tavoitteena oltava tulorahoituksen riittävyys, mikä tarkoittaa sitä, että usean tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Kuntalaki toteaa, että taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä korjausinvestointien tasoa, jotta näin olisi. Tulorahoituksen riittävyyttä voidaan paremmin arvioida vertaamalla vuosikatteen, poistojen sekä poistonalaisten investointien omahankintamenojen suuruutta toisiinsa. Talousarvion mukaan kaupungin tulos on positiivinen eli vuosikate riittää kattamaan poistot. Vuosikate ei riitä kuitenkaan kattamaan investointien omahankintamenoja, koska kaupungin investointitaso nousee taloussuunnittelukaudella. Kaupunki ottaa lainaa investointiensa rahoittamiseen.

Investointiohjelma vaikuttaa suoraan kaupungin lainanottotarpeeseen ja sitä kautta suhteelliseen velkaantumiseen ja lainanhoitokatteeseen. Kaupungin talouden liikkumavara on pieni. Tulorahoituksen riittävyydestä huolehtiminen ja käyttötalouden hallinta on ensiarvoisen tärkeää. Jotta lainanhoitokyky tulevaisuudessakin säilyy, edellyttää se tuloksellisuuden ja tuottavuuden parantamista ja selkeitä säästöjä käyttötaloudessa eli Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelman toteuttamista.

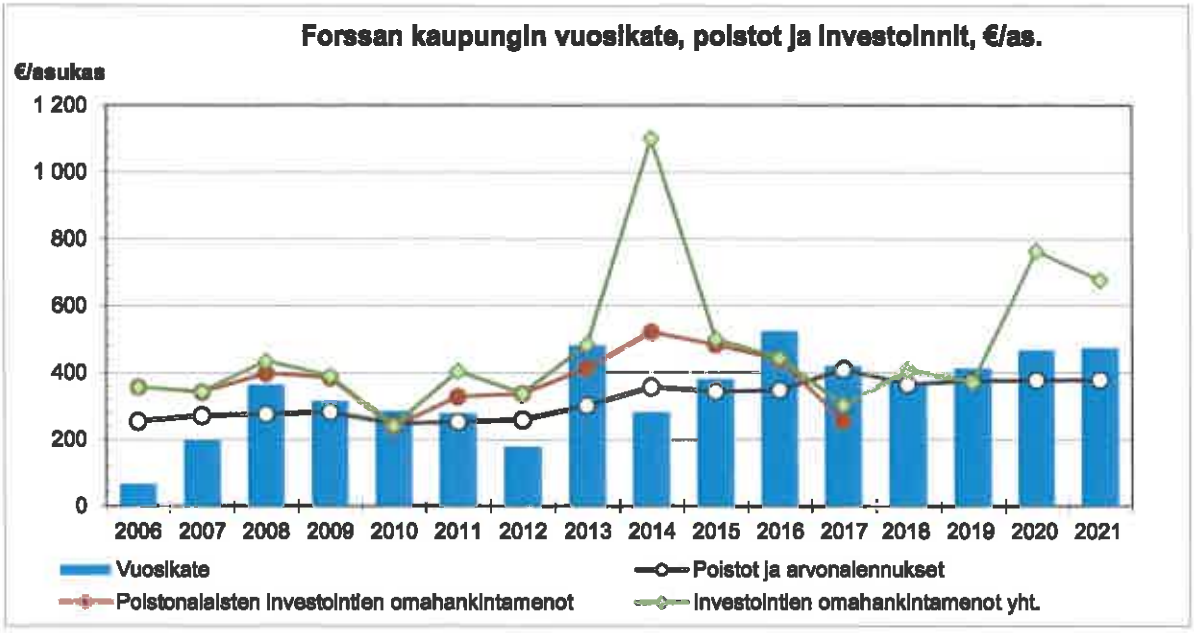

Vuosien 2019-2021 investointiohjelma on yhteensä 30,9 miljoonaa euroa.

Suurin riski tulorahoituksen riittävyydessä on verotulojen ja valtionosuuksien kehityksessä sekä epäonnistuminen menokehityksen hillitsemisessä ja Pärjäävä Forssa –ohjelman toteuttamisessa.

Kaupungin lainamäärä kasvaa 1,3 miljoonalla eurolla vuonna 2019. Lainamäärä nousee 35,8 miljoonaan euroon vuonna 2019. Lainamäärä vuoden 2019 lopussa on noin 2.100 euroa/asukas. Lainamäärä nousee suunnittelukauden lopussa 46,5 miljoonaan eroon eli hiemman yli 2.700 euroon/asukas.

Kaupungin lainanhoitokate on talousarviovuonna tyydyttävä eli 1,8. Mikäli lainanhoitokate on alle 1, tarkoittaa tämä, ettei kaupungin tulorahoitus riitä lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on yli 2 ja tyydyttävä kun lainanhoitokate on 1-2 ja heikko, mikäli lainanhoitokate on alle 1.

Kaupungin talouden keskeisistä tunnusluvuista on graafisia esityksiä talousarviokirjan liitteenä.

1.3 VÄESTÖTAVOITTEET

Vuoden 2018 alussa Forssassa oli 17.185 asukasta. Vuonna 2018 on väestön määrä vähentynyt ennakkotietojen mukaan tammi-syyskuussa 163 asukkaalla. On ensiarvoisen tärkeää saada väestön väheneminen pysähtymään ja ehkä tulevaisuudessa kasvuunkin. Väestö on vähentynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana joka vuosi kahta vuotta lukuun ottamatta.

Forssan kaupungin väestön kehitys 1996 – 2021

Vuosi	Väestö 31.12.	Muutos hlöä	Muutos %
1996	19.335	-207	-1,1
1997	19.124	-211	-1,1
1998	18.857	-267	-1,4
1999	18.644	-213	-1,1
2000	18.506	-138	- 0,8
2001	18.311	-195	-1,1
2002	18.201	-110	- 0,6
2003	18.104	-97	- 0,5
2004	18.076	-28	- 0,1
2005	17.918	-158	- 0,9
2006	17.894	-24	-0,1
2007	17.835	-59	-0,3
2008	17.860	25	0,1
2009	17.807	-53	- 0,3
2010	17.904	97	0,5
2011	17.833	-71	- 0,4
2012	17.727	-106	- 0,6
2013	17.667	- 60	- 0,3
2014	17.521	-146	- 0,8
2015	17.422	- 99	- 0,6
2016	17.328	- 90	- 0,5
2017	17.186	-146	-0,8
2018 syyskuu	17.022	0	0
2019	17.022	0	0
2020	17.022	0	0
2021	17.022	0	0

Väestömäärän väheneminen ennakoidaan pysähtyvän.

1.4 MAAKUNTA- JA SOTEUUDISTUS

Mahdollinen maakunta- ja soteuudistus mullistaisi kuntien tehtävät ja rahoituksen. Kuntaliiton suosituksen mukaisesti taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu mahdollista tulevaa uudistusta.

ESITYSTAPA, RAKENNE JA SITOVUUS

2. ESITYSTAPA, RAKENNE JA SITOVUUS

2.1 ESITYSTAPA JA RAKENNE

Talousarvio ja kolmeksi vuodeksi laadittu taloussuunnitelma sisältävät tuloslaskelmaosan, rahoitusosan, käyttötalousosan ja investointiosan. Lisäksi talousarvio ja taloussuunnitelma sisältävät yleisen osan, liikelaitoksen ja konserniyhteisöjen tavoitteet sekä tarvittavat liitteet.

Kaupungin kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja taloussuunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa. Tuloslaskelmat ja rahoituslaskelmat esitetään erikseen: kaupunkiemo ilman liikelaitosta ja koko kaupunki mukana liikelaitos.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaiset toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Toimintakate = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, mikäli vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, jos vuosikate alittaa poistot. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Tuloslaskelmassa tilikauden tuloksen käsittelyerät (poistoerot, vapaaehtoisten varausten muutokset ja rahastojen muutokset) eivät ole määrärahoja tai tuloarvioita, koska ne eivät ole rahoitusvaikutteisia eriä. Valtuusto hyväksyy kuitenkin niitä koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään kunnan rahoituslaskelma ns. rahavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä toiminnan ja investointien rahavirrat, jotka käsittävät tulorahoituksen ja investointierät. Lisäksi rahoituslaskelmasta käy ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksen rahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainauksen ja lainakannan muutokset. Niiden jälkeen esitetään maksuvalmiuteen vaikuttavat omien pääomien muutokset. Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, saamisten ja korottomien velkojen muutokset. Rahoituslaskelman selkeyden säilyttämiseksi esitetään siinä eriteltynä vain kokonaistalouden kannalta olennaiset erät.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupungin toiminnan ohjausta kuvataan puolestaan käyttötalousosassa ja investointiosassa. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa kuntalain edellyttämät toiminnalliset tavoitteet: kaupunkistrategiasta valitut kriittiset menestystekijät, toimenpiteet, jotka edistävät kriittisen menestystekijöiden toteutumista ja tavoitetasot talousarviovuodelle sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille palvelualueittain tehtävien hoitamiseen. Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Käyttötalousosassa esitetään myös palvelun tuloslaskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kustannusrakenne on alustava ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot.

Lisäksi käyttötalousosassa esitetään palveluittain toiminnan painopisteet talousarviovuonna, muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa, keskeiset muutokset ja asiat taloussuunnitelmasta, riskianalyysi toimintaan vaikuttavista riskeistä sekä keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi.

Lisäksi esitetään keskeiset mittarit ja tunnusluvut, joita seurataan.

Talousarviomäärärahat hyväksytään vuoden 2019 palveluiden osalta. Vuodet 2020 ja 2021 ovat alustavia arviota, eivät määrärahoja. Käyttötalousosa sisältää 20 palvelualuetta, joille osoitetaan menomäärärahat ja tuloarviot.

Taloussuunnitelma on laadittu kaikkien suunnitelmavuosien osalta vuoden 2019 arvioituun rahanarvoon. Täten inflaation vaikutusta suunnitelmavuosille 2020 - 2021 ei ole otettu huomioon eli muutokset määrärahoissa ja tuloarvioissa johtuvat toiminnassa tapahtuvista muutoksista. Kuntaliiton suosituksen mukaisesti taloussuunnitelma on laadittu ilman mahdollisen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia.

INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmille. Investointiosassa käsitellään vain aktivoitavat hankintamenot. Tuloarviona esitetään valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimenoihin. Käyttöomaisuuden myynneistä esitetään suunnitelman mukainen hankintamenojäännös. Investointivarauksen tai rahaston käyttö hankkeen rahoitukseen esitetään erikseen sitovana perusteluna.

Investointiosaan varataan määrärahat hyödykkeen hankintaan, mikäli hyödykkeen tai hyödykkeen eri komponenttien verollinen hankintahinta on vähintään 10.000 euroa.

Määrärahat esitetään talousarviokirjassa hankeryhmittäin. Tarkempi erittely löytyy päättäjien käyttöön CM:stä eli päättäjien extranetistä.

LIIKELAITOS

Kaupungilla on seuraava kuntalain mukainen liikelaitos: Forssan vesihuoltoliikelaitos. Talousarvion käyttötalousosassa menoihin ja tuloihin sisältyvät palvelujen ja tavaroiden ostot liikelaitokselta ja vastaavasti palvelujen myynti ja vuokraus liikelaitokselle.

Määrärahaa liikelaitoksen investointimenoon ei oteta kaupungin talousarvion investointiosaan, vaan mahdollinen pääomarahoitus liikelaitoksen investointimenoon käsitellään talousarvion rahoitusosassa sisäisenä antolainana tai peruspääoman lisäyksenä. Kaupungin talousarviossa liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko ja lainan korko näkyy tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -menoissa.

Johtokunnan esitys liitetään osaksi kaupunginhallituksen esitystä kaupungin talousarvioksi ja -suunnitelmaksi valtuustolle.

Hallintosäännön 60 § mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion valtuuston asettamien tavoitteiden perusteella.

Kaupunkikonsernilla tarkoitetaan kaupungin sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kaupungilla yksin tai muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö).

Kaupunginvaltuusto hyväksyy tavoitteet talousarviossa ja -suunnitelmassa myös kaupunkikonsernille.

Forssan kaupungin konsernirakenne on seuraava:

Tytäryhteisöt:	omistusosuus %
Forssa-asunnot Oy	100,00*
Loimijoen Kuntapalvelut Oy	83,36*
Forssan Yrityskehitys Oy	100,00*
Forssan kaupungin Vanhustenkotiyhdistys ry	
Osakkuusyhteisöt:	
As Oy Tölönrivi	40,20
As Oy Forssan Hakaniitty	39,00
Seuturekry Oy	20,00
Kuntayhtymät:	
Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä	59,96*
Hämeen liitto	11,73
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	3,78
Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	44,12*
Eteva ky	0,64

Konsernitavoitteet asetetaan talousarvion yhteydessä * merkityille yhteisöille.

Käyttötalousosa

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia toimialatasolla. Kyseessä on bruttositovuus, menot ja tulot ovat molemmat erikseen sitovia. Käyttötalousosa sisältää yhteensä 20 eri palvelualuetta.

Nettositovuuden piirissä ovat seuraavat käyttötalousosan palvelualueet:
- 260 Vesihelmi ja liikunta- ja nuorisopalvelut
- 270 Wahren-keskus
- 280 Työllisyyden hoidon palvelut
- 580 Yhteistoiminta-alueen jätehuolto

Käyttötalousosassa esitetyt palvelujen kriittiset menestystekijät, toimenpiteet ja tavoitetasot sekä taloudelliset tavoitteet eli määrärahat ovat sitovia. Käyttötalousosassa esitetyt tunnusluvut, painopisteet, riskianalyysi jne. eivät ole sitovia tavoitteita.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot sekä kokonaiskustannusarviot ovat sitovia hankeryhmittäin tai hankkeittain. Sitovat hankeryhmät tai hankkeet on merkitty investointiosaan kirjaimella (s). Mikäli investoinnin hankintamenon ennakoidaan ajoittuvan kahdelle tai useammalle vuodelle, hyväksyy valtuusto investoinnin hankinnan kokonaiskustannusarvion sitovana, jolloin kustannusarvion sisällä tapahtuvat vaihtelut vuositasolla ovat sallittuja. Vuodet 2020-2021 ovat suuntaa antavia, eivät varsinaisia määrärahoja.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat:
- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmaosassa sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat:
- antolainasaamisten lisäys
- antolainasaamisten vähennys
- lainakannan muutos

Liikelaitos ja konserniyhteisöt

Konsernitavoitteet ovat sitovia kaupungin liikelaitokselle. Valtuustoon nähden sitovia eriä liikelaitoksen tulosbudjetissa ovat kaupungin ja liikelaitoksen väliset pääomarahoituksen korvaukset. Näitä korvauksia ovat korkotulot ja -menot sisäisestä anto- ja ottolainauksesta sekä korvaukset kaupungin liikelaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

2.3 KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpano-ohjein lautakuntien, tilivelvollisten virkamiesten ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kaupunginhallitus, lautakunta tai johtokunta päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttötalousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan määräämä ja sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin.

Toimivallanjakoa koskevat määräykset annetaan hallintosäännössä.

2.4 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet palvelualueittain. Alemman palveluyksikkötason tavoitteet hyväksytään lautakuntien käyttösuunnitelmissa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa myös toiminnalliset ja taloudelliset konsernitavoitteet tytäryhtiöille ja liikelaitoksille sekä kuntayhtymille.

Kaupungin talousarvion toteutumisen seuranta tapahtuu kuukausiraportoinnilla siten, että kaupunginhallitukselle informoidaan talousarvion toteutumisesta aina kuukauden päätyttyä seuraavan kuukauden aikana tuloslaskelmatasolla. Raportti sisältää myös toteumaennusteen koko vuodelle. Tällä tavoin voidaan reagoida ajoissa mahdollisiin muutostarpeisiin toiminnassa ja talousarviossa. Myös lautakunnat ja johtokunnat käsittelevät kuukausiraportin kokouksissaan kuukausittain. Lisäksi laaditaan osavuosikatsaukset huhtikuun ja elokuun lopun tilanteesta.

Liitteenä 1 kokonaiskuvaus kaupungin arviointijärjestelmästä. Valtuuston hyväksymä talousarviokirja ja lautakuntien ja esimiesten hyväksymät käyttösuunnitelmat muodostavat luettelon tavoitteista ja mittareista, joita talousarviovuoden aikana seurataan.

KÄYTTÖTALOUSOSA

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

KÄYTTÖTALOUSOSAN LASKENTAPERUSTEET

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelmakauden ensimmäinen vuosi.
Sote- ja maakuntauudistusta ei ole huomioitu taloussuunnitelmavuoden luvuissa.

Henkilöstökulut

Vuosipalkat on talousarvioon laskettu siten, että lomarahoista on vähennetty 30 prosenttia kilpailukykysopimuksen mukaisesti ja vakituisen henkilöstön palkkoihin on laskettu 2,16 %:n korotus yleiskorotuksia varten. Keskushallinnon palvelualueelle on tehty 200.000 euron määrärahavaraus lomarahaleikkauksen päättymisen huomioimiseksi vuoden 2019 aikana.
Tulorekisterin myötä vuoden 2019 alusta alkaen palkkaperusteisen eläkemaksun perintä muuttuu merkittävästi. Vuoden 2019 alusta käyttöön tulee uusi työttömyyseläkemaksu, joka peritään osana palkkaperusteista maksua. Erillisestä varhemaksusta luovutaan. Eläkemenoperusteinen maksu on käytössä ainakin vuoden 2019.

Forssan kaupungin sosiaalivakuutusmaksut vuosina 2018-2021

%-yksikköä	2018	2019	2020	2021
Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	0,87	0,75	0,75	0,75
Työttömyysvakuutusmaksut	2,60	2,05	2,05	2,05
Tapaturmavakuutusmaksut	0,40	0,40	0,40	0,40
Muut vakuutusmaksut	0,05	0,05	0,05	0,05
Eläkemaksu				
KuEL yhteensä	16,75	17,37	17,37	17,37
Eläkemenoperusteiset maksut budjetoitu euro-määräisinä palveluyksiköille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti				
Opettajien eläkemaksu	16,52	16,93	16,93	16,93

Palvelujen ostot

Asiakaspalveluiden ostot ovat pääosin terveys- ja sosiaalipalveluiden ostoa Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä sekä pelastuspalvelujen ostamista Kanta-Hämeen aluepelastuslaitokselta. Myös ostot liikelaitokselta kuuluvat osittain palvelujen ostoihin. Vuodesta 2009 lähtien toimistopalvelut ovat sisältyneet palvelujen ostoihin keskushallinnon toimistopalveluyksiköltä. Vuodesta 2010 lähtien mukana ovat myös palvelujen ostot Loimijoen Kuntapalvelut Oy:ltä.

Sisäiset erät

Käyttötalousosan palvelukohtaisiin määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyvät myös sisäisen laskutuksen erät. Sisäisiä tuottoja perivät seuraavat yksiköt: atk-keskus, puhelinvaihde, painatuskeskus, postitus, tilapalvelu ja toimistopalveluyksikkö.
Sisäiset erät eriteltyinä ovat:

atk-palvelut	559.920 euroa
puhelinpalvelut	47.310 euroa
painatuspalvelut	116.400 euroa
postituspalvelut	10.000 euroa
maankäyttöpalvelut ja tilapalvelu	6.563.110 euroa
toimistopalvelut	924.070 euroa
muut sisäiset	86.890 euroa
Yhteensä	8.307.700 euroa

KÄYTTÖTALOUSOSA

tuotot/kulut € ulkoiset + sisäiset	TP 2017	TA 2018+ muutos	TA 2019	Muutos % 2018/2019	TS 2020	TS 2021
Keskushallinto						
100 Keskushallinto						
Toimintatuotot	2 643 432	2 107 521	2 186 740	3,8 %	2 186 740	2 186 740
Toimintakulut	-6 429 525	-6 669 035	-6 460 104	-3,1 %	-6 378 144	-6 378 144
Toimintakate	-3 786 093	-4 561 514	-4 273 364	-6,3 %	-4 191 404	-4 191 404
700 Vaalit						
Toimintatuotot	0	91 350	61 000	-33,2 %	0	0
Toimintakulut	-50 656	-133 510	-92 050	-31,1 %	0	-56 565
Toimintakate	-50 656	-42 160	-31 050	-26,4 %	0	-56 565
710 Tarkastustoiminta						
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-34 395	-42 560	-46 240	8,6 %	-46 240	-46 240
Toimintakate	-34 395	-42 560	-46 240	8,6 %	-46 240	-46 240
Keskushallinto yhteensä						
Toimintatuotot	2 643 432	2 198 871	2 247 740	2,2 %	2 186 740	2 186 740
Toimintakulut	-6 514 576	-6 845 105	-6 598 394	-3,6 %	-6 424 384	-6 480 949
Toimintakate	-3 871 144	-4 646 234	-4 350 654	-6,4 %	-4 237 644	-4 294 209
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut						
200 Talous- ja hallintopalvelut						
Toimintatuotot	193 249	148 696	354 282	138,3 %	354 282	354 282
Toimintakulut	-1 310 300	-1 487 650	-1 559 693	4,8 %	-1 559 693	-1 559 693
Toimintakate	-1 117 051	-1 338 954	-1 205 411	-10,0 %	-1 205 411	-1 205 411
210 Perusopetus						
Toimintatuotot	1 288 462	1 082 940	1 089 412	0,6 %	1 089 412	1 089 412
Toimintakulut	-13 430 563	-13 328 708	-13 191 251	-1,0 %	-12 960 209	-12 960 209
Toimintakate	-12 142 101	-12 245 768	-12 101 839	-1,2 %	-11 870 797	-11 870 797
***240 Lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö**						
Toimintatuotot	275 651	379 500	627 900	65,5 %	627 900	627 900
Toimintakulut	-3 225 130	-3 277 269	-3 778 011	15,3 %	-3 743 005	-3 668 002
Toimintakate	-2 949 479	-2 897 769	-3 150 111	8,7 %	-3 115 105	-3 040 102
250 Varhaiskasvatuksen palvelut						
Toimintatuotot	988 534	901 000	645 000	-28,4 %	645 000	645 000
Toimintakulut	-7 859 104	-7 992 517	-7 763 853	-2,9 %	-7 635 192	-7 635 192
Toimintakate	-6 870 570	-7 091 517	-7 118 853	0,4 %	-6 990 192	-6 990 192
260 Vesilhelmi ja liikunta- ja nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	1 672 760	2 163 790	2 245 330	3,8 %	2 245 330	2 245 330
Toimintakulut	-4 347 957	-4 705 120	-4 710 443	0,1 %	-4 710 433	-4 710 433
Toimintakate	-2 675 197	-2 541 330	-2 465 113	-3,0 %	-2 465 103	-2 465 103
***270 Wahren-keskus**						
Toimintatuotot	1 103 955	1 040 460	692 100	-33,5 %	716 100	716 100
Toimintakulut	-3 895 846	-3 753 010	-2 956 845	-21,2 %	-2 883 237	-2 858 233
Toimintakate	-2 791 891	-2 712 550	-2 264 745	-16,5 %	-2 167 137	-2 142 133

*= vuodet 2018 ja 2019 eivät ole vertailukelpoisia Wahren-opiston siirrosta johtuen

tuotot/kulut € ulkoiset + sisäiset	TP 2017	TA 2018+ muutos	TA 2019	Muutos % 2018/2019	TS 2020	TS 2021
280 Työllisyyden hoidon palvelut						
Toimintatuotot	1 866 339	1 940 150	1 927 700	-0,6 %	1 927 700	1 927 700
Toimintakulut	-4 005 738	-3 861 289	-3 733 818	-3,3 %	-3 733 818	-3 733 818
Toimintakate	-2 139 399	-1 921 139	-1 806 118	-6,0 %	-1 806 118	-1 806 118
285 Sosiaalipalvelut						
Toimintatuotot	55 248	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-24 730 246	-24 607 180	-25 835 760	5,0 %	-26 235 760	-26 635 760
Toimintakate	-24 674 999	-24 607 180	-25 835 760	5,0 %	-26 235 760	-26 635 760
290 Terveyspalvelut						
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-36 844 933	-36 887 990	-36 777 530	-0,3 %	-36 777 530	-36 777 530
Toimintakate	-36 844 933	-36 887 990	-36 777 530	-0,3 %	-36 777 530	-36 777 530
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut yhteensä						
Toimintatuotot	7 444 198	7 656 536	7 581 724	-1,0 %	7 605 724	7 605 724
Toimintakulut	-99 649 817	-99 900 733	-100 307 204	0,4 %	-100 238 877	-100 538 870
Toimintakate	-92 205 620	-92 244 197	-92 725 480	0,5 %	-92 633 153	-92 933 146
Teknisen ja ympäristötoimen toimiala						
500 Teknisen ja ympäristötoimen hallinto ja maaseutupalv.						
Toimintatuotot	2 774	2 500	1 000	-60,0 %	1 000	1 000
Toimintakulut	-384 847	-407 410	-411 010	0,9 %	-411 010	-411 010
Toimintakate	-382 073	-404 910	-410 010	1,3 %	-410 010	-410 010
510 Maankäyttöpalvelut						
Toimintatuotot	707 009	784 990	748 460	-4,7 %	748 460	748 460
Toimintakulut	-610 123	-585 407	-663 560	13,4 %	-663 560	-663 560
Toimintakate	96 887	199 583	84 900	-57,5 %	84 900	84 900
520 Infrapalvelut						
Toimintatuotot	231 822	209 350	200 350	-4,3 %	200 350	200 350
Toimintakulut	-3 022 220	-3 069 791	-3 012 610	-1,9 %	-3 012 620	-3 012 620
Toimintakate	-2 790 398	-2 860 441	-2 812 260	-1,7 %	-2 812 270	-2 812 270
540 Pelastuspalvelut						
Toimintatuotot	3 955	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-1 323 704	-1 404 950	-1 444 912	2,8 %	-1 444 912	-1 444 912
Toimintakate	-1 319 749	-1 404 950	-1 444 912	2,8 %	-1 444 912	-1 444 912
570 Tilapalvelut						
Toimintatuotot	10 047 247	9 749 890	9 391 070	-3,7 %	9 391 070	9 391 070
Toimintakulut	-5 916 319	-5 864 128	-5 358 580	-8,6 %	-5 358 580	-5 358 580
Toimintakate	4 130 928	3 885 762	4 032 490	3,8 %	4 032 490	4 032 490
580 Yhteistoiminta-alueen jätehuolto						
Toimintatuotot	213 646	295 000	340 000	15,3 %	325 680	290 780
Toimintakulut	-213 775	-295 000	-340 000	15,3 %	-325 680	-290 780
Toimintakate	-129	0	0	0,0 %	0	0

tuotot/kulut € ulkoiset + sisäiset	TP 2017	TA 2018+ muutos	TA 2019	Muutos % 2018/2019	TS 2020	TS 2021
600 Rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	114 723	111 700	96 000	-14,1 %	96 000	96 000
Toimintakulut	-328 093	-352 840	-339 550	-3,8 %	-339 550	-339 550
Toimintakate	-213 370	-241 140	-243 550	1,0 %	-243 550	-243 550
610 Maankäytön suunnittelupalvelut						
Toimintatuotot	10 259	5 000	10 000	100,0 %	10 000	10 000
Toimintakulut	-263 279	-279 698	-285 503	2,1 %	-285 503	-285 503
Toimintakate	-253 020	-274 698	-275 503	0,3 %	-275 503	-275 503
Teknisen ja ympäristötoimen toimiala yhteensä						
Toimintatuotot	11 331 435	11 158 430	10 786 880	-3,3 %	10 772 560	10 737 660
Toimintakulut	-12 062 360	-12 259 224	-11 855 725	-3,3 %	-11 841 415	-11 806 515
Toimintakate	-730 924	-1 100 794	-1 068 845	-2,9 %	-1 068 855	-1 068 855
Käyttötalousosa yhteensä						
Toimintatuotot	21 419 065	21 013 837	20 616 344	-1,9 %	20 565 024	20 530 124
Toimintakulut	-118 226 752	-119 005 062	-118 761 323	-0,2 %	-118 504 676	-118 826 334
Toimintakate	-96 807 687	-97 991 225	-98 144 979	0,2 %	-97 939 652	-98 296 210

TOIMIALA 10 KESKUSHALLINTO

PALVELU 100 KESKUSHALLINTO

TILIVELVOLLINEN Talousjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Kaupungin keskushallintoon sisältyvät kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupungin ja konsernin johto, kaupunkikehitys ja elinkeinoelämän edistäminen, markkinointi, viestintä, matkailu, sisäinen tarkastus, koko kaupunkia koskevat hallintopalvelut, toimistopalvelut, puhelinvaihde, postituspalvelut, atk-palvelut ja painatuspalvelut, talouspalvelut sekä henkilöstöpalvelut, tarkastustoiminta ja vaalit.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupunkikonsernin elinvoima-ohjelman onnistunut toteuttaminen	Kaupunkistrategian tarkistaminen ja elinvoimaa tukevat sekä parantavat toimenpiteet	Tarkistettu kaupunkistrategia on hyväksytty ja elinvoimaa tukevien toimenpiteiden tunnistaminen tehty ja toteutus alkanut
	Päätökset toteuttavat tarkistettua kaupunkistrategiaa	Päätösten strategianmukaisuus ja yritysvaikutusten arviointi on osa valmisteluprosessia
	Kaupunki ja Forssan Yrityskehitys Oy toteuttavat yhteistä elinvoimaohjelmaa	Elinvoima- ja strategiaohjelman toteutuminen sovittujen mittaristojen mukaisesti
Forssalaisuus on haluttu brändi; positiivinen imago	Konsernin viestintä- ja markkinointikäytännön onnistunut toiminnallistaminen osana elinvoiman kasvattamista	Positiivinen julkisuus ja näkyvyys
Kaupungin elinkeinorakenne on monipuolinen ja tuottaa lisäarvoa kuntalaisten hyvinvoinnille	Kaupungin/Forssan Yrityskehitys Oy:n onnistunut verkostoituminen elinvoiman kannalta keskeisten toimijoiden kanssa	Toimiva yhteistyöverkosto esim. HAMK:n, Luken, Fyk:n, yrittäjäyhdistysten ja kuntien elinkeinoasiantuntijoiden kanssa

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Forssan historiaa hyödynnetään kaupungin kehittämisessä	Forssan historiaa hyödynnetään viestinnässä, markkinoinnissa, matkailussa	Historian näkyvyys lisääntynyt

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Terve kuntatalous	Ensisijaisesti toiminnallisiin muutoksiin ja tuottavuuden parantamiseen Pärjäävä Forssa -prosessi talouden sopeuttamiseksi.	Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen ja prosessin jatkuminen

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
	Eläköitymiseen ja henkilöstörakenteeseen sisältyvän tuottavuus/säästöpotentiaalin systemaattinen hyödyntäminen ja ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Henkilötyövuosien vähentyminen tasapainottamisohjelman mukaisesti - 16 htv
	Talouden seurannan, ennakoinnin ja raportoinnin parantaminen.	Kuntari-raportoinnin (talous, henkilöstö, toimintatiedot) laajentaminen koko kaupunkiorganisaatioon
Asukastyytyväisyys on korkea	Asukas- ja asiakastyytyväisyyden arviointijärjestelmä toimivaksi	Toimialakohtaiset kyselyt, kuntalaistilaisuudet jne.
	Asiakaspalvelun, sähköisen asioinnin ja tavoitettavuuden kehittäminen	Asiakaspalvelun palautejärjestelmän nykyaikaistaminen, sähköisen asioinnin lisääminen ja puhelinpalvelujen uudistaminen
Konsernin henkilöstö on hyvinvoiva ja innovatiivinen	Henkilöstön palkitsemisjärjestelmän kehittäminen	Kannustuspalkkion käyttöönotto, joka tukee tuottavuuden/tuloksellisuuden parantamista
	Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstökyselyn 2018 tulosten analysointi ja niistä johdetut toimenpiteet. Sairaspoissaolojen vähentyminen

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Vornetti eli sisäinen intranetti on aktiivisessa käytössä.	Internetin toiminnallisuuksia ja rakennetta on parannettu
	Luottamushenkilöiden sähköinen verkkopalvelu on kaikkien päättäjien käytössä.	Cloud Meeting (CM) -extranet on luottamushenkilöiden aktiivisessa käytössä; tietoiskut käytön tehostamiseksi
	Internet ja sosiaalinen media osana aktiivista verkkoviestintää	Internet-sivujen käyttäjäpalautteet hyvällä tasolla
	Tietosuoja-asetuksen noudattaminen	Pystytään osoittamaan tietosuojan toteutuminen
Vastuullisuus	Kaupungin toiminnan, toimintaympäristön, talouden ym. riskit on arvioitu kokonaisvaltaisesti	Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin johtamista ja dokumentoitua toimintaa
	Järkivihreä toimintamalli	Konsernin Järkivihreä-toimintatapa on osa päivittäistä toimintaa ja osana päätöksentekoa
Rohkeus	Oman työn kehittäminen ja uudet työtavat	Oman työn kehittämistoimenpiteistä on sovittu kehityskeskustelujen yhteydessä.

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
		Oman työn ja työ/palveluprosessien ennakkoluuloton kehittäminen
	Innovatiivisuus	Uudet sähköiset työtavat, digitalisaatio, kehittämisideat

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Seutukunnan elinvoima ja sen parantaminen

Pärjäävä Forssa -tasapainottamisohjelman jatkuva seuranta ja kehittäminen

Kuntaliitosprosessin edistäminen (Forssa- yhteensopivuus)

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Pärjäävä Forssa – tasapainottamisohjelma: Ict-palvelujen ja puhelinpalvelujen uudistaminen, digitalisaation edistäminen

Taloussuunnitelma 2019-2021

Organisaation ja johtamisjärjestelmän uudistaminen uudelle valtuustokaudelle

Riskianalyysi

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen ei onnistu.
Omistajaohjauksen ja konsernin kokonaishallinta epäonnistuu.

Elinvoiman kasvattamisessa ei onnistuta, väki vähenee edelleen ja työpaikat eivät lisäänny.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Pärjäävä Forssa –tasapainottamisohjelmassa mainitut kehittämistoimenpiteet

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet	32,9	35,9	35	34	34
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	4,5				
Tilat m²	1 654	1 654	1 654	1 654	1 654

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	2 643 432	2 107 521	2 186 740	2 186 740	2 186 740
Kulut	-6 429 525	-6 669 035	-6 460 104	-6 378 144	-6 378 144
Netto	**-3 786 093**	**-4 561 514**	**-4 273 364**	**-4 191 404**	**-4 191 404**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**2 643 432**	**2 107 521**	**2 186 740**	**2 186 740**	**2 186 740**
Myyntituotot	2 220 200	1 916 021	1 974 740	1 974 740	1 974 740
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	247 779	183 000	200 000	200 000	200 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	175 454	8 500	12 000	12 000	12 000
Toimintakulut yhteensä	**-6 429 525**	**-6 669 035**	**-6 460 104**	**-6 378 144**	**-6 378 144**
Henkilöstökulut	-2 014 703	-2 026 773	-2 023 312	-2 023 312	-2 023 312
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 554 931	-1 573 483	-1 575 462	-1 575 462	-1 575 462
Henkilöstösivukulut	-459 773	-453 290	-447 850	-447 850	-447 850
Eläkkeet	-395 604	-391 010	-396 140	-396 140	-396 140
Muut henkilöstökulut	-64 168	-62 280	-51 710	-51 710	-51 710
Palvelujen ostot	-3 874 396	-4 007 272	-3 660 960	-3 579 000	-3 579 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 927	-60 780	-60 620	-60 620	-60 620
Avustukset	-84 542	-52 000	-12 000	-12 000	-12 000
Vuokrat	-330 424	-337 850	-343 312	-343 312	-343 312
Muut toimintakulut	-65 532	-184 360	-359 900	-359 900	-359 900
Toimintakate	**-3 786 093**	**-4 561 514**	**-4 273 364**	**-4 191 404**	**-4 191 404**
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 411	-67 950	-56 655	-66 738	-61 597
Tilikauden tulos	**-3 824 504**	**-4 629 464**	**-4 330 019**	**-4 258 142**	**-4 253 001**

TOIMIALA 10 KESKUSHALLINTO

PALVELU 700 VAALIT

TILIVELVOLLINEN Kaupunginsihteeri

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Kaupunki järjestää alueellaan vuoden 2019 eduskunta- ja europarlamenttivaalien ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Asiakastyytyväisyys	Asioinnin helpottaminen	Joustava äänestyskäytäntö

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Vastuullisuus	Teknisesti onnistuneet sekä vaalilain ja oikeusministeriön määräysten mukaiset vaalit	Vaalit saavat lainvoiman
Rohkeus		

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Huhtikuussa 2019 eduskuntavaalit
Toukokuussa 2019 europarlamenttivaalit
Maakuntavaalit?

Riskianalyysi

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet Määräaikaiset, henkilötyövuodet					
Tilat m²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	0	91 350	61 000	0	0
Kulut	-50 656	-133 510	-92 050	0	-56 565
Netto	**-50 656**	**-42 160**	**-31 050**	**0**	**-56 565**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**0**	**91 350**	**61 000**	**0**	**0**
Myyntituotot	0	91 350	61 000	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-50 656**	**-133 510**	**-92 050**	**0**	**-56 565**
Henkilöstökulut	-33 991	-109 950	-72 240	0	-39 945
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-31 382	-98 850	-65 020	0	-36 025
Henkilöstösivukulut	-2 609	-11 100	-7 220	0	-3 920
Eläkkeet	-2 025	-7 220	-5 110	0	-2 750
Muut henkilöstökulut	-584	-3 880	-2 110	0	-1 170
Palvelujen ostot	-11 713	-19 040	-16 130	0	-12 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 948	-4 520	-3 680	0	-4 340
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4	0	0	0	0
Toimintakate	**-50 656**	**-42 160**	**-31 050**	**0**	**-56 565**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 10 KESKUSHALLINTO

PALVELU 710 TARKASTUSTOIMINTA

TILIVELVOLLINEN Tarkastuslautakunta

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioiminen kaupungissa ja konsernissa. Arvioidaan, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Kuntalaki 410/2017 ja Kuntalaki 121 §).
Sidonnaisuusilmoitusten valvominen ja rekisterin ylläpito.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
	Valvotaan 84 §:ssä säädettyjen sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatetaan ilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa. Julkaistaan ilmoitukset kaupungin www-sivuilla	Sidonnaisuusrekisteri on päivitetty, ajantasalla

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
	Kaupungin talousarvioraamin seuraaminen	Talousarvio toteutunut suunnitelmallisesti

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
	Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.	Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Tarkastuslautakunnan työohjelmat ovat asiakirjan julkisuudesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuja tarkastustoimen sisäisiä työ- ja valmisteluasioita eivätkä ne ole julkisia asiakirjoja.
Arviointityö sovitetaan tilintarkastuksen painopistealueiden kanssa yhteensopivaksi.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Riskianalyysi

Riittävätkö ajalliset resurssit tavoitteiden saavuttamiseen. Tähän vaikuttavat mm. tilinpäätöksen valmistumisajankohta sekä tilintarkastajan mahdollisesti laatimat huomautukset, jotka käsitellään ennen arviointikertomuksen valmistumista.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Tarkastuslautakunnan kokouspäivät	10	11	11	11	11
Tilintarkastajien tarkastuspäivät	35,9	35	35	35	35
Tilat m²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-34 395	-42 560	-46 240	-46 240	-46 240
Netto	**-34 395**	**-42 560**	**-46 240**	**-46 240**	**-46 240**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-34 395**	**-42 560**	**-46 240**	**-46 240**	**-46 240**
Henkilöstökulut	-7 752	-11 120	-11 050	-11 050	-11 050
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-7 225	-10 700	-10 700	-10 700	-10 700
Henkilöstösivukulut	-527	-420	-350	-350	-350
Eläkkeet	-440	0	0	0	0
Muut henkilöstökulut	-86	-420	-350	-350	-350
Palvelujen ostot	-26 352	-31 440	-35 190	-35 190	-35 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-256	0	0	0	0
Toimintakate	**-34 395**	**-42 560**	**-46 240**	**-46 240**	**-46 240**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 200 Talous- ja hallintopalvelut

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Sivistys- ja tulevaisuustoimialan palvelujen järjestäminen kaupunkistrategian ja Lasten Forssa - toiminta-ohjelman mukaisesti. Erityisesti huomioidaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimenpiteet.

Toimialan keskitetyt Ict-palvelut.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkikonsernin elinvoima-ohjelman onnistunut toteuttaminen	Toimialan palveluilla tuetaan ko. kriittisen menestystekijän toteutumista	Aktiivinen osallistuminen kaupunkikonsernin elinvoimaohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
Kaupunkiorganisaatiossa toteutetaan poikkileikkaavaa kansainvälisyyttä ja huomioidaan monikulttuurisuus	Kansainvälisyyden edistäminen sekä palveluissa että henkilöstön ammatillisuuden kehittämisessä kaikilla palvelualueilla Monikulttuurisuuden edistäminen	Erasmus-hankkeen sekä ystävyyskaupunki Gödöllön kanssa tehtävän yhteistyön toteuttaminen Osallistuminen kotouttamisohjelman mukaisiin toimenpiteisiin
Forssalaisuus on haluttu brändi	Lapsiystävällinen Forssa teeman ylläpitäminen	Lapsiystävällinen kunta toteutettavaan uusinta-arviointiin valmistautuminen. Lapsivaikutusten arviointimalli toteutuksessa.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Konsernin taholta on mahdollistettu laadukas asuminen ja monipuolinen yritystoiminta kaupungissa	Forssalaisille lisäarvoa tuottavien, vaivattoman arjen takaavien palvelujen järjestäminen	Toimialan palveluilla verrokkikuntia paremmat arviot asukasarvioinneissa
Forssan historiaa hyödynnetään kaupungin kehittämisessä	Systemaattinen kulttuuriperinnön vaaliminen ja siirtäminen lapsille ja nuorille kaikilla palvelualueilla	Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen kaikissa suunnitelmaa koskevissa yksiköissä

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Pärjäävä Forssa ohjelma hyväksytty ja toteutuksessa	Vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuvat
Terveellisten ja turvallisten oppiympäristöjen varmistaminen	Suunnitelma palveluverkosta	Monitoimikeskuksen pedagoginen suunnitelma tehty
Asukastyytyväisyys on korkea	Erityishuomion kiinnittäminen kuntalaisten osallisuutta lisäävien toimintatapojen käyttöönottoon	Vähintään kolme osallistavaa tapahtumaa
Kaupungin väestö on hyvinvoivaa ja toimintakykyistä	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Kaikilla palvelualueilla on toimenpiteitä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi
	Kulttuurimahdollisuuksien edistäminen	Yhteistyössä kulttuurijärjestöjen kanssa tuotettujen tapahtumien määrä enemmän kuin 2018
	Kuntalaisten oman elämänsä toimijuuden mahdollistaminen	Asiakasraatien määrä, nuorisovaltuuston kokouksia 10 kpl ja LastenForssa - valtuuston kokouksia 2 kpl
Konsernin henkilöstö on hyvinvoiva ja innovatiivinen	Henkilöstön työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden toteuttaminen	Yksikkökohtaiset hyvän työyhteisön toimintaperiaatteet päivitetään

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Toimialalla toteutettava viestintä on läpinäkyvää ja ajantasaista	Viestintäsuunnitelma valmis
Vastuullisuus	Kestävän kehityksen edistämisen tukeminen toimialalla	Huomioitu hankinnoissa
Rohkeus	Palvelujen järjestäminen mahdollisuuksien mukaan moderneilla tavoilla	Sähköisen viestinnän hyödyntäminen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Lapsiystävällisyyden edistäminen (LastenForssa ja Unicefin Lapsiystävällinen kunta toiminnan jatkaminen)
Digitalisaatio
Keskeisten palvelupolkujen (prosessien) määrittely
Liikunta/hyvinvointi
Osallisuus ja vaikuttaminen
Monikylän pedagoginen suunnittelu ja rakennussuunnitteluun osallistuminen

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Oppilaiden henkilökohtaisten laitteiden leasing-maksut 250 000 euroa
Varattu 30 000 euron määräraha sähköisten oppimateriaalien hankintaan
Tietotekniikkaverkkoon, ohjelmistoihin ja tietoturvaan liittyvät lisääntyneet kulut huomioitu

Wahren-opisto siirtyy Lukiokoulutuksen palvelualueelle
Koijärven päiväkodin määrärahat siirtyvät perusopetuksesta varhaiskasvatukseen
Tölön koululla on uusi kustannuspaikka: "Vaativa erityinen tuki."

Taloussuunnitelma 2019-2021

Hyvinvointi ja toimintakyky
Lapsiystävällisyys ja osallisuus
Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt
Pedagogia ja kehittyvä toimintakulttuuri
Osaamisen ja työllistymisen edistäminen
Pärjäävä Forssa
Päiväkoti ja kouluverkon sopeuttaminen etupainotteisesti

Riskianalyysi

Terveellisten ja turvallisten työympäristöjen ylläpitäminen haasteellista
Sote- ja maakuntauudistuksen aiheuttamien muutosten hallinta

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palveluverkon ja palvelujen sopeuttaminen kysyntää vastaaviksi. Jatketaan palvelukohtaisten prosessien ajantasaistamista, ennakoidaan eläköitymistä ja tarkennetaan talouden ja toiminnan seurantaa

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	2,1	2	2	2	2
Tilat m²	47	47	47	47	47

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	193 249	148 696	354 282	354 282	354 282
Kulut	-1 310 300	-1 487 650	-1 559 693	-1 559 693	-1 559 693
Netto	**-1 117 051**	**-1 338 954**	**-1 205 411**	**-1 205 411**	**-1 205 411**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**193 249**	**148 696**	**354 282**	**354 282**	**354 282**
Myyntituotot	1 530	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	148 407	125 480	330 780	330 780	330 780
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	43 312	23 216	23 502	23 502	23 502
Toimintakulut yhteensä	**-1 310 300**	**-1 487 650**	**-1 559 693**	**-1 559 693**	**-1 559 693**
Henkilöstökulut	-342 778	-391 179	-427 259	-427 259	-427 259
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-178 930	-216 229	-231 379	-231 379	-231 379
Henkilöstösivukulut	-163 849	-174 950	-195 880	-195 880	-195 880
Eläkkeet	-156 268	-166 380	-188 310	-188 310	-188 310
Muut henkilöstökulut	-7 581	-8 570	-7 570	-7 570	-7 570
Palvelujen ostot	-664 953	-731 317	-746 562	-746 562	-746 562
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 313	-10 000	-9 700	-9 700	-9 700
Avustukset	-84 127	-89 000	-89 000	-89 000	-89 000
Vuokrat	-128 231	-237 154	-256 172	-256 172	-256 172
Muut toimintakulut	-42 897	-29 000	-31 000	-31 000	-31 000
Toimintakate	**-1 117 051**	**-1 338 954**	**-1 205 411**	**-1 205 411**	**-1 205 411**
Suunnitelman mukaiset poistot	-81 066	-65 780	-87 392	-54 016	-74 000
Tilikauden tulos	**-1 198 117**	**- 1 404 734**	**- 1 292 803**	**- 1 259 427**	**- 1 279 411**

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 210 PERUSOPETUS

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Lakisääteisten perusopetuspalveluiden, koululaisten iltapäivätoiminnan ja koulujen kerhotoiminnan sekä ylikunnallisen erityisopetuksen järjestäminen.

Perusopetuksen järjestäminen ja edelleen kehittäminen tähtää kokonaisuudessaan sivistys- ja tulevaisuustoimialan – "Forssa – Suomen lapsiystävällisin kaupunki " – tavoitteeseen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkiorganisaatiossa toteutetaan poikkileikkaavaa kansainvälisyyttä ja huomioidaan monikulttuurisuus.	Kansainvälisyyskasvatuksen toteuttaminen Monikulttuurisuuden edistäminen Yhdenvertaisuussuunnitelma	Kansainvälisyyskasvatuksen suunnitelma on laadittu Jatketaan yhteistyötä Saksan, Unkarin, Ruotsin, Kiinan ja Viron kanssa. (Erasmus-hanke) Yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttaminen
Forssalaisuus on haluttu brändi	LastenForssa -kokonaisuuden toteuttaminen LastenForssa -valtuusto Viestintäsuunnitelma	Toiminta Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman ja LastenForssa palvelulupausten mukaisesti Kokouksia 2 kpl Toteutetaan vuonna 2019. Lastenforssa.fi -sivujen hyödyntäminen.
Kaupungin elinkeinorakenne on monipuolinen ja tuottaa lisäarvoa kuntalaisten hyvinvoinnille	Yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen	Toteutetaan 6. luokkien yrityskylävierailut

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Historian hyödyntäminen	Historian ja kulttuuriperinnön vaaliminen	Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Asukastyytyväisyys on korkea	Oppilaiden osallisuuden turvaaminen Huoltajien osallisuuden turvaaminen	Oppilaskuntatoiminta on aktiivista kaikilla kouluilla Opiskelusuunnitelma kaikille / vanhempien vartit, 2 vanhempain iltaa

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Väestö on hyvinvoivaa ja toimintakykyistä	Koulupäivän liikunnallistaminen	Kaikki mukana Liikkuva koulu -toiminnassa
Konsernin henkilöstö on hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Hyvän Työyhteisön Toimintaperiaatteiden ja Hyvinvointikonseptin toteuttaminen	Päivitetään hyvän työyhteisön periaatteet jokaisessa yksikössä 2019

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Opetussuunnitelman toiminnallistaminen
Osaamisen kasvattamisen tukeminen ja konsultatiivisen työotteen suunnitelmallinen toteutus (esim. tutor-opettajatoiminta ja palvelualueen sisäinen konsultointi)
Digitalisaatio
Koulujen Hyvinvointi -kokonaisuus

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

LastenForssa -kokonaisuuden kehittämistä jatketaan
Kahden määräaikaisen sosiaalikasvattajan palkkaus
Kaikissa kouluissa lähiaikuinen
Sähköisten oppimateriaalien käyttöä tuetaan
Henkilöstön OPS- ja digiosaamista tuetaan tutor-toiminnalla
Digitaalisten laitteiden leasing-maksujen kasvu suunnitelmavuosina
Erityisopetuksen henkilöstöresurssien lisäys (esim. psykiatrinen sairaanhoitaja / FSHKY:n kanssa yhteistyötä tiivistetään)
Forssassa aloitetaan vuosiluokkien 1-2 englannin opetus vuoden alusta
Tölön koulu on resurssikeskus, joka tukee lähikouluja konsultatoivalla työotteella oppilaan tuen tarpeen määrittelyssä, menetelmissä ja materiaaleissa.
Pärjäävä Forssa: Opetusryhmien yhdistämisiä ja siihen liittyen henkilöstön määrän vähentäminen (5 opettajaa ja 6 avustajaa, 160 000 euroa).
Yläkoulujen opetuksen vähentäminen (43 000 euroa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Oppilasmäärien laskuun varautuminen

Riskianalyysi

Koulurakennusten kuntoon liittyy riskejä, joihin pyritään vastaamaan muun muassa yhteistyössä kiinteistöpalvelujen kanssa toteutettavalla seurannalla (esim. sisäilmaseuranta).

Reagoimattomuus palvelutarpeen muutoksiin luo vahvan taloudellisen riskin.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Ennaltaehkäisevien palvelujen ja toimintatapojen suunnitelmallinen kehittäminen (esim.lähialkuiset, sosiaalikasvattajat, Lapset puheeksi -menetelmä, Yhdessä -konsepti).

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Oppilasmäärä	1 481	1 480	1 480	1 480	1 480
Henkilöstö:					
Vakinaiset, henkilötyövuodet	128,7	124,6	124,6	124,6	124,6
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	52,0	42	37	31	31
Tilat m²	18 289	18 289	18 289	18 289	18 289

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	1 288 462	1 082 940	1 089 412	1 089 412	1 089 412
Kulut	-13 430 563	-13 328 708	-13 191 251	-12 960 209	-12 960 209
Netto	**-12 142 101**	**-12 245 768**	**-12 101 839**	**-11 870 797**	**-11 870 797**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**1 288 462**	**1 082 940**	**1 089 412**	**1 089 412**	**1 089 412**
Myyntituotot	896 248	893 940	1 013 098	1 013 098	1 013 098
Maksutuotot	120 394	94 000	0	0	0
Tuet ja avustukset	155 347	0	0	0	0
Vuokratuotot	4 557	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	111 916	95 000	76 314	76 314	76 314
Toimintakulut yhteensä	**-13 430 563**	**-13 328 708**	**-13 191 251**	**-12 960 209**	**-12 960 209**
Henkilöstökulut	-8 505 653	-8 472 883	-8 414 558	-8 183 516	-8 183 516
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-6 845 050	-6 873 003	-6 858 118	-6 666 576	-6 666 576
Henkilöstösivukulut	-1 660 602	-1 599 880	-1 556 440	-1 516 940	-1 516 940
Eläkkeet	-1 328 081	-1 327 720	-1 331 290	-1 298 010	-1 298 010
Muut henkilöstökulut	-332 521	-272 160	-225 150	-218 930	-218 930
Palvelujen ostot	-2 820 584	-2 629 248	-2 648 838	-2 648 838	-2 648 838
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-324 354	-360 472	-264 990	-264 990	-264 990
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-1 740 407	-1 771 100	-1 771 010	-1 771 010	-1 771 010
Muut toimintakulut	-39 565	-95 005	-91 855	-91 855	-91 855
Toimintakate	**-12 142 101**	**-12 245 768**	**-12 101 839**	**-11 870 797**	**-11 870 797**
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 859	-83 805	-57 896	-24 093	-18 156
Tilikauden tulos	**-12 208960**	**- 12 329 573**	**- 12 159 735**	**- 11 894 890**	**- 11 888 953**

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 240 LUKIOKOULUTUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ

TILIVELVOLLINEN Rehtori

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Korkeatasoisen lukio-opetuksen tarjoaminen peruskoulun päättäneille päivälukion opiskelijoille ja Forssan ammatti-instituutin sekä Hevosopiston kaksois- ja kolmoistutkintolaisille. Aikuisten lukio-opintojen tarjoaminen. Vapaan sivistystyön palveluiden tuottaminen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Poikkileikkaava kansainvälisyys/ monikulttuurisuus	- osana kursseja - oppiasvaihto - opintomatkat - laaja yhteistyölukioverkosto	Kaikilla mahdollisuus osallistua monipuoliseen kv-toimintaan

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Terve, viihtyisä ja historiallisesti arvokkaan koulurakennuksen hyvä ylläpitäminen	Kouluterveyskysely
Historian hyödyntäminen	Museo-yhteistyöt Seutuun liittyvät teemapäivät	Useita seutuun liittyviä tapahtumia lukuvuoden aikana

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Korkea asukastyytyväisyys	Lyseon hyvät tulokset (yo-kirjoitukset, jatko-opintoihin sijoittuminen)	Tilastot: tulokset yli valtakunnan keskiarvon
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Jatkokouluttautuminen, aktiivinen työ sähköisiä yo-kokeita silmälläpitäen	Opettajien opetustavat vastaavat sähköisen yo-kokeiden haasteita, digitaalisten yo-kokeiden tulokset

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Vastuullisuus	Riittävästi opetusta ja ohjausta	Riittävästi opetusta sopivan kokoisissa opetusryhmissä. Tuntikehys (kursseja per opiskelija)
Rohkeus	Etsitään uusia toimintatapoja, jotka parantavat tuloksia ja lisäävät verkostoitumista	Uusien teemaopintokurssien perustaminen. Etälukiotoiminnan kehittäminen. Suuret lukiot -verkoston hyödyntäminen.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Digitaalisten yo-kokeiden menestyksekäs toteuttaminen (valmistautuminen, suorittaminen).
Wahren-opiston tuottaman vapaan sivistystyön palveluiden siirtyminen lukiokoulutuksen yhteyteen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Kaksoistutkinnon tarjoaminen muuttuu, mahdollisesti vaikeutuu edelleen. Opiskelijamäärät alkanevat laskea tulevina vuosina ikäluokkien pienenemisen seurauksena.
Wahren-opiston vapaan sivistystyön palveluiden tuottamiseen varatut määrärahat siirtyvät myös lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelualueen yhteyteen.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Korkeakoulujen uuden valintamenettelyn vaikutukset lukion toimintaan.

Riskianalyysi

Seudun lukioikäisten ikäluokkien pieneneminen vähentää lukiokoulutuksen tarvetta tulevaisuudessa ja lukion valinnaisten kurssien tarjontaa. Lukio-opetuksen järjestämiseen käytettävissä olevan valtionosuuden määrä tulee vähenemään, mikä aiheuttaa taloudellisia haasteita ja paineita lukiosopimuskuntien maksuosuuksiin. Aikuislukion aloittaneiden alhainen määrä voi estää lähiopetuksen aloittamisen toteuttamisen. Kaksois- ja kolmoistutkinnon järjestäminen on vaikeutunut.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Lukio jatkaa toimintaansa yhtenä Suomen taloudellisesti tehokkaimpana lukiona.
Lukio alkaa järjestää etäopetusta monissa oppiaineissa. Lukio aloittaa tiiviimmän yhteistyön ammattikorkeakoulun ja maakunnan muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Päivälukion opiskelijamäärä	504	480	480	480	480
Opetustunnit	18 962	18 240	18 240	18 240	18 240
Muut opiskelijat yhteensä (kaksois- ja kolmoistutkinto, aikuisopiskelijat, LUVA)	72	60	60	60	60
Wahren-opiston opetustunnit	6 040	6 500	6 000	6 000	5 500
Vakinaiset, henkilötyövuodet	27,4	27,8	32,3	32,3	32,3
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	5,3	4,3	7,9	7,9	7,9
Tilat m²	5 440	5 440	6 472	6 472	6 472

	TP 2017	TA 2018	LTK 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	275 651	379 500	627 900	627 900	627 900
Kulut	-3 225 130	-3 277 269	-3 778 011	-3 743 005	-3 668 002
Netto	-2 949 479	-2 897 769	-3 150 111	-3 115 105	-3 040 102

Talous	TP 2017	TA 2018	LTK 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**275 651**	**379 500**	**627 900**	**627 900**	**627 900**
Myyntituotot	251 640	354 000	482 000	482 000	482 000
Maksutuotot	160	200	90 500	90 500	90 500
Tuet ja avustukset	19 681	25 000	41 000	41 000	41 000
Vuokratuotot	3 120	300	400	400	400
Muut toimintatuotot	1 050	0	14 000	14 000	14 000
Toimintakulut yhteensä	**-3 225 130**	**-3 277 269**	**-3 778 011**	**-3 743 005**	**-3 668 002**
Henkilöstökulut	-2 174 042	-2 238 799	-2 493 111	-2 463 105	-2 393 102
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 765 454	-1 827 079	-2 023 951	-1 999 075	-1 941 032
Henkilöstösivukulut	-408 588	-411 720	-469 160	-464 030	-452 070
Eläkkeet	-325 513	-339 390	-402 710	-398 390	-388 310
Muut henkilöstökulut	-83 075	-72 330	-66 450	-65 640	-63 760
Palvelujen ostot	-482 914	-473 000	-577 730	-572 730	-567 730
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 446	-68 700	-93 300	-93 300	-93 300
Avustukset	-4 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Vuokrat	-491 601	-476 770	-603 870	-603 870	-603 870
Muut toimintakulut	-13 128	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000
Toimintakate	**-2 949 479**	**-2 897 769**	**-3 150 111**	**-3 115 105**	**-3 040 102**
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 583	-670	-10 263	-10 263	-10 263
Tilikauden tulos	**-2 958 062**	**-2 898 439**	**-3 160 374**	**-3 125 368**	**-3 050 365**

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT

TILIVELVOLLINEN Kasvatus- ja opetuspäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lakisääteisten varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä sellaisin toimintamuodoin ja laajuuksin, kuin Forssassa esiintyvä tarve edellyttää. Palvelualue vastaa myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukemisesta, tukimuotoja ovat lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki ja Forssa-lisä.

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat forssalaisten lasten kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä vanhempien tai muiden huoltajien kanssa - kasvatuskumppanuuden periaatteita noudattaen.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja edelleen kehittäminen tähtää kokonaisuudessaan kaupunkistrategian mukaisesti sekä järkivihreän että lapsiystävällisen kaupungin toteuttamiseen ja alle kouluikäisten lasten kokonaishyvinvoinnin edistämiseen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupunkiorganisaatiossa toteutetaan poikkileikkaava kansainvälisyyttä ja huomioidaan monikulttuurisuus	Lapsia perehdytetään eri kulttuureihin Virittäydytään varhennettuun kielenopiskeluun	Jokaisessa yksikössä toteutetaan vähintään yksi monikulttuurisuus-teemaviikko tms. tapahtuma talousarviovuonna Järjestetään esiopetuksessa englanninkerhoja englanninopettajan johdolla Tutustutaan varhaiskasvatuksessa englannin kieleen
Forssalaisuus on haluttu brändi	Työskennellään Lapsiystävällinen kunta - toimintasuunnitelman ja LastenForssan palvelulupausten mukaisesti Edistetään järkivihreää ja kestävää elämäntapaa	Ao. suunnitelmat huomioidaan yksiköiden toiminnassa läpäisyperiaatteella ja erityisesti toiminnan keskiössä on lasten osallisuuden edistäminen Pidetään aktiivisesti yllä Järkivihreä Forssa -ohjelman käytänteitä

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupungin yleisilme on hyvä ja ympäristö terve	Ohjataan lapsia kunnioittamaan luontoa ja rakennettua ympäristöä	Luontoympäristö on osa jokaisen lapsen varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä viikoittain Jokainen lapsi pääsee varhaiskasvatuksessa osalliseksi istutusten, kasvimaiden yms. toteuttamiseen

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Sitoudutaan talouden tasapainottamistoimiin	Toteutetaan Pärjäävä Forssa – sopeuttamisohjelmaa suunnitellusti
Asukastyytyväisyys on korkea	Mahdollistetaan asiakkaiden osallisuus palveluja järjestettäessä	Palvelualueella toimii asiakasraati
Kaupungin väestö on hyvinvoivaa ja toimintakykyistä	Edistetään Lasten ja lapsiperheiden liikunnallista elämäntapaa Tuetaan Lapsi-vanhempi -vuorovaikutusta	Jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä järjestetään vähintään yksi liikunnallinen perhetapahtuma vuoden aikana Osallistutaan moniammatillisesti ohjattujen vanhempain ryhmien toteuttamiseen (esim. Vahvuutta vanhemmuuteen ja Lapsi mielessä) Koulutetaan henkilöstöä jokaisesta yksiköstä toteuttamaan Lapset puheeksi -menetelmää
Konsernin henkilöstö on hyvinvoiva ja innovatiivinen	Toteutetaan Hyvän Työyhteisön Toimintaperiaatteita Toteutetaan suunnitelmallista ja kokonaisvaltaista kehittämis- ja koulutustoimintaa Parannetaan palvelualueen viestinnän sisältöjä ja kanavia Tuetaan henkilöstön liikunta- ja kulttuuriaktiviteetteja	Määritellään henkilöstön työalueet ja toimenkuvat Kehityskeskusteluiden yhteydessä käsitellään jokaisen työntekijän henkilökohtaista kehittymissuunnitelmaa Määritellään palvelualueen viestinnän kokonaisuus Henkilöstö voi osallistua osittain työaikana palvelualueen omaan tyky-toimintaan

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Kunnallisen varhaiskasvatussuunnitelma VoxForssa2017 toteutumisen arviointi
Lasten vertaisvuorovaikutuksen tukeminen
Palvelupolkujen määrittely ja dokumentointi
Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman aktiivinen toteuttaminen ja osallisuuden edistäminen
5-vuotiaiden pedagogiikan tarkastelu ja innovatiivinen toteutus

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Asiakasmaksuja määrittävien säädösten muutokset, hoitoaikaperusteisiin maksuihin siirtyminen sekä 5-vuotiaiden 20-viikkotunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen -hankkeeseen osallistuminen vähentää edelleen merkittävästi asiakasmaksutuottoja (arvio noin 270 000 euroa).
Palvelutarpeen muutoksiin varaudutaan jatkuvalla seurannalla ja tarvittaessa yksiköiden palvelutarjontaan uudelleen suuntaamalla, joka voi vaikuttaa palvelujen saavuttavuuteen.
Pärjäävä Forssa; avoimen varhaiskasvatustoiminnan lopettaminen nykyisessä muodossaan ja Hämeentie 17 kiinteistön käytöstä luopuminen.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Monikylä -hankkeen valmistelu
Pärjäävä Forssa -talouden sopeuttamisohjelmaan sitoutuminen
Henkilöstörakenteen muuttaminen hallitusti varhaiskasvatuslain mukaiseksi

Riskianalyysi

Esiopetuskelpoisten lastentarhanopettajien / varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinnin epäonnistuminen
Henkilöstörakenteen hallittu muuttaminen voi tuoda paineita palkkakustannusten ylityksiin
Päiväkotikiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen rekrytointi ja sijoittelu
Eläköitymisen huomioiminen henkilöstösuunnittelussa
Palvelurakenteiden tarkastelu
Työhyvinvoinnin ja työntekijöiden kokonaishyvinvoinnin tukeminen sairauspoissaolojen vähentämiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
Lapsimäärä:					
lapsia päiväkotihoidossa (ei eop)	558	520	500	499	488
lapsia perhepäivähoidossa	51	58	61	58	58
lapsia kotihoidontuella	210	140	141	130	125
esioppilaita	151	125	145	120	126
lapsia avoimessa vk:ssa	26	30	10	10	10
Täyttöaste (%):					
päiväkodit	99	≥100	≥100	≥100	≥100
perhepäivähoito	100	≥100	≥100	≥100	≥100
avoimen varh.kasvatuksen kerhot	87	≥100	≥100	≥100	≥100
Vakinaiset, henkilötyövuodet	116,5	122,7	123,6	129	129
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	31,3	33,8	12,4	10,0	9,0
Tilat m²	4 859	4 859	5 215*)	5 066**)	4 856***)

*) lisäys johtuu ulkoisten vuokrien muutoksesta sisäisiksi
**) vähennyksen perusteena Hämeentie 17:stä luopuminen
***) vähennyksen perusteena tilaresurssin mahdollinen vähentäminen Päiväkoti Axel Wahrenissa

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	988 534	901 000	645 000	645 000	645 000
Kulut	-7 859 104	-7 992 517	-7 763 853	-7 635 192	-7 635 192
Netto	**-6 870 570**	**-7 091 517**	**-7 118 853**	**-6 990 192**	**-6 990 192**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**988 534**	**901 000**	**645 000**	**645 000**	**645 000**
Myyntituotot	229 894	176 000	95 000	95 000	95 000
Maksutuotot	696 144	711 000	535 000	535 000	535 000
Tuet ja avustukset	62 452	14 000	15 000	15 000	15 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	44	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-7 859 104**	**-7 992 517**	**-7 763 853**	**-7 635 192**	**-7 635 192**
Henkilöstökulut	-4 763 334	-4 939 110	-4 952 281	-4 842 010	-4 842 010
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-3 618 282	-3 847 280	-3 879 191	-3 787 780	-3 787 780
Henkilöstösivukulut	-1 145 051	-1 091 830	-1 073 090	-1 054 230	-1 054 230
Eläkkeet	-973 413	-939 490	-945 720	-929 830	-929 830
Muut henkilöstökulut	-171 638	-152 340	-127 370	-124 400	-124 400
Palvelujen ostot	-1 706 671	-1 643 302	-1 537 072	-1 533 322	-1 533 322
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 321	-63 240	-52 750	-52 750	-52 750
Avustukset	-738 928	-762 000	-678 000	-678 000	-678 000
Vuokrat	-561 259	-567 660	-514 900	-500 260	-500 260
Muut toimintakulut	-40 591	-17 205	-28 850	-28 850	-28 850
Toimintakate	**-6 870 570**	**-7 091 517**	**-7 118 853**	**-6 990 192**	**-6 990 192**
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 848	0	-1 654	-1 654	-1 654

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 260 VESIHELMI JA LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Nuoriso- ja liikuntapalvelupäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Palvelualueen kokonaisuuteen kuuluvat Vesihelmi, liikunta- ja nuorisotoimi sekä nuorten työpaja.

Liikuntatoimen ja Vesihelmen toiminta-ajatuksena on tukea liikuntaharrastuksen aloittamista ja kannustaa terveelliseen elämäntapaan. Tavoitteena ovat hyvinvoivat ja toimintakykyiset kuntalaiset. Toimialalla tarjotaan liikuntapalveluja kaiken ikäisille erityisryhmiä unohtamatta sekä monipuoliset tilat ja puitteet kilpa- ja harrasteurheilulle, omaehtoiselle liikkumiselle ja virkistäytymiselle sekä matkailulle.

Nuorisotoimen tehtävänä on laadukkaiden nuorisopalveluiden järjestäminen iltaisin nuorisotilassa sekä monipuolisesti koulujen loma-aikana. Kaikki järjestettävä toiminta on ennaltaehkäisevää ja toiminnassa noudatetaan vaatimusta, ettelvät tilaisuuksiin osallistujat ole nauttineet alkoholia.

Nuorten työpajalla työnteon avulla pyritään parantamaan nuorten valmiuksia hakeutua työhön tai koulutukseen sekä arjen elämänhallintaa. Nuorisotoimi ja nuorten työpaja vastaavat etsivästä nuorisotyöstä, nuorten palveluohjauksesta ja nuorisotakuun toteuttamisesta.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupunkiorganisaatiossa toteutetaan poikkileikkaavasti kansainvälisyyttä ja huomioidaan monikulttuurisuus	Kansainvälistä toimintaa talouden sallimissa puitteissa: tutustumiset, vieraskutsut, integraatio, vapaa-ajan tila	Gödöllön leirille osallistuminen ja vastavierailut
Forssalaisuus on haluttu brändi	Forssa teemat Riittävät harrastus- ja vapaa-ajan tilat	Toteutuu voimassa olevin toiminnoin

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupungin yleisilme on hyvä ja ympäristö terve	Riittävät, laadukkaat vapaa-ajan viettotilat ja -alueet, luonto Nuorisotilat (Kehräämö), liikunta-alueet, puistot	Kysely Aukiolotunnit
Forssan historiaa hyödynnetään kaupungin kehittämisessä	Rakennukset mm. Kehräämön alue	Nuorille järjestettävät tapahtumat

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Asiakastyytyväisyys on korkea	Laadukkaat tilat yms. Kohtuullinen taksapolitiikka	Palautteet / kävijämäärät
Kaupungin väestö on hyvinvoivaa ja toimintakykyistä	Riittävät resurssit ennaltaehkäisyyn Vapaa-aikatoiminnot kokonaisuutena	Voimakas panostus ennaltaehkäisyyn Avainasemassa AVI rahoitus Joka osa-alueen kehitys Henkilökunta mm.

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Nuorten kuuleminen	Nuorten kuuleminen vähintään 2 kertaa vuodessa
Vastuullisuus	Osaava henkilökunta, tasapuolisuus	Palautteet
Rohkeus	Tasapuolinen johtaminen	Palautteet

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Liikuntaneuvonnan toiminnan vakiinnuttaminen yhteistyössä hyvinvointikuntayhtymän kanssa.
Nuorisotoimen keskeinen kehittämiskohde vuodelle 2019 on liikennepuiston toiminta, koulu- ja nuorisotoimen yhteistyö sekä etsivä nuorisotyö.
Työpajojen alihankintatoimintaa lisätään.
Pärjäävä Forssa:
Maksujen ja taksojen tarkistukset
Henkilöstön käytön tehostaminen
Energian käytön tehostaminen (tekniset ratkaisut)
Viksbergin ja Paavolan nuorisotiloista luopuminen

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Tehdään Ruostejärven leirikeskuksen kehittämissuunnitelma oppilastyönä.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Osallistuminen teknisen toimen johdolla tehtävään liikuntatoimen kiinteistöjen peruskorjaussuunnitteluun

Riskianalyysi

Kiinteistöihin ja korjausvelkaan liittyvät riskit. Positiivisen työllisyyskehityksen katkeaminen. Kuntalaisten maksukyvyn heikkeneminen (maksut ja taksat). Palvelutarpeen mitoittaminen palvelujen tarpeen muutoksiin (lasten ja ikäihmisten määrä)

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Toiminnan ja talouden tarkka seuranta ja tarvittaessa nopea reagointi.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Jäähallin käyttötunnit	2 059	2 300	2 100	2 100	2 100
Harjoitushallin käyttötunnit	1 502	1 500	1 500	1 500	1 500
Feeniksin käyttötunnit	2 668	4 000	2 000	2 000	2 000
Vesihelmen kävijämäärä	150 150	160 000	160 000	160 000	160 000
Vesihelmen kokonaiskävijämäärä	178 829	185 000*	185 000	185 000	185 000
* sis. kaikki ohjatut ryhmäliikuntatunnit					
Vakinaiset, henkilötyövuodet	19,5	23	19,2	19,2	19,2
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	11,1	14	11,0	11,0	11,0
Tilat m²	21 836	21 836	21 076	21 076	21 076

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	1 672 760	2 163 790	2 245 330	2 245 330	2 245 330
Kulut	-4 347 957	-4 705 120	-4 710 443	-4 710 433	-4 710 433
Netto	-2 675 197	-2 541 330	-2 465 113	-2 465 103	-2 465 103

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**1 672 760**	**2 163 790**	**2 245 330**	**2 245 330**	**2 245 330**
Myyntituotot	1 055 566	1 536 090	1 534 890	1 534 890	1 534 890
Maksutuotot	72 147	70 800	70 675	70 675	70 675
Tuet ja avustukset	210 444	200 400	248 590	248 590	248 590
Vuokratuotot	306 530	333 000	369 600	369 600	369 600
Muut toimintatuotot	28 074	21 500	21 575	21 575	21 575
Toimintakulut yhteensä	**-4 347 957**	**-4 705 120**	**-4 710 443**	**-4 710 433**	**-4 710 433**
Henkilöstökulut	-1 508 137	-1 727 660	-1 724 813	-1 724 803	-1 724 803
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 201 333	-1 392 690	-1 389 013	-1 389 013	-1 389 013
Henkilöstösivukulut	-306 804	-334 970	-335 800	-335 790	-335 790
Eläkkeet	-253 555	-280 240	-290 200	-290 200	-290 200
Muut henkilöstökulut	-53 249	-54 730	-45 600	-45 590	-45 590
Palvelujen ostot	-581 227	-632 113	-626 050	-626 050	-626 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-380 181	-417 690	-393 310	-393 310	-393 310
Avustukset	0	0	-18 500	-18 500	-18 500
Vuokrat	-1 850 251	-1 892 160	-1 905 320	-1 905 320	-1 905 320
Muut toimintakulut	-28 162	-35 497	-42 450	-42 450	-42 450
Toimintakate	**-2 675 197**	**-2 541 330**	**-2 465 113**	**-2 465 103**	**-2 465 103**
Suunnitelman mukaiset poistot	-58 751	-70 522	-33 235	-28 759	-25 638

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 270 WAHREN-KESKUS

TILIVELVOLLINEN Kirjastotoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Palvelualueen kokonaisuuteen kuuluvat kaupunginkirjasto, lasten ja nuorten kuvataidekoulu, musiikkiopisto sekä kaupungin museot. Wahren-keskus koordinoi yleistä kulttuuritoimintaa ja tuottaa taiteen perusopetuksen kasvatus- ja opetuspalveluita sekä museo-, kirjasto- ja tietopalveluita ja edistää alueensa eri-ikäisten asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia tietoon ja yhteisen kulttuuriperinnön käyttöön. Kaupunkistrategian mukaiset laadukkaat palvelut tukevat perusopetusta, opiskelua, elinikäistä oppimista, elämänhallintaan tarvittavaa tiedonhankintaa, mielekästä vapaa-ajankäyttöä, yhteisöllisyyttä ja yhteisen kulttuurin syntymistä sekä edistävät taiteiden harrastusta ja mahdollistavat mm. musiikin ammattiopintoihin hakeutumisen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Forssalaisuus on haluttu brändi	Vahvistetaan ja luodaan yhteistyön kautta hyviä käytänteitä Osallistutaan kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön ja tehdään Forssaa tunnetuksi Luodaan kumppanuuksia yritysten kanssa	Kuvaus * vahvistuneista tai uusista käytänteistä, * kulttuuriyhteistyöstä ja * kumppanuuksista

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Forssan historiaa hyödynnetään kaupungin kehittämisessä	Forssan historiatietoja tallennetaan verkkoon ja niitä hyödynnetään toiminnassa Kehräämöalue pidetään elävänä kulttuurin ja koulutuksen keskuksena	Kuosien kaupunki -hankkeen eteneminen sekä kuvaus historiatietojen muusta hyödyntämisestä Kuvaus Kehräämöalueen tapahtumista sekä muista toimenpiteistä

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupungin väestö on hyvinvoivaa ja toimintakykyistä	Kulttuuripalveluiden hyvä saatavuus tukee ja lisää kaupunkilaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia Kulttuurimahdollisuuksien edistäminen	Oppilasmäärät Kirjaston ja museon vuosiaukioloajat ja verkkoasiointien määrä Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen Lastenkulttuurin lisääminen LEKA-toiminnan avulla

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Konsernin henkilöstö on hyvinvoiva ja innovatiivinen	Huolehditaan henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista.	2 koulutus- ja kehittämispäivää / htv 1 työhyvinvointipäivä / palveluyksikkö

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Ylläpidetään ja kehitetään kuntalaisten mahdollisuuksia osallisuuteen	Kuvaus toimintatavoista
Vastuullisuus	Hyödynnetään yhteisöllisyyttä lisääviä työtapoja	Kuvaus työtavoista
Rohkeus	Uudistutaan innovatiivisten hankkeiden avulla	Kuvaus hankkeista

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Terve kuntatalous. Kuosikeskuksen suunnittelu.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

SiTun organisaatiouudistusta selvittäneen jatkotyöryhmän esityksen mahdollisesti aiheuttamien muutosten huomioiminen taloudessa ja toiminnassa. Kuosikeskuksen toteuttaminen, mikäli kaupunginhallitus tekee erillisen toteuttamispäätöksen.
Wahren-opisto siirtyy lukiokoulutuksen palvelualueelle

Taloussuunnitelma 2019-2021

SiTun organisaatiouudistuksen mahdollinen jatkaminen ja sen aiheuttamien muutosten valmistelu ja toteuttaminen ja eläköitymisen hyödyntäminen.

Riskianalyysi

Rahoituspohjassa tapahtuvat muutokset. Kuntalaisten muuttuvien tarpeiden tiedostaminen ja riittävä uudistumiskyky. Asiakkuuksien muutokset. Kuntalaisten maksukyky. Kirjastotalon korjausvelkaan liittyvät riskit.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Yhteistyömuotojen ja kumppanuuksien jatkuva kehittäminen sekä työtapojen tehostaminen ja kehittäminen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kirjastokäynnit	121 141	120 000	110 000	110 000	110 000
Museokäynnit	10 106	10 000	10 000	10 000	10 000
Musiikkiopiston opetustunnit	16 648	19 000	16 000	16 000	16 000
Kuvataidekoulun opetustunnit	1 931	1 800	2 400	2 400	2 400
Vakinaiset, henkilötyövuodet	35,4	38	32,5	32,5	32,5
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	18,7	13	6	6	6
Tilat m²	8 303	8 303	7 270	7 270	7 270

	TP 2017	TA 2018	LTK 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	1 103 955	1 040 460	692 100	716 100	716 100
Kulut	-3 895 846	-3 753 010	-2 956 845	-2 883 237	-2 858 233
Netto	-2 791 891	-2 712 550	-2 264 745	-2 167 137	-2 142 133

Talous	TP 2017	TA 2018	LTK 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**1 103 955**	**1 040 460**	**692 100**	**716 100**	**716 100**
Myyntituotot	487 286	499 750	279 400	279 400	279 400
Maksutuotot	436 429	396 600	281 000	281 000	281 000
Tuet ja avustukset	143 821	83 510	104 000	104 000	104 000
Vuokratuotot	21 347	15 800	15 100	15 100	15 100
Muut toimintatuotot	15 073	44 800	12 600	36 600	36 600
Toimintakulut yhteensä	**-3 895 846**	**-3 753 010**	**-2 956 845**	**-2 883 237**	**-2 858 233**
Henkilöstökulut	-2 325 530	-2 244 730	-1 715 570	-1 641 962	-1 621 958
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 820 266	-1 768 370	-1 356 050	-1 295 022	-1 278 438
Henkilöstösivukulut	-505 265	-476 360	-359 520	-346 940	-343 520
Eläkkeet	-420 614	-406 350	-315 000	-304 400	-301 520
Muut henkilöstökulut	-84 651	-70 010	-44 520	-42 540	-42 000
Palvelujen ostot	-574 623	-548 050	-388 705	-388 705	-388 705
Aineet, tarvitkkeet ja tavarat	-218 963	-184 480	-173 280	-173 280	-173 280
Avustukset	-48 260	-47 000	-47 000	-47 000	-47 000
Vuokrat	-711 489	-708 500	-621 890	-621 890	-616 890
Muut toimintakulut	-16 980	-20 250	-10 400	-10 400	-10 400
Toimintakate	**-2 791 891**	**-2 712 550**	**-2 264 745**	**-2 167 137**	**-2 142 133**
Suunitelman mukaiset poistot	-28 872	-28 000	-13 246	-11 804	-8 100
Tilikauden tulos	**-2 820 762**	**-2 740 550**	**-2 277 991**	**-2 178 941**	**-2 150 233**

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 280 TYÖLLISYYDEN HOIDON PALVELUT

TILIVELVOLLINEN Työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Työllisyys on yksi keskeisistä kunnan elinvoiman tekijöistä. Kuntalaisten tarvitsemat työllisyyttä edistävät palvelut, osaamisen kehittäminen sekä elämänhallinta muodostavat palvelukokonaisuuden, jonka avulla lisätään kuntalaisten työkykyä, hyvinvointia ja osallisuutta. Työllisyyspalvelut tuottaa 16 – 29 -vuotiaille nuorille ja yli 30-vuotiaille aikuisille työttömille työnhakijoille suunnitelmallista työllistävää, valmentavaa ja kuntouttavaa palvelua. Työllisyyspalvelut ohjaa ja valmentaa asiakkaan tämän tarvitsemiin palveluihin toimien yhteistyössä Hämeen Te-toimiston, LHKK:n, FSHKY:n, MYP:n, sekä Kansaneläkelaitoksen kanssa. Palvelut ja painotukset toteutetaan kaupunkistrategian sekä työllisyyspalvelujen toimintaohjelman mukaisesti. Palveluprosessia edistävä työote ja työllistymistä edistävä työnantaja- sekä koulutusyhteistyö korostuvat palvelualueen toiminnassa.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Kaupunkikonsernin elinvoima-ohjelman onnistunut toteuttaminen	Jalkautuva yritysyhteistyö	Toteutettu vähintään 100 kpl yrityskontakteja
Poikkileikkaava kansainvälisyys ja monikulttuurisuus	Kotouttamistyö	Johtopäätökset kotouttamisohjelman mukaisesti tehty
Forssalaisuus on haluttu brändi	Laadun johtaminen	Ydinprosessit päivitetty 100%
Monipuolinen ja lisäarvoa tuottava elinkeinorakenne	Yrityskumppanuuksien edistäminen	Uutiskirjeet 4 kpl, pidetty 1 kpl tapahtumia

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaminen	Työnantajayhteistyö	Yritystiimiverkosto on kokoontunut kuusi kertaa
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Palvelualueen järkivihreä toiminta	Järkivihreitä toimenpiteitä kaksi kappaletta toteutunut

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	**Toimenpiteet**	**Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019**
Terve kuntatalous	Resurssiviisas toimintatapa Riittävä aktivointiaste	Talousarvion toteuma 100 % Aktivointiaste (työmarkkinatuella 300+) vähintään 46 %
Hyvinvoiva ja toimintakykyinen väestö	Toimintaohjelman toteuttaminen Ohjaamo-mallin juurruttaminen verkostossa Opinnollistaminen pajoilla	Toteuma päälinjoittain, johtopäätökset tehty Seudullisen Ohjaamo-mallin suunnittelu tehty Toteutunut 15 kpl osatutkintoja

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
	Kuntouttavan työtoiminnan läpivirtauksen kehittäminen	10 % kuntouttavan työtoiminnan etenemisistä positiivisia
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Yhteinen kehittäminen Suunnitelmallinen toimintatapa	Kehityspäivät neljä kpl toteutettu Vuosikalenteri toteutuu ja koulutustarjonta tehty

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Sosiaalisen median käyttö Verkostoviestintä	Säännöllinen viestintä sosiaalisessa mediassa Pidetty 2 kpl verkostokokouksia
Vastuullisuus	Kokemusasiantuntijuuden käyttö	Toteutettu yksi projekti
Rohkeus	Kokeilukulttuuri	Aloitettu yksi uusi nuorten tai aikuisten palvelukokeilu

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Toimintavuonna keskitytään elämänhallintaan ja kuntoutumiseen. Aktivointiasteen ylläpitämiseen pyritään käyttäen koko palveluvalikoimaa erityisesti nuorten ja pisimpään työttömänä olleiden osalta. Ohjaamoa kehitetään ja toimitaan mahdollisten kokeilujen osalta yhteistyössä Hämeen Te-toimiston kanssa.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Sosiaaliseen kuntouttavaan työtoimintaan panostetaan. Toteutetaan ja lisätään Osaavasti yrityksiin-hankkeen keinoin työnantajayhteistyötä. Toimintaohjelman mukaisesti asiakasvirtauksen lisääminen on tavoitteena valituissa kohderyhmissä. Jatketaan Ohjaamo-palvelua.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Taloussuunnitelmakaudella toteutetaan Työvoiton toimintaohjelmaa sen neljällä päälinjalla pitkäjänteisesti. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan pienentyvän. Tavoitteena on lisätä työttömyyden keskeytyksiä ja työllistymistä, kehittää asiakkaiden osaamista ja kuntouttaa haasteellisia asiakkuuksia työhön. Työllisyyspalvelujen rakenteet pidetään joustavina.

Riskianalyysi

Mikäli palvelutuotanto verkostossa heikkenee ilman korvaavaa toimintoa, vaikuttaa tämä aktivointiin. Taloudelliset riskit koskevat työmarkkinatuen kuntaosuutta ja mahdollisia muutoksia myyntituotoissa. Työvoitossa muutoksissa nähdään aina mahdollisuus. Asiakaskohderyhmien määrittelyssä ja tehokkaissa prosesseissa täytyy onnistua. Riskejä pyritään hallitsemaan ennakoivalla suunnittelulla.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Asiakaspalvelun sujuvat verkostoprosessit ja tehokas toimeenpano ovat keskeiset avaintekijät. Kokeilujen, osaamispalvelujen lisääminen ja tukityöllistämisen ylläpito on tärkeää tuottavuuden osalta. Elinvoimayhteistyö osana kaupunkiorganisaatiota toteutuu. Resurssiviisaus huomioidaan järjestelmällisesti mitaten toiminnoittain. Nuorten palvelujen vaikuttavuus pitkällä aikavälillä on huomioitu.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Aktivointiaste (Kelasto vuosi-ka. %)	45,6	47	49	50	50
Aktivointiaste TMT300+ (vuosi-ka. %)	44,3	46	46	46	48
Työmarkkinatuen kuntaosuus (ka. €/kk)	92 742	90 000	83 000	83 000	80 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus (ka. hlö/kk)	252	240	235	235	230
Asiakasmäärät TMT. (Kelasto ka. / kk)	413	415	410	410	390
Kuntouttava työtoiminta (hlö ka. / kk)	224	210	220	220	230
Alkaneet työkokeilujaksot (ka. / kk)	27	30	30	30	30
Tukityöllistetyt (ka. / kk)	51	55	40	40	40
Velvoitetyöllistetyt (yhteensä / v.)	29	20	15	15	15
Kesätyöntekijät (yhteensä / v.)	163	190	180	180	170
Vakinaiset (htv)	17,1	20	20	20	20
Määräaikaiset (htv)	18,4	13	15	15	15
Tukityöllistetyt (htv, kaupunkiemo)	41,8	45	40	40	40
Alkaneet työkokeilu (hlö)	40				
Kuntouttava työtoiminta 1/15 hlö/vakanssi/kk	16	25	20	20	20
Tilat m^2	2 755	2 755	2 755	2 755	2 700

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	1 866 339	1 940 150	1 927 700	1 927 700	1 927 700
Kulut	-4 005 738	-3 861 289	-3 733 818	-3 733 818	-3 733 818
Netto	**-2 139 399**	**-1 921 139**	**-1 806 118**	**-1 806 118**	**-1 806 118**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**1 866 339**	**1 940 150**	**1 927 700**	**1 927 700**	**1 927 700**
Myyntituotot	1 285 813	1 223 500	1 279 500	1 279 500	1 279 500
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	571 525	714 850	645 700	645 700	645 700
Vuokratuotot	6 026	300	0	0	0
Muut toimintatuotot	2 976	1 500	2 500	2 500	2 500
Toimintakulut yhteensä	**-4 005 738**	**-3 861 289**	**-3 733 818**	**-3 733 818**	**-3 733 818**
Henkilöstökulut	-1 723 343	-1 779 780	-1 688 350	-1 688 350	-1 688 350
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 376 749	-1 435 330	-1 363 370	-1 363 370	-1 363 370
Henkilöstösivukulut	-346 594	-344 450	-324 980	-324 980	-324 980
Eläkkeet	-280 197	-287 740	-280 220	-280 220	-280 220
Muut henkilöstökulut	-66 397	-56 710	-44 760	-44 760	-44 760
Palvelujen ostot	-421 156	-382 329	-371 338	-371 338	-371 338
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-412 352	-298 510	-373 060	-373 060	-373 060
Avustukset	-1 212 788	-1 185 500	-1 081 500	-1 081 500	-1 081 500
Vuokrat	-223 217	-208 400	-213 550	-213 550	-213 550
Muut toimintakulut	-12 882	-8 770	-6 020	-6 020	-6 020
Toimintakate	**-2 139 399**	**-1 921 139**	**-1 806 118**	**-1 806 118**	**-1 806 118**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 646	-2 650	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 285 SOSIAALIPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

PALVELUN KUVAUS

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Sosiaalipalvelut ostetaan Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Sosiaalipalvelujen kustannusten kasvun hillitseminen FSHKY:n kehittämisohjelman toteuttaminen	Kustannusten kasvu hidastuu Talousarviossa pysyminen (maksuosuudet)

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Ennaltaehkäisevä toiminta

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Riskianalyysi

Palvelutarpeiden ja kustannusten kasvu kuntien kantokykyä nopeammin
Epäonnistuminen maakunta- ja sote-uudistuksen edunvalvonnassa

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet					
Määräaikaiset, henkilötyövuodet					
Tilat m²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	55 248	0	0	0	0
Kulut	-24 730 246	-24 607 180	-25 835 760	-26 235 760	-26 635 760
Netto	**-24 674 999**	**-24 607 180**	**-25 835 760**	**-26 235 760**	**-26 635 760**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**55 248**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myyntituotot	44 575	0	0	0	0
Maksutuotot	10 658	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	15	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-24 730 246**	**-24 607 180**	**-25 835 760**	**-26 235 760**	**-26 635 760**
Henkilöstökulut	-288 729	-285 180	-257 760	-257 760	-257 760
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilöstösivukulut	-288 729	-285 180	-257 760	-257 760	-257 760
Eläkkeet	-288 729	-285 180	-257 760	-257 760	-257 760
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-24 441 825	-24 322 000	-25 578 000	-25 978 000	-26 378 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	308	0	0	0	0
Toimintakate	**-24 674 999**	**-24 607 180**	**-25 835 760**	**-26 235 760**	**-26 635 760**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 290 TERVEYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Terveyspalvelut hankitaan sopimusohjauksella Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Toimiva sopimusohjaus ja kustannustenhallinta FSHKY:n kehittämisohjelman toteuttaminen	

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Palvelujen kehittäminen ja turvaaminen, muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Riskianalyysi

Palvelutarpeiden ja kustannusten kasvu kuntien kantokykyä nopeammin
Epäonnistuminen maakunta- ja sote-uudistuksen edunvalvonnassa
Epäonnistuminen sairaanhoitopiirin/Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän yhteistyön kehittämisessä

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Forssan seudun terv. huol. ky:					
Yleissairaudet:					
poliklinikkakäynnit	22 684	23 136	21 885		
hoitojaksot	2 419	1 787	1 982		
Psykiatria:					
poliklinikkakäynnit	13 483	14 253	13 327		
hoitopäivät	2 062	2 732	3 009		
Kansanterveystyö:					
avohoidon käynnit	70 683	76 860	6 399		
vuodeosastojen hoitopäivät	2 122	3 590	3 288		
päiväsairaalakäynnit	0	0			
sairaansijojen määrä					
Ympäristöterveydenhuolto:					
terveystarkastukset	716	1 000	829		
eläinlääkintähuoltokäynnit	2 433	2 300	2 080		
eläinsuojeluasiakkaat	10	7	10		
Kanta-Hämeen keskussairaala:					
Yleissairaudet:					
poliklinikkakäynnit	9 674		ei seurata		
hoitojaksot	1 450		kuntatasolla		
Psykiatria:			"		
poliklinikkakäynnit	286		"		
hoitopäivät	1 340		"		

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-36 844 933	-36 887 990	-36 777 530	-36 777 530	-36 777 530
Netto	**-36 844 933**	**-36 887 990**	**-36 777 530**	**-36 777 530**	**-36 777 530**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-36 844 933**	**-36 887 990**	**-36 777 530**	**-36 777 530**	**-36 777 530**
Henkilöstökulut	-391 399	-388 990	-417 530	-417 530	-417 530
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilöstösivukulut	-391 399	-388 990	-417 530	-417 530	-417 530
Eläkkeet	-391 399	-388 990	-417 530	-417 530	-417 530
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-36 453 169	-36 270 000	-36 062 000	-36 062 000	-36 062 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-364	-229 000	-298 000	-298 000	-298 000
Toimintakate	**-36 844 933**	**-36 887 990**	**-36 777 530**	**-36 777 530**	**-36 777 530**
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 488	0	0	0	0
Tilikauden tulos	**-36 849 422**	**-36 887 990**	**-36 777 530**	**-36 777 530**	**-36 777 530**

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 500 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN HALLINTO JA MAASEUTUPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Teknisen ja ympäristötoimen johtaminen. Lautakuntatyöskentelyn koordinointi. Yhteydenpito teknisen ja ympäristötoimen asioissa kaupungin muihin hallintokuntiin, ympäristökuntiin ja muihin sidosryhmiin. Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen. Maaseutupalvelut.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkikonsernin elinvoimaohjelman onnistunut toteuttaminen	Osallistuminen elinkeinoelämän kehittämiseen tähtääviin tehtäviin, toimenpiteisiin ja tapahtumiin	Tekninen johtaja toimii Hämeen Kauppakamarin toimihenkilönä ja on jäsenenä ainakin yhdessä elinkeinoelämän yhdistyksessä

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Ennakoiva ja joustava maankäytön suunnittelu	Tapaamiset toimialan ja yritysjärjestöjen edustajien kesken	Vuosittain toistuva säännöllinen tapaaminen sekä erikseen sovittavat tilaisuudet/tapaamiset
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Ympäristövastuun toteuttaminen	Kaupunki noudattaa kaikessa omassa toiminnassaan järkivihreyden periaatteita

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Talousarvioraamin mukaisen talousarvion laatiminen	Talousarvio toteutuu
Korkea asukastyytyväisyys	Arviointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet	Asianmukainen reagointi saatuun palautteeseen
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Henkilöstökyselyn 2018 tulosten analysointi ja niistä johdetut toimenpiteet

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Viestintäohjeen mukaiset toimenpiteet ja työtavat	Aktiivinen osallistuminen kaupungin markkinointi- ja viestintäryhmän toimintaan ja siellä sovittujen asioiden toteuttaminen
Vastuullisuus	Kuntien energiatehokkuus sopimuksen toteuttaminen Toiminta Fisu-verkostossa	Kaupunki saavuttaa energiatehokkuussopimuksessa asetetut tavoitteet Fisu tavoitteet täytetään

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Järkivihreän eli resurssiviisaan toimintatavan juurruttaminen osaksi kaupungin toimintaa.
Palveluverkkoratkaisujen kokonaisvaltainen toteuttaminen toimialan tehtäväkentässä (tilat, väylät, maankäyttö).
Organisaatiota kehitetään vastaamaan tulevan strategian mukaiseen palvelulupaukseen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Maaseutupalvelujen kustannustehokas kehittäminen.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Resurssiviisauden tiekartan ylläpito. Palveluverkon toteuttaminen päätösten mukaisesti.

Riskianalyysi

Riittävätkö ajalliset, laadulliset ja taloudelliset resurssit tavoitteiden saavuttamiseen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Toimialan henkilöstön kannustaminen tuottavuutta parantavien toimenpiteiden etsimiseen ja toteuttamiseen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilat m²	74	90	74	74	74

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	2 774	2 500	1 000	1 000	1 000
Kulut	-384 847	-407 410	-411 010	-411 010	-411 010
Netto	**-382 073**	**-404 910**	**-410 010**	**-410 010**	**-410 010**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**2 774**	**2 500**	**1 000**	**1 000**	**1 000**
Myyntituotot	2 774	2 500	1 000	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-384 847**	**-407 410**	**-411 010**	**-411 010**	**-411 010**
Henkilöstökulut	-159 700	-166 750	-169 050	-169 050	-169 050
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-93 985	-100 710	-99 460	-99 460	-99 460
Henkilöstösivukulut	-65 715	-66 040	-69 590	-69 590	-69 590
Eläkkeet	-62 105	-62 060	-66 340	-66 340	-66 340
Muut henkilöstökulut	-3 611	-3 980	-3 250	-3 250	-3 250
Palvelujen ostot	-199 144	-215 230	-216 930	-216 930	-216 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 217	-2 600	-1 800	-1 800	-1 800
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-10 608	-10 630	-11 030	-11 030	-11 030
Muut toimintakulut	-13 178	-12 200	-12 200	-12 200	-12 200
Toimintakate	**-382 073**	**-404 910**	**-410 010**	**-410 010**	**-410 010**
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 149	0	-8 515	-13 833	-18 727

TEHTÄVÄRYHMÄ 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 510 MAANKÄYTTÖPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Kaupungingeodeetti

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Maanhankinta ja -luovutus sekä kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden isännöinti.
Paikkatieto-, kartta- ja mittauspalvelut.
Seudullisen (Humppila, Jokioinen, Somero, Tammela ja Ypäjä) paikkatietojärjestelmän ja internet-karttapalvelun ylläpito ja kehittäminen.
Asemakaava-alueen kiinteistörekisterinpito ja siellä tapahtuvat kiinteistötoimitukset.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkikonsernin elinvoimaohjelman onnistunut toteuttaminen	Onnistuminen maa-, tontti- ja maankäyttöpolitiikan toteuttamisessa	Viiden vuoden tarvetta vastaava maa-aluereservi. Kahden vuoden tarvetta vastaava tonttireservi elinkeinoelämän tarpeisiin.
Monipuolinen lisäarvoa tuottava elinkeinorakenne	Tiivistetään yhteistyötä muiden ao. hallintokuntien kanssa	Käytännön yhteistyö lisääntyy Raja-aidat madaltuvat

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Onnistuminen maa-, tontti- ja maankäyttöpolitiikan toteuttamisessa Kehitetään Internet -karttapalvelua vastaamaan kuntalaisten nykyajan tarpeita	Viiden vuoden tarvetta vastaava maa-aluereservi. Kahden vuoden tarvetta vastaava tonttireservi elinkeinoelämän tarpeisiin. Kehitetään Internet -karttapalvelun sekä toiminnallisia että laadullisia osioita

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Henkilöstön vahvuuksiin perustuvat tehtäväjärjestelyt erityisesti muutostilanteissa	Talousarvion toteutuminen Kaupungin henkilöstöpolitiikan tavoitteiden toteutuminen
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Yhteistyökykyinen ja asiantuntijuutta arvostava työilmapiiri. Tutustuminen muiden kuntien toimintatapoihin	Toteutuneet työpalaverit sekä yhteistyöhankkeet Vertaisverkosto on olemassa

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Eri organisaatioiden ja toimijoiden paikkatietojen yhteentoimivuuden lisääminen (Inspire-direktiivi, laki paikkatietoinfrastruktuurista, KuntaTietoPalvelu KTP)	Käytännön yhteistyö lisääntyy sekä raja-aidat madaltuvat eri paikkatietoaineistojen raja-pintojen avaamisprosesseissa
Vastuullisuus	Kiinteistötoimitusten työprosessien laadukkuus	Toimitukset rekisteröitävissä keskimäärin alle kolmen kuukauden kuluessa toimituksen vireille tulosta
	Paikkatieto-ohjelmistojen uudelleen järjestely	Mittaus- sekä paikkatiedon käsittely tehostuu ja toimitusaika loppuasiakkaille lyhentyy
	Paikkatietojärjestelmän perusrekisterien (kiinteistö-, lainhuuto-, maaomaisuus, rakennus- ja huoneisto- sekä väestörekisterit) eheys ja oikeellisuus	Eri rekisterien tietojen systemaattinen tarkastelu aineistojen luotettavuuden lisäämiseksi Jatkuva perusparannustyö
Rohkeus	Kaupungin maankäyttöpoliittisten toimenpiteiden tarkoituksenmukainen käyttö	Maaomaisuuden tarvelähtöisen hankinnan sekä luovutuksen toteuttaminen maapoliittisen ohjelman mukaisesti

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Luottamushenkilö- ja viranhaltijayhteistyön lisääminen maankäyttöpolitiikkaan, yritystoiminnan edellytyksiin ja asumiseen liittyvissä strategisesti merkittävissä asioissa.
Henkilöstömuutosten vaikutusten hallinta. Tehtäväjakojen kehittäminen.
Kehitetään erityisesti maankäytön suunnittelu -palvelualueen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tällä parannetaan asiantuntemusta laaja-alaisemmaksi ja tehostetaan toimintoprosesseja. Tähän liittyen hyödynnetään systemaattisemmin paikkatietoanalyysejä ja -kyselyjä sekä tulostepohjia.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2019-2021

Tontinmyynti ympäristö- ja energialiiketoiminnan tarpeisiin lisääntyy kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen myötä. Uusien asuinalueiden avautumisen odotetaan lisäävän asuintonttien kauppaa.
Pientalo/Ekoasumisen näyttelyn hankeselvitys.

Riskianalyysi

Tontinmyynti on riippuvainen yleismaailmallisista ja alueellisista suhdanteista.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Elinkeinoelämän ja asumisen edellytyksiä tuetaan aktiivisella maankäyttöpolitiikan toteutuksella.
Henkilöstömitoitusta tarkennetaan luontaisten muutosten yhteydessä.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Rekisteröidyt kiinteistöt kpl	46	20	20	20	20
Luovutetut tontit kpl	6	10	10	10	10
Vuokratut viljelysmaat ha	256	256	256	256	256
Metsänhakkuut m3					
Vakinaiset, henkilötyövuodet	8,7	8	8	8	8
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	0,0				
Tilat m²	152	152	152	152	152

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	707 009	784 990	748 460	748 460	748 460
Kulut	-610 123	-585 407	-663 560	-663 560	-663 560
Netto	**96 887**	**199 583**	**84 900**	**84 900**	**84 900**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**707 009**	**784 990**	**748 460**	**748 460**	**748 460**
Myyntituotot	0	30 000	30 000	30 000	30 000
Maksutuotot	66 638	89 600	89 600	89 600	89 600
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	498 677	505 390	490 000	490 000	490 000
Muut toimintatuotot	141 695	160 000	138 860	138 860	138 860
Toimintakulut yhteensä	**-610 123**	**-585 407**	**-663 560**	**-663 560**	**-663 560**
Henkilöstökulut	-395 284	-388 210	-400 500	-400 500	-400 500
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-289 269	-294 200	-303 180	-303 180	-303 180
Henkilöstösivukulut	-106 015	-94 010	-97 320	-97 320	-97 320
Eläkkeet	-93 141	-82 350	-87 370	-87 370	-87 370
Muut henkilöstökulut	-12 873	-11 660	-9 950	-9 950	-9 950
Palvelujen ostot	-107 255	-164 197	-213 710	-213 710	-213 710
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 123	-6 950	-4 950	-4 950	-4 950
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-31 843	-22 050	-42 800	-42 800	-42 800
Muut toimintakulut	-61 618	-4 000	-1 600	-1 600	-1 600
Toimintakate	**96 887**	**199 583**	**84 900**	**84 900**	**84 900**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 520 INFRAPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Infrapalvelut vastaa katujen, teiden, jalkakäytävien, kevyenliikenteenväylien, siltojen, padon, torin, katu- ja puistovalaistuksen, liikenteen opastus- ja ohjausjärjestelmien, kaiteiden, puistojen, uimarantojen, pururatojen, jalkapallo- ja tenniskenttien, Talsoilan pesäpallo- ja jääkentän, venepaikkojen, talous- ja puistometsien seudullisten virkistysalueiden sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Forssalaisuus on haluttu brändi	Hyödynnetään Forssan kansallisen kaupunkipuiston status Forssan markkinoinnissa	Kuntalaisille infon lisääminen esitteiden ja Forssan kkp-videon avulla.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Edistetään eheää ja tiivistä kaupunkirakennetta Kevyenliikenteen väyläverkoston suunnittelu ja ongelmakohteiden poistaminen	Edistetään ympäristömme viihtyisyyttä, monimuotoisuutta ja turvallisuutta. Valtakunnalliset liikenneturvallisuushankkeet

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Katu- ja puistovalaistuksen uusiminen energiatehokkaammaksi ja vähemmän ylläpitoa vaativaan tekniikkaan	Vanhojen uusien valojen suhde Energian kulutus (kWh-muutos)
Omaisuuden hallinta	Katurekisterin perustaminen omaisuudenhallintaa varten Kadulla tehtävien töiden luvat ja valvonnan kehittäminen	Katuomaisuuden määrä / kunnossapitovelka Lupamäärä, lupajärjestelmä Metsänhoitosuunnitelma
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö.	Panostamme henkilöstön koulutukseen	3 koulutuspäivää/henkilö/vuosi

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Vastuullisuus	Rakennamme ympäristöämme kestävällä tavalla	Toteutamme järkivihreitä periaatteita mm. materiaalien kierrätyksellä sekä tulevien hankkeiden ennakoivalla suunnittelulla.
	Koneiden ja laitteiden monipuolinen käyttö	Hankintojen suunnittelu niin, että nykyisistä koneista saadaan mahdollisimman monipuolisia
	Tarjoamme kesätyöpaikkoja ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja, samalla ehkäisemme mm. syrjäytymistä	Tarjoamme kesä- ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Katu- ja viherrekisteri, digitaalinen omaisuuden hallinta
Johtojen ja kaapeleiden sijoittamislupien, kaivutöiden ja tilapäisten liikenteenohjausjärjestelyjen lupien hallinnan ja valvonnan parantaminen
Työturvallisuuden parantaminen työn vaarojen arvioinnin avulla

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Talvikunnossapitokustannusten nousu ja katualueiden pinta-alan kasvu
Kunnossapitoseurannan parantaminen ja kunnossapitokriteereiden yhtenäistäminen
Ohjeistuksen lisääminen ja tietöistä tiedottaminen
Yhdyskuntalautakunnan myöntämistä avustuksista luopuminen

Taloussuunnitelma 2019-2021

Siltojen korjaukset, siltatarkastukset
Maankaatopaikan perustaminen siihen liittyvät ohjeistukset ja määräykset
Katu- ja yleisten alueiden investointiohjelman perustaminen
Kaluston ja laitteiden kehittäminen ja olemassa olevan ylläpito
Osallistutaan liikenneturvallisuutta parantaviin ja kävelyä sekä pyöräilyä edistäviin hankkeisiin
Joki- ja järviveden hyödyntäminen kasvien kastelussa ja kunnossapidossa
Asfaltointitutkimuksen hyödyntäminen katujen päällystys

Riskianalyysi

Talvikunnossapitokauden kuormittavuus henkilöstölle, kalustolle ja taloudelle riippuu sääolosuhteista
Katu- ja muiden yleisten alueiden kunnossapitokorjausvelan määrä ei ole vielä tiedossa
Kaivumaiden käsittely ja sijoittaminen

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Ajantasainen ohjeistus kaivuluvista, sijoitusluvista ja tilapäisistä liikennejärjestelyistä
Investointi- ja hankintaohjelma pitemmän ajan tähtäimellä
Hankintojen kilpailuttaminen riittävän ajoissa ja mahdollisuus kilpailuttaa yli kirjanpitokausien

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Lohkotut katualueet m^2	1 640 640	1 721 650	1 746 960	1 752 050	1 777 250
Puistot A-luokka ha (hiilinielu)	106	107	107	107	107
Puistot B-luokka ha (hiilinielu)	45	44	44	44	44
Puistot C-luokka ha (hiilinielu)	234	234	234	234	234
Puistot E-luokka ha (hiilinielu)	1	1	1	1	1
Metsät ha (hiilinielu)	635	635	635	635	635
- joista talousmetsää			63	63	63
Kunnossapito lohkotut katualueet m^2/hlö	149 150	143 471	174 696	175 205	177 725
Vakinaiset, henkilötyövuodet	25,9	29	27	27	27
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	8,3	5	5	5	5
Katuvalaistuksen energia kWh	2 957		2 868	2 782	2 699
Tilat m^2	2 321				

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	231 822	209 350	200 350	200 350	200 350
Kulut	-3 022 220	-3 069 791	-3 012 610	-3 012 620	-3 012 620
Netto	**-2 790 398**	**-2 860 441**	**-2 812 260**	**-2 812 270**	**-2 812 270**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**231 822**	**209 350**	**200 350**	**200 350**	**200 350**
Myyntituotot	30 601	1 000	1 000	1 000	1 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	16 487	0	0	0	0
Vuokratuotot	42 712	49 900	48 700	48 700	48 700
Muut toimintatuotot	142 021	158 450	150 650	150 650	150 650
Toimintakulut yhteensä	**-3 022 220**	**-3 069 791**	**-3 012 610**	**-3 012 620**	**-3 012 620**
Henkilöstökulut	-1 495 723	-1 543 160	-1 507 420	-1 507 430	-1 507 430
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 106 304	-1 152 440	-1 135 780	-1 135 780	-1 135 780
Henkilöstösivukulut	-389 418	-390 720	-371 640	-371 650	-371 650
Eläkkeet	-340 522	-345 080	-334 350	-334 360	-334 360
Muut henkilöstökulut	-48 896	-45 640	-37 290	-37 290	-37 290
Palvelujen ostot	-746 844	-682 311	-719 550	-719 550	-719 550
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-513 881	-572 350	-562 350	-562 350	-562 350
Avustukset	-38 176	-45 000	0	0	0
Vuokrat	-193 315	-206 770	-204 240	-204 240	-204 240
Muut toimintakulut	-34 282	-20 200	-19 050	-19 050	-19 050
Toimintakate	**-2 790 398**	**-2 860 441**	**-2 812 260**	**-2 812 270**	**-2 812 270**
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 597 743	-1 757 540	-1 867 867	-1 868 187	-1 798 908

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 540 PELASTUSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Pelastustoimilaissa ja pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa määritellyt tehtävät. Palvelun tuottaa Hämeenlinnan kaupungin isännöimä Kanta-Hämeen pelastuslaitos palvelutasopäätöksen mukaisesti. Väestönsuojelutehtävät.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Korkea lähtövalmius ja saavutettavuus ovat lisäarvotekijöitä asumisen ja yritystoiminnan sijoittumiselle	Lähtövalmius kiireellisiin hälytystehtäviin on 1 minuutti

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Korkea asukastyytyväisyys	Pelastuspalvelun pysyvyys ja toimintaedellytykset	Kaupunki turvaa Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen toimivat olosuhteet Forssassa

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Kanta-Hämeen pelastuslaitos nosti kuntaosuuksia.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Maakuntauudistuksen aiheuttamat muutokset pelastustoiminnan tuottamisessa.

Riskianalyysi

Pelastustoiminnan kustannustason mahdollinen kasvu uudistusten myötä.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vakinaiset, henkilötyövuodet					
Määräaikaiset, henkilötyövuodet					
Tilat m²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	3 955	0	0	0	0
Kulut	-1 323 704	-1 404 950	-1 444 912	-1 444 912	-1 444 912
Netto	**-1 319 749**	**-1 404 950**	**-1 444 912**	**-1 444 912**	**-1 444 912**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	3 955	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myynttituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-1 323 704**	**-1 404 950**	**-1 444 912**	**-1 444 912**	**-1 444 912**
Henkilöstökulut	-51 639	-51 450	-55 050	-55 050	-55 050
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilösivukulut	-51 639	-51 450	-55 050	-55 050	-55 050
Eläkkeet	-51 639	-51 450	-55 050	-55 050	-55 050
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 266 235	-1 352 500	-1 388 862	-1 388 862	-1 388 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 830	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 570 TILAPALVELU

TILIVELVOLLINEN Kiinteistöpäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Tilapalvelu vastaa kaupungin palvelutuotannon edellyttämien tarpeellisten, tarkoituksenmukaisten ja terveellisten toimitilojen hankinnasta ja ylläpidosta kustannustehokkaasti.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Forssalaisuus haluttu brändi	Yhteistyössä käyttäjien kanssa edistetään omien tilojen järkevää ja tehokasta käyttöä.	Palvelutuotannon käytössä olevat omat tilat kerrosm^2/v.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Hyvä yleisilme ja terveellinen ympäristö	Varhaisen puuttumisen malli sisäilman laatuun liittyvissä asioissa.	Käsiteltävien kohteiden määrä sisäilmatyöryhmässä kpl/v.

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Ostoenergian määrän vähentäminen energiatehokkuustoimenpiteillä.	Säästövaikutukset KETS –vuosiraportoinnin mukaan MW/v.

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Vastuullisuus	Kiinteistöjen jätelajittelun tehostaminen.	Sekajätteen määrän vähentäminen tonnia/v.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Kuntien energiatehokkuussopimuksen hyödyntäminen energian kulutuksen vähentämiseen tähtäävissä investoinneissa (avustukset).
Kiinteistö- ja palveluverkkoa koskevien päätösten toimeenpanon aloittaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Talousarviossa tulojen ja menojen määrät vähentyneet kiinteistö- ja henkilöstöjärjestelyjen vuoksi. Lamminrannan kehitysvammaisten palveluasuntola siirretty FSHKY:lle. Forssa asunnot Oy:lle myytyjen kiinteistöhoitopalvelujen loppuminen. Hankemestarin ja yksi kiinteistönhoitajan toimi jätetään täyttämättä.

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

Taloussuunnitelmavuosien käyttötalouden ulkoisia menoja pitää pystyä sopeuttamaan palveluverkon laajuuden mukaisesti. Palveluverkosta vapautuvat tilat tulee joko realisoida tai vuokrata ulkopuolisille tahoille niin ettei vapautuneiden tilojen ylläpidosta muodostu rasitteita käyttötalouteen.

Riskianalyysi

Palveluverkon optimointia koskevien päätösten toteuttamisen lykkääntyminen. Rakennusten ylläpidon kustannustason nousu esim. lämmitysenergian osalta.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palveluverkon tiivistäminen.
Energian kulutusta vähentävien investointien toteuttaminen.
Henkilöstön vähentäminen eläköitymisen kautta

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Palvelutuotannon käytössä m^2	68 572	96 615	96 214	96 214	96 214
Kiinteistönhoitoala m^2	114 012	124 906	119 381	119 381	119 381
Vakinaiset, henkilötyövuodet	17,1	16	16	16	16
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	3,6	2,5	1	0,8	0,8
Kaupungin omistamat tilat m^2	93 186	112 839	111 944	111 024	111 024

Tunnusluvut kerrosalojen osalta on päivitetty vastaamaan todellista tilannetta vuodelle 2018.

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	10 047 247	9 749 890	9 391 070	9 391 070	9 391 070
Kulut	-5 916 319	-5 864 128	-5 358 580	-5 358 580	-5 358 580
Netto	**4 130 928**	**3 885 762**	**4 032 490**	**4 032 490**	**4 032 490**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**10 047 247**	**9 749 890**	**9 391 070**	**9 391 070**	**9 391 070**
Myyntituotot	840 385	817 970	675 490	675 490	675 490
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	9 010 638	8 800 920	8 652 580	8 652 580	8 652 580
Muut toimintatuotot	196 224	131 000	63 000	63 000	63 000
Toimintakulut yhteensä	**-5 916 319**	**-5 864 128**	**-5 358 580**	**-5 358 580**	**-5 358 580**
Henkilöstökulut	-922 003	-964 960	-860 270	-860 270	-860 270
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-709 571	-753 380	-667 270	-667 270	-667 270
Henkilöstösivukulut	-212 432	-211 580	-193 000	-193 000	-193 000
Eläkkeet	-181 044	-181 760	-171 240	-171 240	-171 240
Muut henkilöstökulut	-31 388	-29 820	-21 760	-21 760	-21 760
Palvelujen ostot	-1 821 848	-1 859 668	-1 890 510	-1 890 510	-1 890 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 677 233	-1 803 700	-1 725 200	-1 725 200	-1 725 200
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-1 480 650	-1 222 800	-871 500	-871 500	-871 500
Muut toimintakulut	-14 585	-13 000	-11 100	-11 100	-11 100
Toimintakate	**4 130 928**	**3 885 762**	**4 032 490**	**4 032 490**	**4 032 490**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 424 736	-2 471 740	-2 485 379	-2 549 186	-2 577 033

TEHTÄVÄRYHMÄ 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 580 YHTEISTOIMINTA-ALUEEN JÄTEHUOLTO

TILIVELVOLLINEN Jätehuoltopäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Jätelaissa kunnille määrättyjen viranomaistehtävien sekä näihin liittyvien kehitys- ja seurantatehtävien hoitaminen. Kuntien jätehuoltoon ja viranomaistehtäviin liittyvät asiantuntija- ja suunnittelutehtävät sekä toimenpiteet, joilla näitä hoidetaan ja edistetään.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkikonsernin elinvoimaohjelman onnistunut toteuttaminen	Yhteistyön tekeminen toimialueen yrittäjien ja jäteyhtiön kanssa jätteenkuljetusrekisterissä (jätelaki 143 §) olevien tietojen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi	Jätelautakunnalle toimitetuissa tiedoissa olevien puutteiden määrä vähenee ja tiedot toimitetaan ajallaan.
Monipuolinen ja lisäarvoa tuottava elinkeinorakenne	Jätepoliittisen ohjelmatyön tavoitteiden ja toimenpiteiden jalkauttaminen osaksi alueelle sovittua palvelutasoa	Toimijat ovat sitoutuneita ohjelmatyön tavoitteisiin.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Yhteistyön tekeminen ja säännölliset tapaamiset alueen yrittäjien ja jätealan toimijoiden kanssa.	Vähintään 2 yrittäjätapaamista vuodessa.
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Toimiva yhteistyö ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.	Tiivis yhteydenpito ympäristönsuojeluviranomaisiin ja vähintään 2 tapaamista vuodessa.

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Korkea asukastyytyväisyys	Hakemusten käsittely kohtuullisessa ajassa. Sähköisten palvelujen kehittäminen.	Hakemusten käsittelyaika on korkeintaan 4 kk. Sähköisten hakemusten määrä kasvaa ja kotisivujen kehittämistä lukijaystävällisemmiksi jatketaan.

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Aktiivinen tiedotus kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmisteluun ja tekemiseen liittyen.	Tiedotusta tehdään eri kanavia hyödyntäen.
Vastuullisuus	Kiinnitetään enemmän huomiota asumisjätteiden seurantaan.	Lähestytään toimialueen kiinteistöjä, joilta ei ole tyhjennetty asumisjätteitä jätehuoltomääräysten mukaisesti.
Rohkeus	Uusien toimintatapojen kokeilu	Luovutaan vanhasta rekisteriohjelmistosta (jätelain 143 §:n mukainen rekisteri) ja otetaan uusi käyttöön.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Sekajätettä koskevan kuljetusjärjestelmäpäätöksen huolellinen valmistelu ja päätöksenteko. Asumisjätteitä koskevan kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelun aloittaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Sekajätteen kuljetusjärjestelmäselvityksen ja uuden rekisteriohjelmiston hankinnan aiheuttamat kustannukset on huomioitu palveluiden ostoissa. Henkilöstökulut pienenevät, koska määräaikaisten työntekijöiden lukumäärää vähennetään.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Hyvän yhteistyön tekeminen jätelautakunnan yhteistyötahojen kanssa. Asumisjätteisiin liittyvän seurannan parantaminen. Rekisteritiedon kehittäminen saostus- ja umpisäiliöilletteiden osalta yhdessä Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n kanssa. Asumisjätteitä koskevan kuljetusjärjestelmäselvityksen ja -päätöksen tekeminen sekajätettä koskevan kuljetusjärjestelmäselvityksen ja -päätöksen jälkeen.

Riskianalyysi

Sekajätteen kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelu lisää jätehuoltoviranomaisen työmäärää, mikä voi vaikuttaa resurssien riittävyyteen. Uuden rekisteriohjelmiston käyttöönotto voi lisätä hetkellisesti jätehuoltoviranomaisen työmäärää. Mahdolliset valitukset eri oikeusasteisiin työllistävät viranomaista ennalta arvaamattomasti.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Nykyisen toimimattoman rekisteriohjelmiston kehittämisestä luovutaan ja otetaan uusi ohjelmisto käyttöön, millä pyritään vapauttamaan jätelautakunnan resursseja. Määräaikaisen henkilöstön määrää vähennetään. Kiinnitetään huomiota yhteistyön tekemiseen eri yhteistyötahojen kanssa, jotta toimita tehostuu.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kohtuullistamishakemukset	706	1 000	1 000	1 000	1 000
Vakinaiset, henkilötyövuodet	1,7	3	3	3	3
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	1,7	1	0,8	0,8	0,8
Tilat m²	47	42	42	42	42

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	213 646	295 000	340 000	325 680	290 780
Kulut	-213 775	-295 000	-340 000	-325 680	-290 780
Netto	**-129**	**0**	**0**	**0**	**0**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**213 646**	**295 000**	**340 000**	**325 680**	**290 780**
Myyntituotot	213 646	295 000	340 000	325 680	290 780
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-213 775**	**-295 000**	**-340 000**	**-325 680**	**-290 780**
Henkilöstökulut	-135 847	-184 470	-175 820	-175 820	-175 820
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-111 157	-153 310	-146 990	-146 990	-146 990
Henkilöstösivukulut	-24 690	-31 160	-28 830	-28 830	-28 830
Eläkkeet	-19 859	-25 150	-24 060	-24 060	-24 060
Muut henkilöstökulut	-4 831	-6 010	-4 770	-4 770	-4 770
Palvelujen ostot	-67 224	-99 710	-153 810	-138 810	-103 910
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 158	-4 000	-3 320	-4 000	-4 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-7 204	-6 820	-7 050	-7 050	-7 050
Muut toimintakulut	-341	0	0	0	0
Toimintakate	**-129**	**0**	**0**	**0**	**0**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	**-129**	**0**	**0**	**0**	**0**

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 600 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Ympäristöpäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan ja asumiseen liittyvän viranomaistoiminnan järjestäminen ja kehittäminen.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Kaupunkikonsernin elinvoimaohjelman onnistunut toteuttaminen	Yhteistyöpalaveri forssalaisten yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa	Yhteistyöpalaveri vähintään kerran vuodessa.
Forssalaisuus haluttu brändi	Selkeät ja kestävät toimintaperiaatteet. Viestinnässä positiivinen kotiseutuasenne.	Kehitetään rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun sähköistä asiointia ja uudistetaan nettisivuja. Jatketaan lupa-arkiston digitointia.
Monipuolinen lisäarvoa tuottava elinkeinorakenne	Yhteistyössä toimijoiden kanssa edesautetaan alueiden kestävää ja tehokasta käyttöä	Osallistumista, neuvontaa ja neuvotteluja eri toimijoiden kanssa (kpl).

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Ennakoiva ja joustava maankäytön suunnittelu	Osallistuva, aktiivinen viranomaisyhteistyö	Luottamushenkilö- ja viranhaltijayhteistyön ylläpito maankäyttöön liittyvissä asioissa. Luontoselvitysten laadinta.
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Osallistuva, aktiivinen viranomaisyhteistyö. Valvonnan tehostaminen.	Ympäristönsuojelun valvonta valvontasuunnitelman- ja ohjelman mukaan. Projektina hevostallien valvonta. Kaavavalmisteluun annetaan ennakkokommentteja ja kaavaehdotusvalheen lausuntoja.
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Ympäristöntilan seuranta. Monimuotoinen viherympäristö kaikkien saavutettavissa.	Toteutetut ympäristön tilan seurantaraportit ja luonnon monimuotoisuutta edistävät toimet. Roskaantuneiden kohteiden hoito. Vierasiajien haittojen kartoitus/vähentäminen. Hylättyjen ja kunnossapidosta laiminlyötyjen rakennusten valvonta.

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Terve kuntatalous	Kuntayhteistyöllä henkilöstökulujen vähentäminen	Viranhaltijayhteistyö kuntaorganisaation sisäisesti. Ympäristönsuojelutyön myynti Jokioisille.
Korkea asukastyytyväisyys	Monipuolinen eri asumisen vaihtoehdot huomioiva tonttitarjonta	Ennakoivaa opastusta suunnittelun alkuvaiheesta lähtien.
Hyvinvoiva ja toimintakykyinen väestö	Otetaan huomioon asukkaiden tarpeet lupa- ja suunnitteluprosesseissa	Joustavat ja ripeät rakennuslupakäsittelyt (vrk/ rakennuslupa).

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Avoin ja vastuullinen viranomaistoiminta	Yhdenmukainen ja tasa-arvoinen viranomaistoiminta kaikille asiakkaille.
Vastuullisuus	Järkivihreä toimintamalli	Järkivihreän toimintamallin toteutumisen jalkauttaminen ja seuranta

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Laadukkaat ja asiantuntevat viranomaispalvelut.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien myynti Jokioisille laskennallisesti 0,27 htv.
Rakennusvalvontatehtävien myynnin loppuminen Humppilaan vuonna 2018.
Vuoden 2018 lopussa aloittaa uusi tarkastusinsinööri laajemmalla osaamisella (LVI).

Taloussuunnitelma 2019-2021

Tehdään mahdollisuuksien mukaan rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun seudullista yhteistyötä.

Riskianalyysi

On haasteellista vastata reaalialkaisesti toimintaympäristöjen (luonnon- ja rakennetun ympäristön) ja lainsäädännön muutoksiin.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Rakennusvalvontatehtävien antaessa myöden tarkastusinsinöörin työpanosta jaetaan tilapalvelun kanssa.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Käsitellyt hankkeet (kpl)					
rakennus- maisematyöluvat kpl	208	140	140	140	140
toimenpideluvat	48	50	50	50	50
ilmoitukset	33	40	40	40	40
ympäristöluvat ja rekisteröinnit kpl	6	3	3	3	3
Käsitellyt maa-ainesluvat kpl	3	1	1	1	1
YSL:n mukaisten lupavelvollisten yritysten tarkastukset kpl	12	14	14	14	14
Vesihuoltolain mukaiset vapauttamispäätökset kpl	-	5	5	5	5
Vakinaiset, henkilötyövuodet	4,9	5	5	5	5
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	0,9				
Tilat m²	95	95	95	95	95

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	114 723	111 700	96 000	96 000	96 000
Kulut	-328 093	-352 840	-339 550	-339 550	-339 550
Netto	**-213 370**	**-241 140**	**-243 550**	**-243 550**	**-243 550**

Talous	**TP 2017**	**TA 2018**	**KH 2019**	**TS 2020**	**TS 2021**
Toimintatuotot yhteensä	**114 723**	**111 700**	**96 000**	**96 000**	**96 000**
Myyntituotot	26 635	29 700	13 000	13 000	13 000
Maksutuotot	85 588	82 000	83 000	83 000	83 000
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-328 093**	**-352 840**	**-339 550**	**-339 550**	**-339 550**
Henkilöstökulut	-274 143	-285 790	-271 620	-271 620	-271 620
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-212 068	-225 040	-213 410	-213 410	-213 410
Henkilösivukulut	-62 075	-60 750	-58 210	-58 210	-58 210
Eläkkeet	-49 863	-51 840	-51 200	-51 200	-51 200
Muut henkilöstökulut	-12 212	-8 910	-7 010	-7 010	-7 010
Palvelujen ostot	-34 311	-47 970	-48 230	-48 230	-48 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 591	-4 250	-5 300	-5 300	-5 300
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-13 656	-13 730	-14 200	-14 200	-14 200
Muut toimintakulut	-392	-1 100	-200	-200	-200
Toimintakate	**-213 370**	**-241 140**	**-243 550**	**-243 550**	**-243 550**
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 610 MAAKÄYTÖN SUUNNITTELUPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Kaupunginarkkitehti

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Yleis- ja asemakaavoitus, kuntien yhteistyössä tehtävät strategiset tarkastelut sekä maankäytön suunnitteluun, alueiden käyttöön ja rakentamiseen tähtäävien hankkeiden valmistelu, kaavoitusneuvonta ja osallistuva suunnittelu. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja alueiden rakentamiseen sekä korjaukseen liittyvä neuvonta ja ohjaus. Erilaiset rakennettuun ympäristöön liittyvät lausunnot ja asiantuntijatoiminta. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja alueiden inventoinnit, maisemalliset selvitykset ja liikenneselvitykset. EU-hankkeiden asiantuntijatehtävät.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Forssalaisuus haluttu brändi	Selkeät kestävät toimintaperiaatteet. Kehitetään korkeatasoisia haluttavia asuinympäristöjä	Alueiden kehitys on ennakoitavissa. Tarjolla on eri tyyppisiä asuinalueita.
Monipuolinen lisäarvoa tuottava elinkeinorakenne	Yhteistyössä toimijoiden kanssa edesautetaan alueiden kestävää ja tehokasta käyttöä	Tarjolla on erilaisia toiminta-alueita. Autetaan toimijoiden ratkaisujen haussa.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Ennakoiva ja joustava maankäytön suunnittelu	Järkivihreiden toimintamallien periaatteiden tarkentaminen hankekohtaisesti	Valmistelussa on osattu huomioida ympäristön laatuun ja kestävään kehitykseen vaikuttavat tekijät.
Hyvä yleisilme ja terve ympäristö	Kaavojen ajantasaisuuden arviointi jatkuvaa toimintaa. Huomioidaan kaavoissa, että monimuotoinen viherympäristö on kaikkien saavutettavissa. Tarvittavat lähiympäristöohjeet tehdään kaavojen yhteydessä. Luonnon monimuotoisuuden hoito-ohjeet hankekohtaisesti	Kaavoissa huomioitu luonnon monimuotoisuus. Kaavan yhteydessä laadltut lähiympäristöohjeet. Kaavaprosesseissa, rakentamisen ohjauksessa ja suunnittelutehtävissä pidetään yllä toimia, joilla saavutetaan hyvä yleisilme ja ylläpidetään luonnon monimuotoisuutta.
Historian hyödyntäminen	Uusi sovitetaan huolella ympäristöön. Tarvittavat inventoinnit. Uudisrakentamisen, korjauksen ohjaus ja ympäristön kehittämiseen tähtäävät ohjeet ja tarvittavat kaavamerkinnät	Uudet alueet ovat identiteetiltään vahvoja. Historiallinen ympäristö säilyttää arvonsa ja se on huomioitu kaavoituksessa. Tarvittavat rakentamistapa- ja ympäristön kehittämisohjeet on tehty kaavojen yhteydessä.

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Korkea asukastyytyväisyys	Huomioidaan asukkaiden tarpeet kaavoituksessa	Kaupungin asukkailla terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Hyvä palaute.
Hyvinvoiva ja innovatiivinen henkilöstö	Yhteistyökykyinen ja asiantuntijuutta arvostava työilmapiiri. Tutustuminen muiden kuntien toimintatapoihin	Toteutuneet työpalaverit ja yhteistyöhankkeet. Vertaisverkosto olemassa. Innovatiivisuutta nykyrakentamisen seuraamisella ja opiskelijayhteistyöllä.

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet ja työtavat	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Vastuullisuus	Järkivihreän maankäytön suunnittelun toimintamallia jatkokehitetään	Toimintamallia käytetään aktiivisesti ja kokonaisvaltaisesti.
Rohkeus	Ennakkoluulottomasti ja vastuuntuntoisesti haetaan erilaisten vaihtoehtojen kautta ratkaisuja	Järkivihreiden ja kaupunkikuvallisten tavoitteiden mukaan toteutuneet kaavat.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Keskustan ilmettä, asumisen laajennussuuntien kaavoja ja suunnitelmia sekä rakentamisen ohjausta viedään eteenpäin. Monitoimikeskuksen kaavaa viedään eteenpäin päätösten mukaisesti.

Talousarvio (mahdolliset muutokset alempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Osittaisesta hoitovapaasta johtuen vakituisen henkilöstön palkkakustannuksiin saattaa tulla pienempi toteutuma. Säästyvä osuus käytetään siiloin tilapäisen henkilöstön palkkaamiseen.

Taloussuunnitelma 2019-2021

Kaavoituksen painopistettä viedään yleiskaavoitukseen koska keskusta alueella ei ole kattavaa yleiskaavaa. Kaavojen ajantasaistaminen. Saksankujan aluekehittäminen kaavoituksen keinoin jos asuntopolitiikka niin määrittää.

Riskianalyysi

Pienestä henkilöstöstä johtuen erilaiset uudet kiireelliset hankkeet ja niihin liittyvä selvitystyö vaikuttaa sellaisten hankkeiden aikatauluihin, jotka on kaavoituskatsauksessa esitetty toteutettaviksi.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Asiantuntijalähtöisesti ja realistisesti asetetut kaavojen, suunnitelmien ja rakentamisen ohjauksen lähtökohdat sekä maankäyttö- ja rakennuslain pykälät huomioivat periaatteet vievät kaavoja ja suunnitelmia tehokkaasti eteenpäin. Kaikki mahdolliset selvitykset tehdään maankäytön suunnittelussa.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Valmistelussa olevat kaavat ja suunnitelmat kpl	11	11	9	9	9
Valmistuneet kaavat ja suunnitelmat (kpl)	6	6	5	5	5
Asiantuntijatehtävät	42	40	45	45	45
Inventoinnit ja selvitykset	10	5	7	7	7
Vakinaiset, henkilötyövuodet	2,9	2,8	3	3	3
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	1,2	0,6			
Tilat m^2	95	95	95	95	95

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Tuotot	10 259	5 000	10 000	10 000	10 000
Kulut	-263 279	-279 698	-285 503	-285 503	-285 503
Netto	**-253 020**	**-274 698**	**-275 503**	**-275 503**	**-275 503**

Talous	TP 2017	TA 2018	KH 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot yhteensä	**10 259**	**5 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**
Myyntituotot	10 236	0	0	0	0
Maksutuotot	0	5 000	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	23	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-263 279**	**-279 698**	**-285 503**	**-285 503**	**-285 503**
Henkilöstökulut	-208 015	-202 627	-206 145	-206 145	-206 145
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-163 479	-159 747	-162 825	-162 825	-162 825
Henkilöstösivukulut	-44 536	-42 880	-43 320	-43 320	-43 320
Eläkkeet	-37 134	-36 550	-37 980	-37 980	-37 980
Muut henkilöstökulut	-7 402	-6 330	-5 340	-5 340	-5 340
Palvelujen ostot	-36 441	-57 981	-60 000	-60 000	-60 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 806	-4 830	-4 500	-4 500	-4 500
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-13 712	-13 760	-14 158	-14 158	-14 158
Muut toimintakulut	-305	-500	-700	-700	-700
Toimintakate	**-253 020**	**-274 698**	**-275 503**	**-275 503**	**-275 503**
Suunnitelman mukaiset poistot	-59 676	-50 720	-43 117	-36 649	-31 151
Tilikauden tulos	**-312 696**	**-325 418**	**-318 620**	**-312 152**	**-306 654**

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

4. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin kokonaistalouden kuvaamiseksi on seuraavilla sivuilla esitetty sekä tulos- ja rahoituslaskelma kaupunkiemon osalta erikseen että koko kaupungin tulos- ja rahoituslaskelma, jossa on mukana kaupungin liikelaitos eli Forssan vesihuoltoliikelaitos. Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen osalta talousarviossa esitetään konsernitavoitteet ja tunnuslukutiedot. Sen sijaan tilinpäätöksessä esitetään konsernin tulos- ja rahoituslaskelmat sekä konsernitase.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitustulosta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli poistot sekä arvonalentumiset.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen käsittelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Rahoituslaskelmassa osoitetaan toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

TULOSLASKELMA, KAUPUNKIEMO

Ulkoiset + sisäiset

Kaupunki, ei sisällä liikelaitosta	TP 2017	TA 2018 + muutos	TA 2019	Muutos TA 18/19	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Myyntitulot	7 597 028	7 868 821	7 780 118	-1,1 %	7 704 798	7 669 898
Maksutulot	1 488 157	1 449 200	1 159 775	-20,0 %	1 159 775	1 159 775
Tuet ja avustukset	1 578 443	1 346 240	1 585 070	17,7 %	1 585 070	1 585 070
Muut toimintatulot	10 755 437	10 349 576	10 091 381	-2,5 %	10 115 381	10 115 381
Toimintatulot yhteensä	**21 419 065**	**21 013 837**	**20 616 344**	**-1,9 %**	**20 565 024**	**20 530 124**
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-27 721 745	-28 403 571	-27 843 709	-2,0 %	-27 326 542	-27 276 480
Palkat ja palkkiot	-21 085 434	-21 881 841	-21 481 169	-1,8 %	-21 047 292	-21 008 690
Henkilösivumenot	-6 636 311	-6 521 730	-6 362 540	-2,4 %	-6 279 250	-6 267 790
Eläkemenot	-5 651 147	-5 655 950	-5 657 580	0,0 %	-5 588 390	-5 578 180
Muut henkilösivumenot	-985 164	-865 780	-704 960	-18,6 %	-690 860	-689 610
Palvelujen ostot	-76 338 885	-76 168 678	-76 940 177	1,0 %	-77 218 337	-77 590 717
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 782 677	-3 868 072	-3 733 110	-3,5 %	-3 730 110	-3 734 450
Avustukset	-2 210 821	-2 185 500	-1 931 000	-11,6 %	-1 931 000	-1 931 000
Muut toimintamenot	-8 172 623	-8 379 241	-8 313 327	-0,8 %	-8 298 687	-8 293 687
Toimintamenot yhteensä	**-118 226 752**	**-119 005 062**	**-118 761 323**	**-0,2 %**	**-118 504 676**	**-118 826 334**
Toimintakate	**-96 807 687**	**-97 991 225**	**-98 144 979**	**0,2 %**	**-97 939 652**	**-98 296 210**
Verotulot	**61 074 230**	**61 775 000**	**62 451 000**	**1,1 %**	**63 029 000**	**63 648 000**
Valtionosuudet	**40 151 670**	**39 875 350**	**40 069 700**	**0,5 %**	**40 069 700**	**40 069 700**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	123 810	138 000	156 000	13,0 %	147 000	139 000
Muut rahoitustulot	1 384 856	1 105 500	1 105 500	0,0 %	1 105 500	1 105 500
Korkomenot	-391 144	-300 000	-425 000	41,7 %	-495 000	-624 000
Muut rahoitusmenot	-4 424	-1 000	-1 000	0,0 %	-1 000	-1 000
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	**1 113 098**	**942 500**	**835 500**	**-11,4 %**	**756 500**	**619 500**
Vuosikate	**5 531 311**	**4 601 625**	**5 211 221**	**13,2 %**	**5 915 548**	**6 040 990**
Poistot ja arvonalentumiset	**-5 359 057**	**-4 599 377**	**-4 665 219**	**1,4 %**	**-4 665 182**	**-4 625 227**
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 359 057	-4 599 377	-4 665 219	1,4 %	-4 665 182	-4 625 227
Tilikauden tulos	**172 254**	**2 248**	**546 002**	**24188,3 %**	**1 250 366**	**1 415 763**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70 522	70 647	70 455	-0,3 %	70 455	70 455
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0					
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**242 776**	**72 895**	**616 457**	**745,7 %**	**1 320 821**	**1 486 218**
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toimintatulot / Toimintamenot, %	18,1	17,7	17,4		17,4	17,3
Vuosikate / Poistot, %	103,2	100,0	111,7		126,8	130,6
Vuosikate, euro/asukas	322	268	306		348	355
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	3 913	3 986	4 602		5 923	7 409
Kertynyt yli-/alijäämä, euro/asukas	0	0	0		0	0
Asukasmäärä vuoden lopussa	17 186	17 168	17 022		17 022	17 022

TULOSLASKELMA, KOKO KAUPUNKI

1000 euroa	Kaupunkiemo TA 2019	VHL TA 2019	Sisäiset	Yhteensä TA 2019	Yhteensä TS 2020	Yhteensä TS 2021
Toimintatulot	**20 616**	**6 250**	**-521**	**26 346**	**26 644**	**26 609**
Myyntitulot	7 780	6 250	-462	13 568	13 843	13 808
Maksutulot	1 160			1 160	1 160	1 160
Tuet ja avustukset	1 585			1 585	1 585	1 585
Muut toimintatulot	10 091		-59	10 033	10 057	10 057
Toimintamenot	**-118 761**	**-3 183**	**521**	**-121 424**	**-121 297**	**-121 619**
Henkilöstömenot	-27 844	-1 303	0	-29 147	-28 630	-28 579
Palkat ja palkkiot	-21 481	-1 050		-22 531	-22 097	-22 059
Henkilösivumenot	-6 363	-253	0	-6 616	-6 532	-6 521
Eläkemenot	-5 658	-217		-5 875	-5 805	-5 795
Muut henkilösivumenot	-705	-36		-741	-727	-726
Palvelujen ostot	-76 940	-900	352	-77 489	-77 867	-78 239
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 733	-840	111	-4 463	-4 490	-4 494
Avustukset	-1 931			-1 931	-1 931	-1 931
Muut toimintamenot	-8 313	-140	59	-8 395	-8 380	-8 375
TOIMINTAKATE	***-98 145***	***3 067***	***0***	***-95 078***	***-94 653***	***-95 009***
Verotulot	62 451			62 451	63 029	63 648
Valtionosuudet	40 070			40 070	40 070	40 070
Rahoitustulot ja menot	**836**	**-1 240**	**0**	**-405**	**-475**	**-608**
Korkotulot	156		-144	12	12	12
Muut rahoitustulot	1 106	4	-1 100	10	10	6
Korkomenot	-425	-144	144	-425	-495	-624
Muut rahoitusmenot	-1	-1 100	1 100	-1	-1	-1
VUOSIKATE	***5 211***	***1 827***	***0***	***7 038***	***7 972***	***8 101***
Poistot ja arvonalentumiset	**-4 665**	**-1 721**	**0**	**-6 386**	**-6 430**	**-6 440**
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 665	-1 721		-6 386	-6 430	-6 440
TILIKAUDEN TULOS	***546***	***106***	***0***	***652***	***1 541***	***1 661***
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70	21		91	89	88
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	***616***	***127***	***0***	***743***	***1 631***	***1 749***
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toimintatulot / Toimintamenot, %	17,4	196,4		21,7	22,0	21,9
Vuosikate / Poistot, %	111,7	106,2		110,2	124,0	125,8
Vuosikate, euroa/asukas	306	107		413	468	476
Kertynyt yli-/alijäämä	4 602	5 103		9 706	11 336	13 086
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	270	300		570	666	769
Asukasmäärä vuoden lopussa	17 022	17 022		17 022	17 022	17 022

4.1 TULOSLASKELMAOSA JA RAHOITUSLASKELMA

Alla olevat erittelyt eivät pääsääntöisesti sisällä vesihuoltoliikelaitoksen eriä.

4.2 VEROTULOT

Valtuusto päätti pitää vuoden 2019 veroprosentit ennallaan.
Vuoden 2019 verotuloiksi on arvioitu seuraavaa:

- tulovero	53.158.000 euroa
- osuus yhteisöveron tuotosta	4.000.000 euroa
- kiinteistövero	5.293.000 euroa
Yhteensä	62.451.000 euroa

Tulovero:

Vuosi	Tilitetyt verot, euroa	Tuloveroprosentti	Muutos %
TP 2009	47 393 000	19,50	0,5
TP 2010	45 642 000	19,50	-3,7
TP 2011	46 927 000	19,50	2,8
TP 2012	47 251 000	19,50	0,6
TP 2013	51 856 773	20,00	9,8
TP 2014	51 232 125	20,00	-1,2
TP 2015	51 849 046	20,00	1,2
TP 2016	51 886 600	20,00	0,1
TP 2017	51 892 121	20,50	0,4
ennuste 2018	51 058 000	20,50	-1,6
TA 2019	53 158 000	20,50	3,9
TS 2020	53 500 000	20,50	0,6
TS 2021	54 000 000	20,50	0,9

Osuus yhteisöveron tuottoon:

Yksittäisten kuntien jako-osuudet yhteisöveron tuottoon määräytyvät kunkin kunnan yritystoimintaerän ja metsäerän summan suhteellisena osuutena kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta. Yritystoimintaerä muodostetaan yhteisöille maksuunpantujen verojen perusteella. Jos yhteisöillä on toimipaikka vain yhdessä kunnassa, yhteisön vero ohjataan tälle kunnalle. Jos yhteisöllä on toimipaikkoja useassa kunnassa, yhteisölle maksuunpantu vero jaetaan yhteisön toimipaikkakuntien kesken toimipaikkojen kunnittaisten henkilöstömäärien suhteessa.

Kiinteistövero:

Kiinteistöveroprosentit ovat vuodelle 2019 seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,40, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41, muiden rakennusten kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 1,41 ja voimalaitosten veroprosentti 3,10 sekä yleishyödyllisten kiinteistöjen veroprosentti 0,00.

Verotulot 2017 – 2019:

(1 000 euroa)	TP 2017	EN 2018	TA 2019
Tulovero	51 892	51 058	53 158
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 856	3 585	4 000
Kiinteistövero	5 326	5 286	5 293
Yhteensä	61 074	59 929	62 451
- Muutos abs.	666	1 145	2 522
- Muutos %	1,1	- 1,9	4,2

4.3 VALTIONOSUUDET

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

- peruspalvelujen valtionosuus	30.869.000
- verotulotasaus	8.565.000
- opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	635.700
Yhteensä	40.069.700

4.4 KORKOTUOTOT JA MUUT RAHOITUSTUOTOT

Vuoden 2019 korkotuotot on arvioitu seuraavasti:

- korkotuotot liikelaitoksen lainoista	144.000 euroa
- korkotuotot sijoituksista ja talletuksista	10.000 euroa
- muut korkotuotot	2.000 euroa

Vuoden 2019 rahoitustuotot on arvioitu seuraavasti:

- liikelaitoksen peruspääoman tuotto	1.100.000 euroa
- verotilitysten korot ja korotukset	500 euroa
- viivästyskorot	5.000 euroa

4.5 KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT

Vuoden 2019 korkokulut on arvioitu seuraavasti:

- korkokulut ottolainoista	425.000 euroa,
josta vesihuoltoliikelaitoksen lainasta	144.000 euroa

Vuoden 2019 rahoituskulut on arvioitu seuraavasti:

- verotilitysten korot ja korotukset 500 euroa
- viivästyskorot ja korotukset 500 euroa

Lainojen korkokulut on vanhojen lainojen osalta laskettu nykyisen korkotason mukaan ja uuslin on laskettu 1,7 % korko. Lyhennykset uusista lainoista on laskettu 10 vuoden laina-ajalla tasalyhennyksinä, poikkeuksena on vuonna 2020 nostettavan 10 miljoonan euron uuden lainan lyhennykset alkavat vasta vuonna 2022(2 vuoden lyhennysvapaa alussa, laina-aika 20 vuotta).

4.6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien käyttöomaisuuden poistoennusteet on laskettu valtuuston joulukuussa 2012 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmaa on tarkistettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen pohjalta.

4.7 POISTOERON JA VARAUSTEN MUUTOKSET

Kehräämön ja Pihakoivun päiväkodin osalta vuosina 2019 - 2021 on poistoeron vähennyksenä vuoden poistojen määrä, 70.455 euroa.

4.8 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT

Kaatopaikkavarauksen käyttöä on arvioitu vuodelle 2019 1,8 milj. euroa.

4.9 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

Antolainasaamisten vähennyksenä käsitellään Faktian pääomalainan lyhennys v. 2019-2021 122.500 euroa vuodessa sekä vesihuoltoliikelaitoksen lainojen lyhennys 740.000 euroa vuodessa.

4.10 LAINAKANNAN MUUTOKSET

Vuonna 2019 nostetaan uutta pitkäaikaista lainaa 5,0 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennetään 3,7 miljoonaa euroa. Lainakanta on vuoden 2019 lopussa 35,8 miljoonaa euroa eli 2.101 euroa/asukas. Suunnittelukauden lopussa lainamäärä on 46,5 miljoonaa euroa eli 2.729 euroa/asukas.

Mikäli lainanhoitokate on alle 1, tarkoittaa tämä, ettei kaupungin tulorahoitus riitä lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on yli 2 ja tyydyttävä kun lainanhoitokate on 1-2 ja heikko, mikäli lainanhoitokate on alle 1.

Lainakanta 2017-2021 (ilman konsernitilien saldoja)

(1000 euroa)	TP 2017	Ennuste 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Lainakanta 31.12.	29.928	33.700	35.760	41.707	46.452
- euroa/asukas	1.741	1.963	2.101	2.450	2.729
Korot	391	300	425	495	624
Lyhennykset	3.281	3.000	3.740	4.053	4.255
Lainanhoitokulut, yhteensä	3.672	3.300	4.165	4.548	4.879
Vuosikate	7.231	6.342	7.038	7.972	8.101
Lainanhoitokate	2,1	2,0	1,8	1,9	1,8

Lainanhoitokate: (vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+lainanlyhennykset) laskelmassa mukana liikelaitos

4.11 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

Korottomien velkojen muutos

Korottomien velkojen vähennys	2019	2020	2021
Vesihuoltoliikelaitos, HK Scan siirtovelka	-172	0	0

4.12 VUOSIKATE PROSENTTIA POISTONALAISISTA INVESTOINNEISTA

Kaupunki ja vesihuoltoliikelaitos

	Investoinnit	Ei poistonalaiset	Rahoitusosuudet	Investointien omahankinta
TP 2017	5 230 609	839 417	17 174	4 374 017
Muutettu TA 2018	6 990 000	60 000	100 000	6 830 000
TA 2019	6 320 000	60 000	60 000	6 200 000
TS 2020	13 005 000	60 000	125 000	12 820 000
TS 2021	11 530 000	60 000	0	11 470 000
				41 694 017
Investointien omahankinta keskimäärin				8 338 803

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

= 100 x vuosikate/keskimäärälnen poistonalaisten investointien omahankintameno

Vuosikate TA 2019	7 038 221	**84,4**

INVESTOINTIOSA

Investoinnit 2019 ja investointisuunnitelma 2020-2021

INVESTOINTIHANKE		TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot (s)	**menot**	50 000	50 000	50 000	50 000
	tulot	0			
	netto	50 000	50 000	50 000	50 000
Ohjelmistomuutokset (Dynasty) ja sähköisen asioinnin kehittäminen					
Maa- ja vesialueet (s)	**menot**	60 000	60 000	60 000	60 000
	tulot	60 000	60 000	60 000	60 000
	netto	0	0	0	0
Rakennukset					
Erittelemättömät pienet perus-	**menot**	800 000	800 000	800 000	800 000
korjauskohteet ja kunnostukset (s)	**tulot**	0	0	0	0
	netto	800 000	800 000	800 000	800 000
Pienet peruskorjauskohteet ja kunnostukset yhdyskuntalautakunnan hyväksymän tarkemman investointiohjelman mukaan.					
Muut rakennusinvestoinnit (s)	**menot**	750 000	760 000	575 000	0
Jäähallin ja vesihelmen energiatehokkuusinvestoinnit,	**tulot**	100 000	60 000	125 000	0
kaupungintalon energiatehokkuussaneeraus,	**netto**	650 000	700 000	450 000	0
kuosikeskus					
Koulurakentaminen	**menot**	290 000	600 000	8 000 000	8 000 000
käytetään investointivarausta	**tulot**	0	0	0	0
	netto	290 000	600 000	8 000 000	8 000 000
Rakennukset yhteensä	**menot**	**1 840 000**	**2 160 000**	**9 375 000**	**8 800 000**
	tulot	**100 000**	**60 000**	**125 000**	**0**
	netto	**1 740 000**	**2 100 000**	**9 250 000**	**8 800 000**
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kunnallistekniikka (s)					
Kadut ja tiet, erittelemätön, sis. Kauppakatu	**menot**	2 050 000	2 310 000	1 780 000	880 000
Katuvaloverkko ja liikennevalolaitteet	**tulot**	0	0	0	0
Puistot, liikunta-alueet sekä vapaa-ajan alueet	**netto**	2 050 000	2 310 000	1 780 000	880 000
Kiertoliittymä Kartanonkadun-Hämeentien-Rautatienkadun risteys					
Kuhalankosken padon korjaus					
Keskuskadun ja Käsityöläiskadun kunnostus					
Jokipenkereen kunnostus					
Investointiavustus hulevesi-investointeihin					
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	**menot**	**2 050 000**	**2 310 000**	**1 780 000**	**880 000**
	tulot	**0**	**0**	**0**	**0**
	netto	**2 050 000**	**2 310 000**	**1 780 000**	**880 000**
Koneet ja kalusto					
Keskushallinto (s)	**menot**	20 000	10 000	10 000	10 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	20 000	10 000	10 000	10 000
Siivitys- ja tulevaisuuspalveluiden	**menot**	120 000	100 000	100 000	100 000
toimiala (s)	**tulot**	0	0	0	0
	netto	120 000	100 000	100 000	100 000
Teknisen ja ympäristötoimen	**menot**	350 000	300 000	300 000	300 000
toimiala (s)	**tulot**	0	0	0	0
	netto	350 000	300 000	300 000	300 000
Koneet ja kalusto yhteensä	**menot**	**490 000**	**410 000**	**410 000**	**410 000**
	tulot	**0**	**0**	**0**	**0**
	netto	**490 000**	**410 000**	**410 000**	**410 000**
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	**menot**	**4 490 000**	**4 990 000**	**11 675 000**	**10 200 000**
	tulot	**160 000**	**120 000**	**185 000**	**60 000**
	netto	**4 330 000**	**4 870 000**	**11 490 000**	**10 140 000**

RAHOITUSLASKELMAT

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, ei sisällä vesihuoltoliikelaitosta

	TP 2017	TA 2018+ muutos	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta	*3 539 380*	*3 122 625*	*3 285 181*	*5 789 508*	*5 914 950*
Vuosikate	5 531 311	4 601 625	5 211 221	5 915 548	6 040 990
Tulorahoituksen korjauserät	-1 991 931	-1 479 000	-1 926 040	-126 040	-126 040
Investointien rahavirta	*-2 792 655*	*-4 180 000*	*-4 743 960*	*-11 363 960*	*-10 013 960*
Investointimenot	-3 818 825	-4 490 000	-4 990 000	-11 675 000	-10 200 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 900	100 000	60 000	125 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 019 270	210 000	186 040	186 040	186 040
Toiminnan ja investointien rahavirta	**746 725**	**-1 057 375**	**-1 458 779**	**-5 574 452**	**-4 099 010**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	*532 756*	*122 500*	*862 500*	*862 500*	*862 500*
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	532 756	122 500	862 500	862 500	862 500
Lainakannan muutokset	*-1 735 463*	*3 000 000*	*1 260 000*	*5 947 000*	*4 745 000*
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000	6 000 000	5 000 000	10 000 000	9 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 281 087	-3 000 000	-3 740 000	-4 053 000	-4 255 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 454 376				
Muut maksuvalmiuden muutokset	*-276 391*	*-960 000*	*0*	*0*	*0*
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 053				
Vaihto-omaisuuden muutos	14 573				
Saamisten muutos	-725 856	-960 000			
Korottomien velkojen muutos	437 945				
Rahoituksen rahavirta	**-1 479 098**	**2 162 500**	**2 122 500**	**6 809 500**	**5 607 500**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-732 373**	**1 105 125**	**663 721**	**1 235 048**	**1 508 490**
Lainakanta 31.12.	29 928 329	33 700 000	35 760 000	41 707 000	46 452 000
Lainakanta 1.1.	30 209 416	30 700 000	34 500 000	35 760 000	41 707 000
Lainakannan muutos	**-1 735 463**	**3 000 000**	**1 260 000**	**5 947 000**	**4 745 000**
Lainakanta euroa/as.	**1 741**	**1 963**	**2 101**	**2 450**	**2 729**
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	0	0	5 000 382	-4 399 133	-11 442 891
Lainanhoitokate	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4

Lainakantaan 1.1.2019 lisätty 800.000 jätevesiosuuskuntien lainoja.

RAHOITUSLASKELMA

Koko kaupunki

1000 euroa	Yhteensä TP 2017	Yhteensä TA 2018	Kaupunki TA 2019	VHL TA 2019	Sisäiset	Yhteensä TA 2019	Yhteensä TS 2020	Yhteensä TS 2021
Toiminnan rahavirta								
Tulorahoitus	*5 231*	*4 863*	*3 285*	*1 827*	*0*	*5 112*	*7 846*	*7 975*
Vuosikate	7 231	6 342	5 211	1 827		7 038	7 972	8 101
Satunnaiset erät			0			0		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 999	-1 479	-1 926			-1 926	-126	-126
Investointien rahavirta	*-4 185*	*-6 680*	*-4 744*	*-1 330*	*0*	*-6 074*	*-12 694*	*-11 344*
Investointimenot	-5 231	-6 990	-4 990	-1 400	70	-6 320	-13 005	-11 530
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17	100	60	70	-70	60	125	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu	1 029	210	186			186	186	186
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 047**	**-1 817**	**-1 459**	**497**	**0**	**-962**	**-4 848**	**-3 369**
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset	*123*	*123*	*863*	*0*	*-740*	*123*	*123*	*123*
Antolainasaamisten vähennykset	123	123	863		-740	123	123	123
Lainakannan muutokset	*-1 735*	*3 000*	*1 260*	*-340*	*340*	*1 260*	*5 947*	*4 745*
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	6 000	5 000			5 000	10 000	9 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 281	-3 000	-3 740	-740	740	-3 740	-4 053	-4 255
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 454	0	0	400	-400	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-771	-190	-400	-172	400	-172	0	0
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-3	0	0			0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	28	0	0			0	0	0
Saamisten muutos	-402	380	-400		400	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-393	-570	0	-172		-172	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-2 384**	**2 933**	**1 723**	**-512**	**0**	**1 211**	**6 070**	**4 868**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-1 337**	**1 115**	**264**	**-15**	**0**	**249**	**1 221**	**1 498**
Lainakanta 31.12.	29 928	33 700	34 960	9 934	-9 934	35 760	41 707	46 452
Lainakanta 1.1.	30 209	30 700	33 700	10 274	-10 274	34 500	35 760	41 707
Lainakannan muutos	**-1 735**	**3 000**	**1 260**	**-340**	**340**	**1 260**	**5 947**	**4 745**
Lainakanta euroa/as.	**1 741**	**1 963**				**2 101**	**2 450**	**2 729**
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot								
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-1 890	-4 141				-4 632	-6 753	-9 950
Lainanhoitokate	2,1	2,0				1,8	1,9	1,8

Lainakantaan 1.1.2019 lisätty 800.000 jätevesiosuuskuntien lainoja.

LIIKELAITOS

Forssan vesihuoltoliikelaitos

Tilivelvollinen: Vesihuoltojohtaja

Konsernitavoitteet 2019:

Korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta 1.100.000 euroa.
Investoinnit enintään 1.400.000 euroa
Aktiivinen kustannusten hallinta ja talouden seuranta ja ennakointi

Tunnusluvut	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
1. Toiminnalliset mittarit:					
- verkostoon pumpattu vesimäärä, 1000 m^3	1 890	1 700	1 700	1 700	1 700
- laskutettu vesimäärä, 1000 m^3	1 369	1 350	1 350	1 350	1 350
- hukkavesi-%	27,6 %	21 %	21 %	21 %	21 %
2. Jätevedenpuhdistamon toiminta:					
- vesi, 1000 m^3	2 151	1 800	1 800	1 900	1 900
- laskutettu jätevesi, 1000 m^3 (laskennall.)	1 776	1 650	1 750	1 750	1 750
3. Talouden tunnusluvut:					
- yli-/alijäämä ennen varauksia (tuhat euroa)	30	60	106	291	245
- käyttökate (tuhat euroa)	3 155	2 964	3 067	3 287	3 287
- käyttökate-%	51,9 %	47,8 %	49,1 %	49,8 %	49,8 %
- oman pääoman tuottoaste	0,3 %	0,5 %	0,9 %	2,3 %	1,9 %
- omavaraisuusaste	52,8 %	52,7 %	52,1 %	54,2 %	56,5 %
- suhteellinen velkaantuneisuus	172,8 %	169,3 %	177,7 %	158,6 %	147,4 %

FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS Johtokunnan esitys talousarvioksi

TULOSLASKELMA, 1000 EUROA

	TP 2017	Enn. tot. 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	6 112	6 250	6 250	6 600	6 600
Liiketoiminnan muut tuotot	50				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet, tavarat	821	850	840	870	870
Palvelujen ostot	837	880	900	1 000	1 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	970	1 050	1 050	1 050	1 050
Henkilösivukulut	*271*	*300*	*253*	*253*	*253*
Eläkekulut	225	250	217	217	217
Muut henkilösivukulut	46	50	36	36	36
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	1 670	1 627	1 721	1 765	1 815
Liiketoiminnan muut kulut	108	140	140	140	140
Liikeylijäämä	*1 486*	*1 403*	*1 346*	*1 522*	*1 472*
Rahoitustuotot ja -kulut	*-1 456*	*-1 208*	*-1 240*	*-1 231*	*-1 227*
Muut rahoitustuotot	3	4	4	4	0
Kunnalle maksetut korkokulut	109	112	144	135	127
Korvaus peruspääomasta	1 350	1 100	1 100	1 100	1 100
Muut rahoituskulut	0				
Ylijäämä ennen varauksia	*30*	*195*	*106*	*291*	*245*
Poistoeron vähennys	38	23	21	19	18
Tilikauden ylijäämä	*68*	*218*	*127*	*310*	*263*

FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS Johtokunnan esitys talousarvioksi

RAHOITUSLASKELMA, 1000 EUROA

	TP 2017	Enn. tot. 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus	1 692	1 822	1 827	2 056	2 060
Liikeylijäämä	1 486	1 403	1 346	1 522	1 472
Poistot ja arvonalentumiset	1 670	1 627	1 721	1 765	1 815
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 456	-1 208	-1 240	-1 231	-1 227
Muut tulorahoituksen korjauserät	-8				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 490	-2 500	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88		70	70	70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	10				
Toiminnan ja investointien rahavirta	**300**	**-678**	**497**	**726**	**730**
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lis.	0	2 500			
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen väh.	-410	-410	-740	-740	-740
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos	305	-1 005	400	100	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Korottomien velkojen muutos muilta	-751	-570	-172	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-905**	**515**	**-512**	**-640**	**-740**
Rahavarojen muutos	**-604**	**-163**	**-15**	**86**	**-10**
Lainakanta 31.12.	8 390	9 474	9 934	9 294	8 554
Lainakanta 1.1.	8 495	8 390	10 274	9 934	9 294
Lainakannan muutos	**-105**	**1 085**	**-340**	**-640**	**-740**

INVESTOINNIT, 1000 EUROA

Menot	-1 490	-2 500	-1 400	-1 400	-1 400
Tulot	98	0	70	70	70
Netto	-1 392	-2 500	-1 330	-1 330	-1 330
Rahavarat 31.12.	268	105	89	175	165
Rahavarat 1.1.	872	268	105	89	175
Rahavarojen muutos	**-604**	**-163**	**-15**	**86**	**-10**

1.1.2019 lisätty lainakantaan 800.000 e osuuskuntien lainoja.

TOIMIALA Vesihuoltoliikelaitos

PALVELU Vesi- ja jätevesihuolto

TILIVELVOLLINEN Vesihuoltojohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Vesihuoltoliikelaitos hankkii ja toimittaa asiakkailleen talousvesiasetuksen vaatimukset täyttävää talousvettä sekä vastaanottaa ja käsittelee jätevedet vähintään ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

TALOUSARVIO 2019

TYYKIKYLÄ TUTUKSI

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Aktiivinen seudun elinkeino-strategian toteuttaminen	Vesihuoltoliikelaitoksen yhteistyö- ja sidosryhmien hyödyntäminen Forssan elinkeinoelämän hyödyksi.	
Forssalaisuus on haluttu brändi.		"Mitäs jos joisitki vettä" -brändi
Kaupungin elinkeinorakenne on monipuolinen ja tuottaa lisäarvoa kuntalaisten hyvinvoinnille	Monipuolinen rakentamis- ja rakennuttamismenetelmien käyttö mahdollistaa palvelujen ostamisen myös seudun pien-yrityksiltä.	Kilpailutuksissa huomioidaan paikallinen osaaminen.

TYKÄTTY TYYKIKYLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2018
Laadukkaan asumisen ja monipuolisen yritystoiminnan mahdollistaja	Jätevesien käsittelyn aiheuttamien ympäristöhaittojen minimointi.	Uudistetun jäteveden puhdistamon "virittäminen" huipputuloksen tekijäksi
	Teollisuusjätevesien kustannustehokas käsittely	

TYYKIKYLÄÄ SYRÄMMELLÄ

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2018
Terve talous	Vesihuoltopalveluiden kustannustehokas tuottaminen	Vesi- ja jätevesitaksat ovat valtakunnallista keskitasoa
Vesihuoltoliikelaitoksen henkilökunta on hyvinvoiva ja innovatiivinen	Henkilökuntaa koulutetaan paitsi työnantajan määrittämien tarpeiden, myös työntekijän oman tahdon mukaisesti	Sairauspoissaolotilasto

TYYKIKYLÄN TAVAT

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Avoimuus	Tiedotetaan avoimesti vesihuollon ajankohtaisista asioista, haasteista ja mahdollisuuksista	Media-artikkeleiden lukumäärä
Vastuullisuus	Jokainen vesihuoltoliikelaitoksen työntekijä tekee työnsä laadukkaasti ja ammattitaidolla	Vesihuollon häiriöt

Kriittiset menestystekijät	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso 2019
Rohkeus	Investoidaan vedenhankinnan varmuuden parantamiseen.	Vedenhankinnan investoinnit

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Vieremän vedenkäsittelyinvestoinnin loppuun saattaminen niin, että asiakkaat eivät kärsi kohtuuttomasti verkostosta irronneen sakan aiheuttamista haitoista. Verkostosaneerauksia suunnitellaan tehtäväksi yhteensä 450.000 eurolla. Panostetaan energiatehokkuuteen (kaasumoottorin uusiminen).

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Vettä käyttävän ja erityisjätevettä tuottavan teollisuuden markkinatilanne asettaa haasteita myös vesihuoltoliikelaitoksen taloudelle.

Investointimäärärahatarve talousarviovuonna 2019 on 1,4 milj.€

Taloussuunnitelma 2020-2021

Portaan Kellarimäen vedenottamon ja siirtojohtolinjan kustannukset Forssan vesihuoltoliikelaitokselle ovat n. 3,0 milj.€. Vedenottolupaan haetaan jatkoaikaa. Hanketta jatketaan riippuen lupaviranomaisen myöntämän jatkoajan pituudesta. Mahdollisesti jo vuonna 2020. 1. vaiheen toteutuksen jälkeen suunnitelmissa on aloittaa tarkempi selvitystyö vedenottamon tehostamiseksi tekopohjavettä muodostamalla.

Investointitarve taloussuunnitelman mukaan on v. 2020 1,4 milj.€ ja v. 2021 1,4 milj.€.

Verkostojen saneeraukseen suunnitellaan käytettäväksi vuonna 2020 yhteensä 610.000 euroa ja vuonna 2021 yhteensä 230.000 euroa.

Uudet kaava-alueet? Envitec-alue?

Riskianalyysi

Jäteveden puhdistamoon jo tehdyn laajennusosan ja vedenkäsittelyyn tehtävien investointien taloudellinen kannattavuus on riippuvainen teollisuuden kuormituksen ja vedenkäytön säilymisestä vähintään nykyisellä tasolla.

Keinot tuottavuuden parantamiseksi ja toimenpiteet talouden tasapainotusohjelman toteuttamisessa

Pyritään tekemään investointeja käyttökustannusten karsimiseksi. Esimerkiksi v. 2019 uusitaan jäteveden puhdistamon kaasumoottori, jolla tuotetaan sähköä omaan tarpeeseen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vesivuoto -%		10 %	10 %	10 %	10 %
Vakanssit 31.12.		22	22	22	22
Täytetyt virat ja toimet 31.12.		2	2	2	1
Työllistetyt, henkilötyövuodet		1			
Tilat m²					

KONSERNIYHTEISÖT

Forssa-asunnot Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

TALOUSARVIO 2019

Konsernitavoite/tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
1. Käyttöaste yli 80%. 2. Vuokrasaatavat ja luottotappiot yhteensä enintään 40.000 €. 3. Vuokrasopimuksien suhde (uudet/päättyneet) 1,00 tai parempi 4. Saksankuja 9 purku 5. Kiinteistöjen purkamis/jalosta-missuunnitelman tekeminen 6. N. 50 huoneiston saneeraus vuokramarkkinoille	

Riskianalyysi

Forssa-asunnot Oy:n kaikkien lainojen keskikorko 1,35 %. Lainakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun muutosvaikutus lainakorkoihin vuositasolla tulisi olemaan noin 110.000 euroa. Lainat ovat pääsääntöisesti sidottu pitkäaikaisiin korkoihin tai suojattu koronvaihtosopimuksella.

Tunnusluvut	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
- käyttökate %	23,50 %	30,00 %	10,00 %	10,00 %	30,00 %
- rahoitustulos %	18,00 %	20,00 %	3,00 %	5,00 %	20,00 %
- omavaraisuusaste	17,50 %	16,00 %	17,00 %	17,00 %	17,00 %
- velkaantumisaste %	82,50 %	84,00 %	77,00 %	77,00 %	70,00 %
- lainojen hoitokate	0,7	1			1
Henkilöstö (kpl vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset	6	4	4	3	3
- osa-aikaiset	1	1			
Määrä vuoden lopussa	7	5	4	3	3
Lainamäärä (1 000 euroa)		10 242	9 550	9 550	8 700
- ei huomioitu mahdollisia uusinvestointeja					
Tilat m2					
- vuokrattavat asunnot	35 379	25 835	30 236	30 236	30 236
- Lallintie 4 (myynti)	0	0	0	0	0
- Saksankuja 9 purku		2 760	0	0	0
- Isoniityntie 51	1 637		1 637	1 637	1 637
- Rytyntie 5 (asuntola)	3 054	3 054	2 750	2 750	2 750
- As Oy Hakaniitty (osaomistus)	180	180	90	90	90
Tilat yhteensä	40 250	31 829	34 713	34 713	34 713

Forssan Yrityskehitys Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

TALOUSARVIO 2019

Konsernitavoite/tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
1. FYK parantaa ja tukee aktiivisesti yrityksien toiminta-edellytyksiä, kannattavuutta ja kasvua sekä lisää seudullista elinvoimaa. Mittarit (tunnusluvut), joita seurataan ovat samat kuin yhtiön omat strategiamittarit: - yksittäisten kohtaamisten määrä - asiakaspalaute - jokaisen kohtaamisen jälkeen kysely - rahoitushakemuksien määrä kpl/eurot - järjestettyjen tilaisuuksien määrä ja osallistujat - työtyytyväisyys - viestintänäkyvyys	
2. Vuokrattavien tilojen hyvä käyttöaste: käyttöaste-tavoite vähintään 98 %	
3. Vuokrasaatavien ja luottotappioiden minimointi: enintään 0,5 % vuokrien liikevaihdosta	
4. Pitkän aikavälin investointisuunnitelma ja rahoituksen riittävyys	
5. Lainanhoitokyvystä huolehtiminen. Lainojen hoitokate yli 1. Lainasalkun tarkastelu ja mahdolliset järjestelyt.	

Riskianalyysi

Yhtiön lainojen keskikorko on 1,07 %. Lainojen keskikoron yhden prosenttiyksikön nousun muutosvaikutus lainakorkoihin vuositasolla tulisi olemaan noin 160.000 euroa.

Forssan elinvoimapolitiikan toimintamallin ja aktivoinnin pitkittyminen.

Tunnusluvut	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja:					
- henkilöstö	7	7	6,5		
- lainojen hoitokate	-2 % johtuen arvonalenn.	1,00	1,00		
- asiakastyytyväisyys	ei tehty	4,20	4,20		
- väestömuutoksen kääntäminen	0,00 %	0,00 %			
Lainamäärä (1 000 euroa)	15 390	15 531	15,5		
- uusinvestoinnit (sis. lainamäärään)	2 927	840	800		
Forssan kaupungin takaukset (1 000 €	15 390	15 311	15,5		
- uusinvestoinnit (sis. takauksiin)	2 927	840	800		

Loimijoen Kuntapalvelut Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

Yhtiö tuottaa laskenta- ja palkkapalveluita sekä ateria- ja puhtauspalveluita omistaja-asiakkailleen. Osakeyhtiön omistavat Forssan kaupunki (59,2 %), Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä (40 %) ja Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (0,4 %) ja Humppilan kunta (0,4 %).

TALOUSARVIO 2019

Konsernitavoite/tavoitetaso	**Tavoitteen toteutuminen/seuranta**
1. Varautuminen tulevaisuuden haasteisiin yhdessä omistajien kanssa. Uusi toimintamalli ja mahdolliset uudet kumppanit. 2. Keskuskeittiörakentamisen aloittaminen. 3. Palveluprosessien tehostaminen ja kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa. 4. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen.	

Riskianalyysi

Isoilla avoimilla kysymyksillä, maakuntamallin ja soten tulevilla ratkaisuilla on suuri merkitys toiminnallemme. Lisäksi kustannukset, erityisesti elintarvikkeet ovat merkittävästi nousussa.
Mikä on taloushallinnon tulevaisuus? Yksin vai osana isomman toimijan organisaatiota?
Saammeko uuden keskuskeittiön ja uudet tuotantomenetelmät turvaamaan tehokkuuden ja ammattitaitoisen henkilökunnan saannin? Löytyykö seutukunnalta yhteistyön edellytyksiä?
Asioista keskustellaan omistajien kanssa ja päätösten vaikutuksia tuodaan esille päättäjille.

Tunnusluvut	**Tp 2017**	**Ta 2018**	**Ta 2019**	**Ts 2020**	**Ts 2021**
1. Talous					
- liikevaihto (milj. euroa)	7,8	7,7	7,6	7,6	7,6
- kalustoinvestoinnit (milj. euroa)	0,0	0,1	0,9	0,1	0,1
- pitkäaikaiset lainat (milj. euroa)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- tilikauden voitto (milj. euroa)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Toiminta					
Ateriapalveluiden tunnusluvut					
tarjottuja lounaita, t kpl/v	659	637	637	637	637
toimituskohteita	44	43	42	42	42
Puhtauspalvelun tunnusluku (teho m²)	245	220	240	240	240
palkkalaskelmia, 1 000 kpl/v	45	45	45	45	45
ostolaskuja 1 000 kpl/v	58	57	57	57	57
kirjanpitotositteita 1 000 kpl/v	222	221	220	220	220
myyntireskontratositteita 1 000 kpl/v	162	161	160	160	160
3. Henkilöstö (vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset (vakinaiset+määräaik.)	123	124	123	123	123
- osa-aikaiset	25	30	25	25	25
Määrä vuoden lopussa	148	154	148	148	148
4. Toimitilat m²					
- toimistotilat	400	400	400	400	400
- keittiöt	2 183	2 183	2 183	2 183	2 183
- siivousala	98 132	97 146	98 350	98 350	98 350

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä

Tilivelvollinen: Yhtymäjohtaja

TALOUSARVIO 2019

Konsernitavoite/Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
1. Palvelut voidaan mahdollisimman hyvin tuottaa lähipalveluina 2. Toimenpideohjelma kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi on hyväksytty ja toimenpideohjelman mukaiset projektit on käynnistetty. 3. Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin ja ne pystytään tarjoamaan lakisääteisessä määräajassa.	

Riskianalyysi

Talousarvio ei toteudu suunnitellusti. Palveluprosessit eivät vastaa asiakkaan tarpeisiin. Tietojärjestelmien häiriötöntä toimintaa ei pystytä turvaamaan. Asiakkaat eivät ole tyytyväisiä saamiinsa palveluihin. Sosiaalihuollon palvelujen laskutus ei toteudu oikein. Asiakkaat eivät saa palveluita lain edellyttämissä määräajoissa. Asiakastarvetta vastaavaa määrää osaavaa henkilöstöä ei saada rekrytoitua.

Tunnusluvut	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
- vuosikate poistoista %	147,73	100,00	100,00	100,00	100,00
Henkilöstö vuoden lopussa					
- kokoaikaiset	1 097	1 035	1 077	1 077	1 077
- osa-aikaiset	158	141	134	134	134
Määrä vuoden lopussa	1 261	1 176	1 211	1 211	1 211
Tilat m2	65 124	65 124	65 124	64 700	64 700

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä

Tilivelvollinen: Kuntayhtymän johtaja

TALOUSARVIO 2019

Konsernitavoite/tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
1. Henkilöstömittarit - Opetushenkilöstön koulutuspäivät keskimäärin 5 pv/v - Tukipalveluhenkilöstön koulutuspäivät keskimäärin 2 pv/v - Henkilöstön työtyytyväisyysmittaus 1 krt /2v, vastausten keskiarvo asteikolla 1-5 vähint. 3,8 - 90 %:lla opetushenkilöstöstä on pedagoginen pätevyys - Työelämässä työskentelypäivät konsernitasolla 50 pv - KV - työelämäympäristössä päiviä (hankerahoitus) 50 pv 2 Yhteiskunnalliset mittarit - 0-toleranssi syrjäytymisessä, syrjinnässä, fyysisessä ja psyykkisessä väkivallassa - 0-toleranssi työtapaturmissa - Yhden koulutusalan kestävän kehityksen auditointi tai päivitys per vuosi 3. Asiakasmittarit - Koulutuspaikkojen täyttöaste vähintään 100 %. vähintään 1280 opiskelijatyövuotta - Opiskelijapalaute 1krt/v, vastausten keskiarvo asteikolla 1-5 vähintään 3,8 - Palaute oppilaitoksen toiminnasta työelämältä 1 krt/ v, yleisarvosana asteikolla 1-5 vähintään 3,8 - Alakohtaiset työelämän kehittämisryhmät kokoontuvat vähintään yhden kerran vuodessa 4 Keskeiset suorituskykymittarit - 75 %:lla valmistuvista opiskelijoista on tiedossa heti työpaikka, - 5 % valmistuvista opiskelijoista pääsee jatko-opintoihin korkea-asteelle - Läpäisyaste on vähintään 70 % tutkinnon aloittaneista (koko tutkinnot, osatutkinnot) - Kokonaiskeskeyttäminen enintään 10 % vuodessa, josta negatiivisen keskeyttämisen osuus enintään 3 % vuodessa - Tulosaluekohtaisten toimintakatteiden noudattaminen - Poistot tulee kattaa toimintakatteella ja investointivarausten purkamisella - Opetusmoduulien/-ryhmien tulee olla kooltaan taloudellisesti kannattavia	

Riskianalyysi

Talouden kiristyminen vaikuttaa oppilaitoksen toimintaan. Rahoitusjärjestelmän muutos edellyttää toiminnan kehittämistä oppilaitoksessa. Lisäksi reformi aiheuttaa merkittäviä muutoksia koulutustoiminnassa.

Tunnusluvut	Tp 2017	Ta 2018	Ta 2019	Ts 2020	Ts 2021
Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja:					
Koulutustoiminta					
- opiskelijamäärä vos-peruskoulutus	851	866			
- opiskelijamäärä lisäkoulutus	142	174			
- opiskelijavuosi			1 280,0	1 280,0	1 280,0
Laatu ja vaikuttavuus					
- opiskelijapalute (asteikolla 1-5)	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8
Kuntayhtymä					
- vuosikate poistoista %	130,8	48,3	100,0	85,0	84,0
- oman pääoman tuottoaste %					
- velkaantumisaste %	17,5	16,3	11,9	12,0	12,0
Henkilöstö (kpl vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset	124				
- osa-aikaiset	13				
Määrä vuoden lopussa	137	130	130	130	130
Tilat kuntayhtymä m²	26 319	26 319	26 319	26 319	26 319
Tilat osakeyhtiö m²	3 818	6 840	3 818	3 818	3 818

LIITTEET

KUNTALAISARVIOINTI

	Väline	Ajankohta
Kuntalaispalautteet	Forssa.fi	Jatkuva
	Kapa (FCG) tai oma kysely	Parillisina vuosina
	Sosiaalinen media	Jatkuva
	Palautelomakkeet (kaupungintalo)	Jatkuva
Palvelujen arviointi	Forssa.fi	Jatkuva
	Otakantaa.fi	Suunnitellusti
	Sosiaalinen media	Jatkuva
	Asiakaspalvelun palautejärjestelmä(sähköinen)	Jatkuva
	KAPA (FCG) tai oma kysely	Parillisina vuosina
Kuntalaisideat ja innovaatiot	Forssa.fi	Jatkuva
	Otakantaa.fi	Jatkuva
	Kuntalaisaloite.fi	Jatkuva
	Kuntalaistilaisuudet	Suunnitelmallisesti
Strategian arviointi	Otakantaa.fi	Suunnitelmallisesti
	Strategiatori	Strategiaa valmisteltaessa

Luottamushenkilö-arviointi	Väline	Ajankohta
Valtuustotyön/ lautakuntatyöskentelyn arviointi	Valtuustoarviointi Kh-arviointi Lautakunta-arviointi	1 krt / valtuustokausi 1 krt / vuosi 1 krt / valtuustokausi
Strategian arviointi	Strategian ajantasaistus -prosessi	1 krt / valtuustokausi
Riskien arviointi	Vuosiarviointi Väliarvioinnit Arviointitilaisuus	1 krt / vuosi (TP) 2 krt / vuosi (Osavk) 1 krt / vuosi (kesäkuu)
Palvelujen laadun arviointi	Valtuustoaloitteet Suorat yhteydenotot	Jatkuva Jatkuva
Toiminnallisten tavoitteiden arviointi	Vuosiarviointi Väliarvioinnit Arviointitilaisuus	1 krt / vuosi (TP) 2 krt / vuosi (Osavk) 1 krt / vuosi (kesäkuu)
Taloudellisten tavoitteiden arviointi	Vuosiarviointi Väliarvioinnit Kuukausiarviointi Arviointitilaisuus	1 krt / vuosi (TP) 2 krt / vuosi (Osavk) Ltk:n kokoukset 1 krt / vuosi (kesäkuu)

Itsearviointi / henkilöstö ja johto

	Väline	Ajankohta
Henkilöstö- ja työhyvinvointiarviointi	Kehityskeskustelut	Joka toinen vuosi
	Työhyvinvointikeskustelut	1 krt / vuosi
	Henkilöstökysely	Joka 3. vuosi
	Työpaikkakokoukset	3 krt / vuosi
Strategiaa toteuttavien ohjelmien arviointi	Toimialan vuosiarviointi	1 krt / vuosi
	Esimiesarviointi	1 krt / vuosi (Voorm.)
Toiminnan laadun arviointi	Vuosiarviointi	1 krt / vuosi (TP)
	Palvelujen laatuarviointi (PaLa)	Joka 3. vuosi
Riskien arviointi	Yhteistoimintaryhmä (YTR)	Säännöllisesti
	Riskienhallintaryhmä	Säännöllisesti
	TA Prosessi	TA ja Osavk
	Granite	Jatkuva
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi	TA Prosessi	2+1 krt/v (Osavk+TP)
	Johdon yksikköarvioinnit	Joka toinen vuosi
Innovaatiot	Innovaatiosääntö	1 krt / vuosi? (jory)
	Työpaikkakokoukset	3 krt / vuosi

ARVIOINTIEN KUVAUKSIA / Kuntalaisarvioinnit

Asukasarviointi	Keskushallinnon yhdessä toimialojen kanssa valmistelema sähköinen arviointi, joka toteutetaan Webropolilla ja josta tiedotetaan kuntalaisille eri kanavien kautta
Toimialojen/palvelu-alueiden arvioinnit	Toimialojen valtuustokauden ajalle määrittämät arvioinnit, jotka voivat koskea yksittäisten palvelujen laatua, yksiköiden toimintaa, henkilöstön hyvinvointia.
Kuntalaistilaisuudet	Valtuustokauden ajalle määritetyt avoimet tilaisuudet, joissa viestitään ajankohtaisista asioista ja keskustellaan kuntalaisten kanssa. Tilaisuudet voidaan järjestää palvelualuetta, toimialaa tai koko kaupunkiorganisaatiota koskevina.
Strategiatori	Keskushallinnon valmistelema, kaupunkistrategian sisältöä koskeva tilaisuus kuntalaisille.

ARVIOINTIEN KUVAUKSIA / Luottamushenkilöarvioinnit

Valtuustoarviointi	Valtuustosopimuksen mukainen, kerran valtuustokaudessa toteutettava arviointi, jossa valtuutetut arvioivat työskentelyään ja asettamiensa tavoitteiden toteutumista.
Kh-arviointi	Kerran vuodessa toteutettava arviointi, jossa kaupunginhallituksen jäsenet arvioivat työskentelyään ja asettamiensa tavoitteiden toteutumista.
Lautakunta-arviointi	Kerran valtuustokaudessa toteutettava arviointi, jossa lautakuntien jäsenet arvioivat työskentelyään ja asettamiensa tavoitteiden toteutumista.
Strategian vuosiarviointi	Valtuuston ja kaupunginhallituksen kerran vuodessa tekemä arviointi Kaupunkistrategian toteutumisesta. Toteutetaan käytännössä valtuuston Kevätseminaarissa.
Strategian ajantasaistus	Valtuustokauden ensimmäisenä vuonna toteutettava Kaupunkistrategian sisällön arviointi. Arvioitsijoina toimivat kuntalaiset, luottamushenkilöt ja kaupungin henkilöstö.
Arviointitilaisuus	Keskushallinnon organisoima, kesäkuussa järjestettävä tilaisuus, jossa arvioidaan talousarviossa asetettuja taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita sekä riskejä.

ARVIOINTIEN KUVAUKSIA / Itsearvioinnit (henkilöstö ja johto)

Kehityskeskustelu	Työntekijän ja lähiesimiehen vähintään joka toinen vuosi käymä keskustelu, jonka toteutus ja sisältö on määritelty. Jos yksittäinen työntekijä niin haluaa, on ko. keskustelu käytävä vuosittain.
Työhyvinvointi-keskustelut	Työyhteisön (vrt. yksikkö tai tiimi) lähiesimiehensä kanssa kerran vuodessa käymä keskustelu, jossa tarkastellaan Hyvän Työyhteisön Toimintaperiaatteiden toteutumista arjen työssä.
Toimialan vuosiarviointi	Toimialan johtoryhmän suunnittelema ja organisoima arviointi, jossa arvioidaan strategiaa toteuttavien toimialaohjelmien toteutumista ko. toimialalla.
Esimiesarviointi	Henkilöstöhallinnon kerran vuodessa esimiehille suunnittelema arviointi, jossa arvioidaan esimiestoimintaa, jolla johdetaan strategiaa toteuttavien ohjelmien toteuttamista yksiköissä (vrt. vertaistuki ja hyvien käytänteiden jakaminen).
Palvelujen laadun arviointi (PaLa)	Toimialan suunnittelema ja organisoima monitahoarviointi järjestämiensä palveluiden laadun arvioimiseksi.
Johdon yksikköarvioinnit	Palvelualueiden esimiesten omien yksiköidensä yksikkökäynnit ja -keskustelut. Suunnitellaan ja organisoidaan palvelualueittain.
Innovaatiosääntö	Johtoryhmä arvioi innovaatiotoimintaa Innovaatiosäännön pohjalta.

Forssan kaupungin toimintamenojen (netto) jakaantuminen tehtäväryhmittäin v. 2019

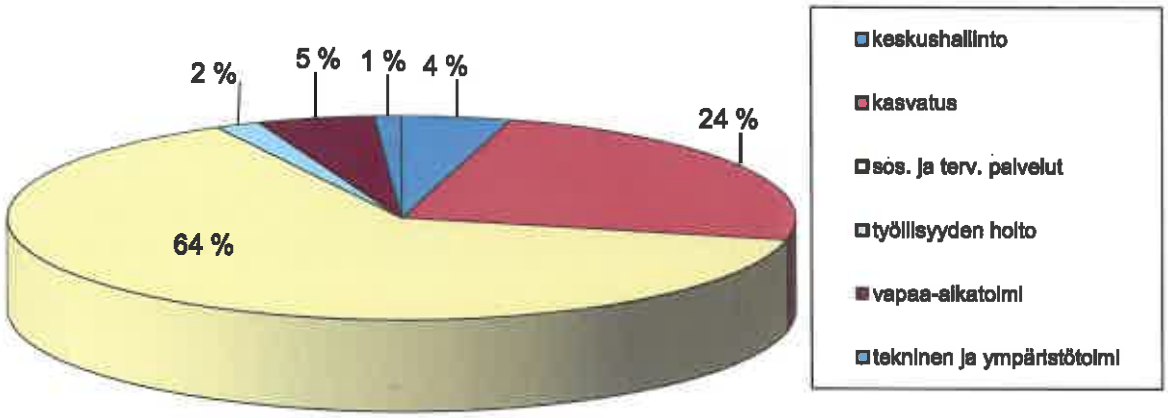

Forssan kaupungin tulorahoitus v. 2019

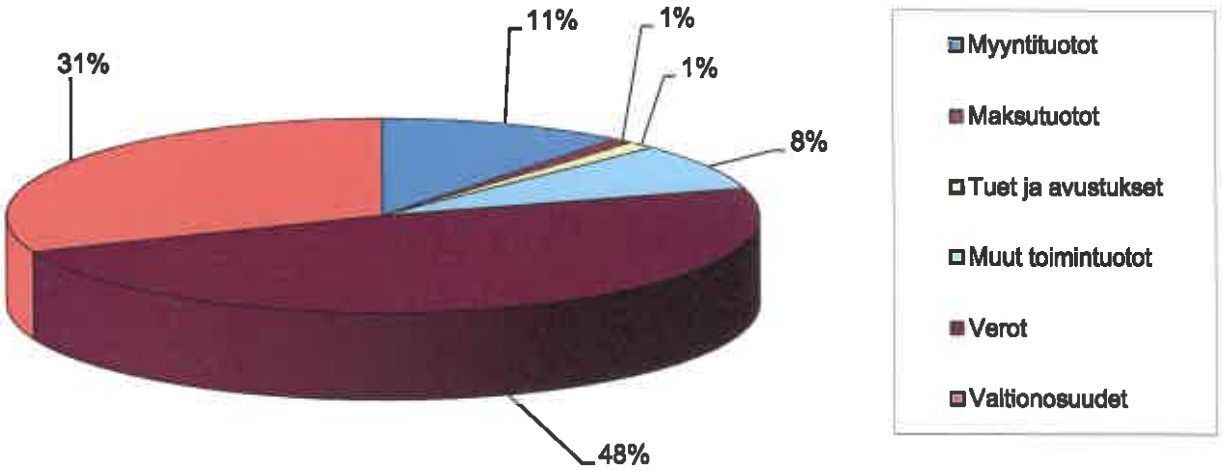

Forssan kaupungin vuosikate, poistot ja investoinnit, €/as.

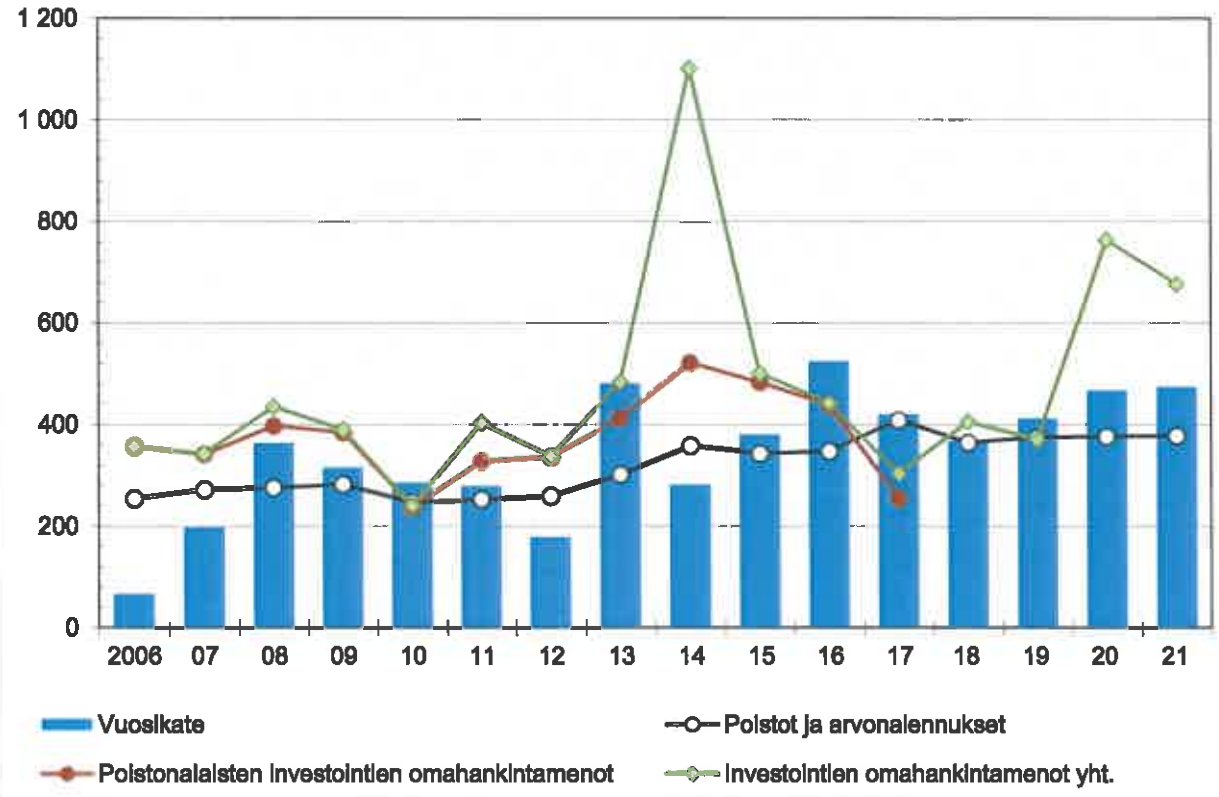

Forssan kaupungin toimintakatteen ja verorahoituksen kehitys

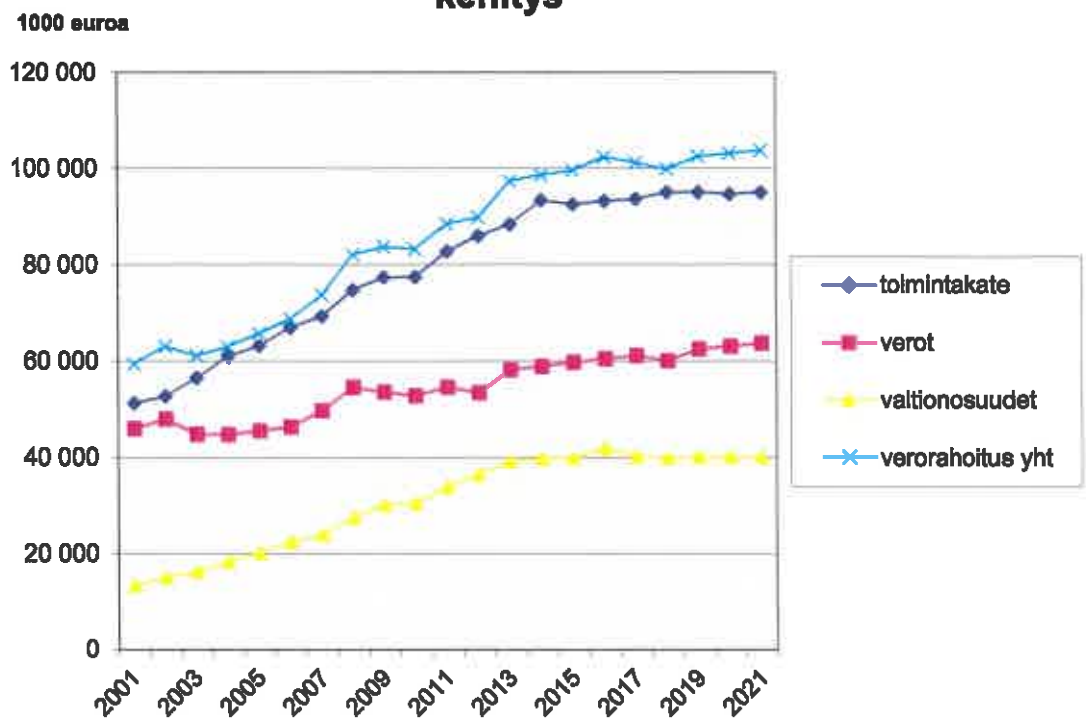

Forssan kaupungin verotuloennuste

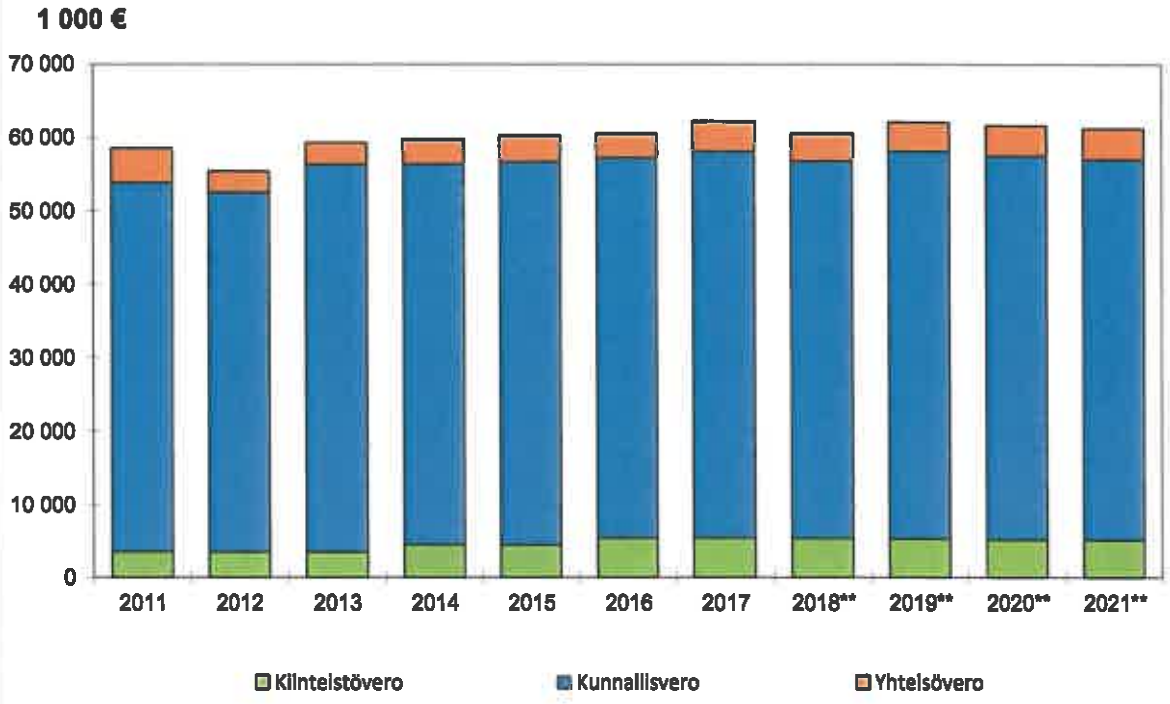

Forssan kaupungin valtionosuuksien kehitys ja ta 2019

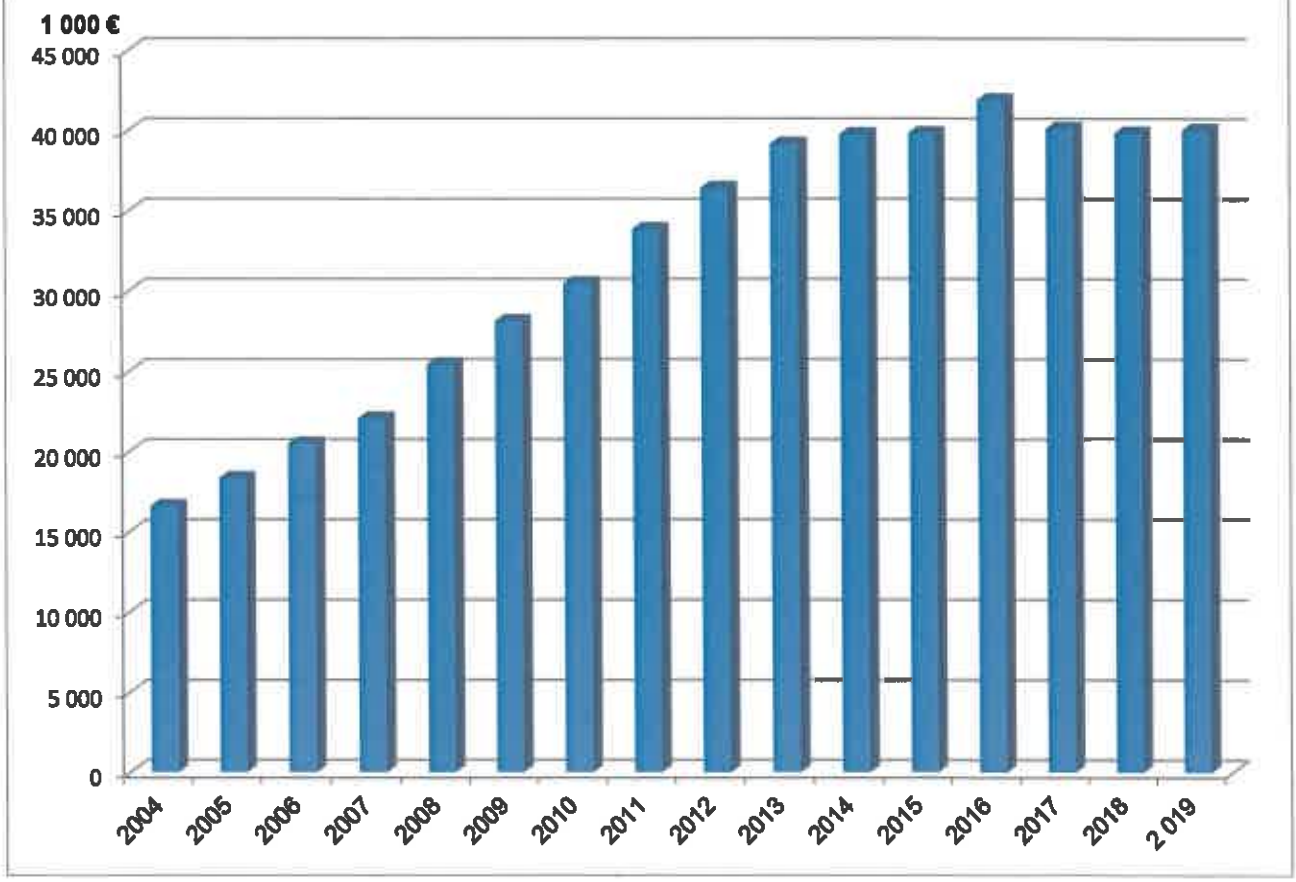

Forssan kaupungin lainamäärän euroa/asukas kehitys 2003-2021(ilman konsernitilin saldoja)

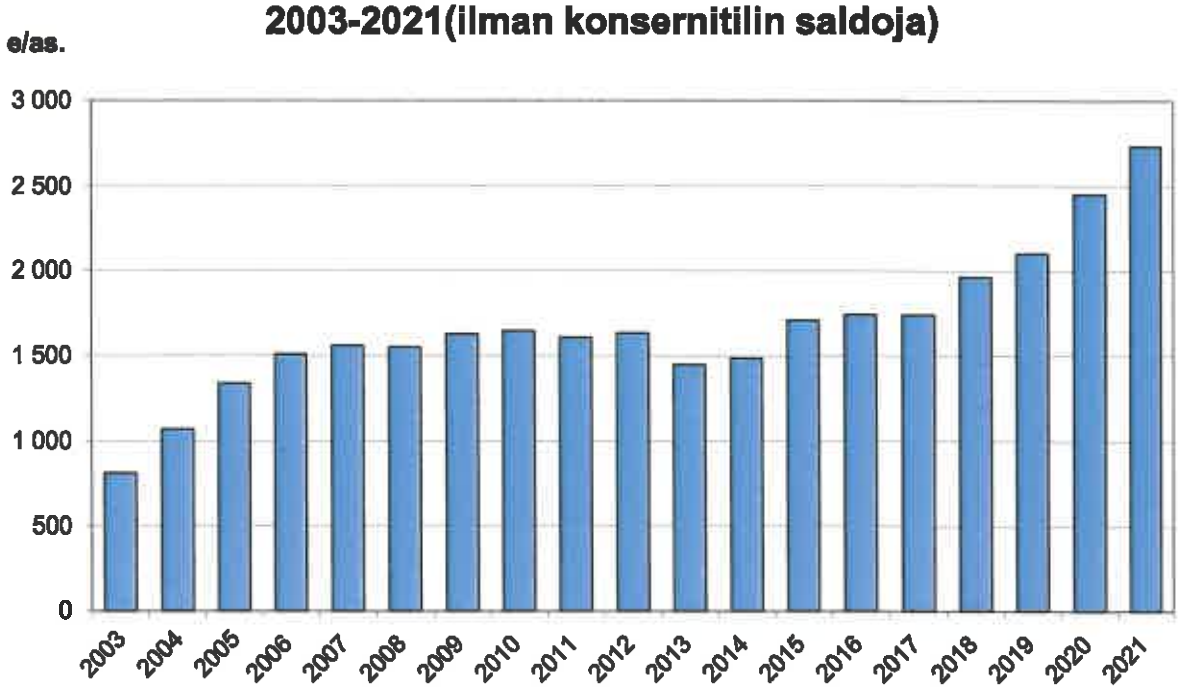

Forssan kaupungin lainanhoitokatteen kehitys ja ennuste

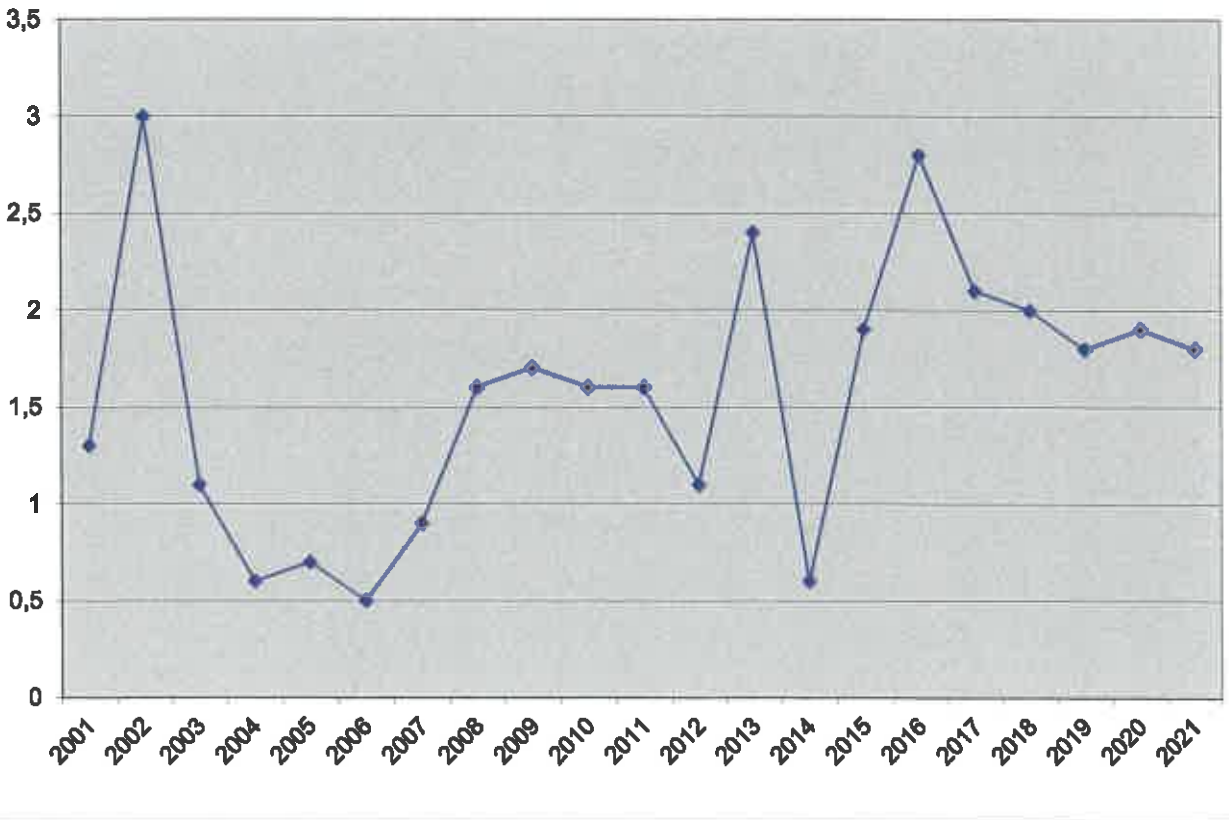

Forssan kaupungin tilikausien ali/ylijäämän kehitys ja kumulatiivinen ylijäämä v. 2000-2017 ja ennuste 2018 ja ta 2019

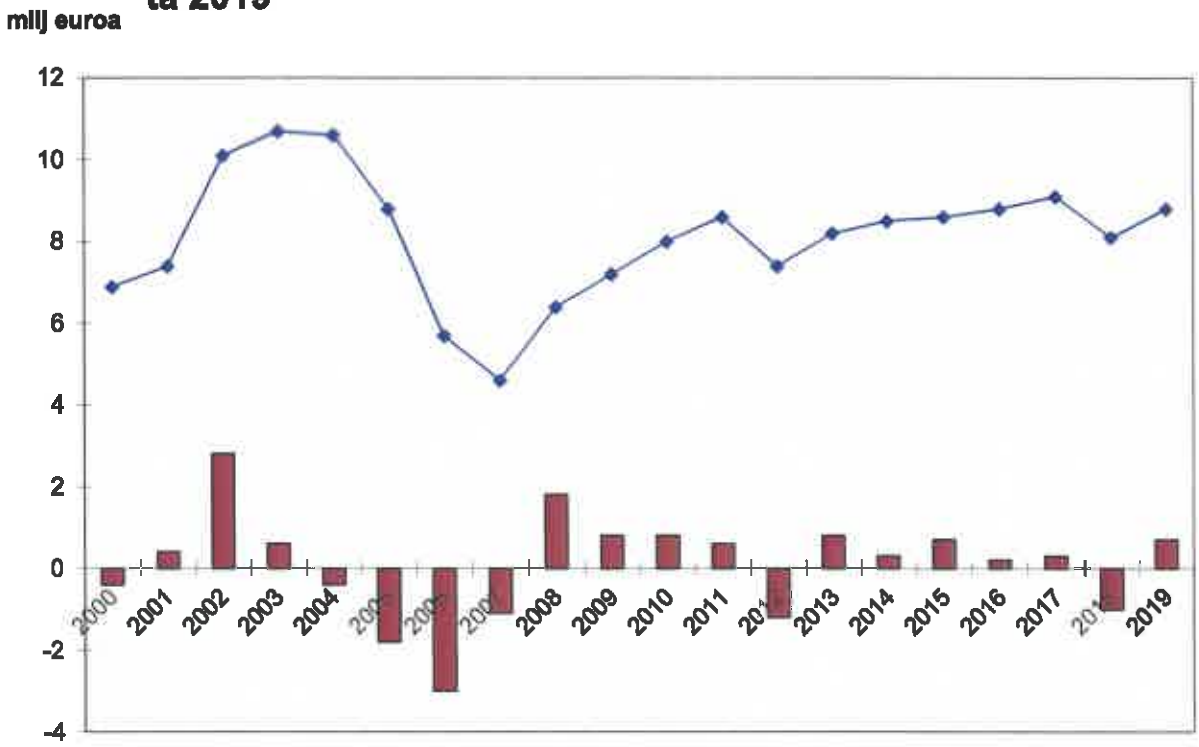

TOIMIELIMEN JA PALVELUALUEEN TILIVELVOLLISET 2019

PALVELUN NIMI	TILIVELVOLLINEN
Kaupunginhallitus	KAUPUNGINJOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
100 KESKUSHALLINTO	talousjohtaja
Keskusvaalilautakunta	
700 VAALIT	kaupunginsihteeri
Tarkastuslautakunta	
710 TARKASTUSTOIMINTA	tarkastuslautakunta
Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta	SIVISTYSJOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
200 TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	sivistysjohtaja
210 PERUSOPETUS	sivistysjohtaja
240 LUKIOKOULUTUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ	rehtori
250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT	kasvatus- ja opetuspäällikkö
260 VESIHELMI JA LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT	nuoriso- ja liikuntapalvelupäällikkö
270 WAHREN-KESKUS	kirjastotoimenjohtaja
280 TYÖLLISYYDEN HOIDON PALVELUT	työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö
285 SOSIAALIPALVELUT	sivistysjohtaja
290 TERVEYSPALVELUT	sivistysjohtaja
Yhdyskuntalautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
500 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN HALLINTO JA MAASEUTUPALVELUT	tekninen johtaja
510 MAANKÄYTTÖPALVELUT	kaupungingeodeetti
520 INFRAPALVELUT	kunnallisteknikan päällikkö
540 PELASTUSPALVELUT	tekninen johtaja
570 TILAPALVELUT	kiinteistöpäällikkö
610 MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUPALVELUT	kaupunginarkkitehti
Jätelautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
580 YHTEISTOIMINTA-ALUEEN JÄTEHUOLTO	jätehuoltopäällikkö
Ympäristölupalautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
600 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖPALVELUT	ympäristöpäällikkö

INVESTOINTIOSA

HANKKEEN NIMI	TILIVELVOLLINEN
YHDYSKUNTALAUTAKUNNAN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT	tekninen johtaja
MUUT TILIVELVOLLISET:	
RAKENNUKSIEN JA RAKENNELMIEN ERITTELEMÄTÖN (TILAPALVELU)	kiinteistöpäällikkö
KADUT JA TIET (ERITTELEMÄTÖN) KATUVALOVERKKO JA LIIKENNEVALOLAITTEET, PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET	kunnallistekniikan päällikkö
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT:	
- ATK-OHJELMAT JA LAITTEISTOT	talousjohtaja
- IRTAIMISTO	talousjohtaja
- MAA-ALUEET	kaupunginjohtaja
- OSAKKEET JA OSUUDET	kaupunginjohtaja
SIVISTYS- JA TULEVAISUUSLAUTAKUNNAN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT	sivistysjohtaja

LIIKELAITOS

	TILIVELVOLLINEN
FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS	vesihuoltojohtaja